

Richtlijn voor vergunningverlening 2026

Auteur

Afdeling VHIJG, in samenwerking met afdelingen Waterveiligheid, Watersystemen en Waterketen

Registratienummer

25.1143175

Datum

17 december 2025

Versie

1

Status

Definitief

Afdeling

VHIJG

Inhoudsopgave

1	Inleiding	6
2	Opzet richtlijn voor vergunningverlening	6
	Thematische richtlijnen	7
A.	Richtlijn Natuurvriendelijke Oever	7
B.	Richtlijn Waterbodemitmissietoets	8
3.	Richtlijnen activiteiten bij oppervlaktewater en waterkeringen	9
	Oogmerken en specifieke zorgplichten	9
3.1	Richtlijn plaatsen, behouden en weghalen van bouwwerken	10
3.2	Richtlijn plaatsen, behouden en weghalen van bruggen	15
3.3	Richtlijn plaatsen, behouden en weghalen van aquaducten	16
3.4	Richtlijn plaatsen, behouden en weghalen van duikers, sifons of hevels	17
3.5	Richtlijn plaatsen, behouden en weghalen van toegangsdammen	21
3.6	Richtlijn plaatsen, behouden en weghalen van steigers, vlonders en aanmeervoorzieningen	22
3.7	Richtlijn plaatsen, behouden en weghalen van boothuizen	24
3.8	Richtlijn plaatsen, behouden en weghalen van taludtrappen	25
3.9	Richtlijn plaatsen, behouden en weghalen van drijvende bouwwerken	26
3.10	Richtlijn plaatsen, behouden en weghalen van woonboten	28
3.11	Richtlijn aanbrengen, behouden en weghalen van verhard oppervlak	32
3.12	Richtlijn plaatsen, behouden en weghalen van windturbines	35
3.13	Richtlijn plaatsen van bodemenergiesystemen	35
3.14	Richtlijn uitvoeren van ontgravingen	36
3.15	Richtlijn aanbrengen of plaatsen van grond en bouwstoffen op de waterkering	37
3.16	Richtlijn plaatsen, behouden en weghalen van lozings- en onttrekkingswerken	37
3.17	Richtlijn plaatsen of aanbrengen, behouden en weghalen van drainagebuizen en ontwateringsgreppels	38
3.18	Richtlijn plaatsen en behouden van verticale drainages	39
3.19	Richtlijn uitvoeren van seismisch onderzoek	40

3.20	Richtlijn leggen, behouden en weghalen van kabels, leidingen en huisaansluitingen	41
3.21	Richtlijn graven van nieuw oppervlaktewater	43
3.22	Richtlijn verbreden van een bestaand oppervlaktewaterlichaam	45
3.23	Richtlijn dempen, versmallen en verondiepen van oppervlaktewater	47
3.24	Richtlijn plaatsen, behouden en weghalen van beschoeiingen en andere profielbeschermingen	49
3.25	Richtlijn aanleggen, behouden en weghalen van natuurvriendelijke oevers	50
3.26	Richtlijn ophogen van percelen in bergingsgebieden	51
3.27	Richtlijn realiseren of wijzigen van peilafwijkingen	51
3.28	Richtlijn plaatsen, behouden en weghalen van peilregelende en peilscheidende kunstwerken	52
3.29	Richtlijn aanplanten, behouden en rooien van bomen en bosschages	54
3.30	Richtlijn organiseren van evenementen op onverhard oppervlak	55
3.31	Richtlijn plaatsen van explosiegevaarlijk materiaal	56
4	Richtlijnen activiteiten bij wegen	57
	Oogmerken en specifieke zorgplichten	57
4.1	Richtlijn aanleggen en behouden van uitritten, parkeervoorzieningen en halteplaatsen	57
4.2	Richtlijnen plaatsen en behouden van overige werken, reclameborden en stoffen en houden van dieren	59
4.3	Richtlijn afsluiten van een weg	61
5	Lozingsactiviteiten	62
	Oogmerken en specifieke zorgplichten	62
5.1	Richtlijn lozen van grondwater bij sanering of ontwatering	62
5.2	Richtlijn lozen van afvloeiend hemelwater dat niet afkomstig is van een bodembeschermende voorziening	67
5.3	Richtlijn lozen van huishoudelijk afvalwater	67
5.4	Richtlijn lozen van koelwater	67
5.5	Richtlijn lozen bij reinigen, conserveren, bouwen, renoveren of slopen van bouwwerken	67
5.6	Richtlijn lozen bij opslaan en overslaan van inerte goederen	68
5.7	Richtlijn lozen bij opslaan en overslaan van niet-inerte goederen	68

5.8	Richtlijn lozen uit gemeentelijke voorzieningen voor inzameling en transport van afvalwater	68
5.9	Richtlijn lozen bij ontgravingen, baggerwerkzaamheden en werkzaamheden door de waterbeheerder op een oppervlaktewaterlichaam	68
5.10	Richtlijn lozen bij schoonmaken drinkwaterleidingen	69
5.11	Richtlijn lozen bij calamiteitenoefeningen	69
5.12	Richtlijn lozen bij telen, kweken, spoelen of sorteren van gewassen	69
5.13	Richtlijn lozen bij maken van betonmortel en uitwassen van beton	69
5.14	Richtlijn lozen bij niet-industriële voedselbereiding	70
5.15	Richtlijn lozen van spuiwater uit recreatieve visvijvers	70
5.16	Richtlijn lozen vanaf vaartuigen of andere drijvende werktuigen bij spoelen of scheiden van zand of grind	71
5.17	Richtlijn lozen van afvalwater vanuit een weilanddepot	71
5.18	Richtlijn uitstrooien van as	71
5.19	Richtlijn andere lozingen	72
6.	Wateronttrekkingsactiviteiten	73
	Oogmerken en specifieke zorgplichten	73
6.1	Richtlijn onttrekken van water aan een oppervlaktewaterlichaam	74
6.2	Richtlijn onttrekken van grondwater voor proefonttrekkingen	74
6.3	Richtlijn onttrekken van grondwater voor bronbemalingen	75
6.4	Richtlijn onttrekken van grondwater voor grondwater- en bodemsaneringen	78
6.5	Richtlijn onttrekken van grondwater voor beregening, bevoeiing en veedrenking	79
6.6	Richtlijn onttrekken van grondwater en infiltreren van water voor een noodvoorziening	83
6.7	Richtlijn onttrekken van grondwater voor het drooghouden van kelders en kruipruimten	84
6.8	Richtlijn permanent onttrekken van grondwater	85
6.9	Richtlijn onttrekken van grondwater voor overige doeleinden	86
	Bijlage I Uitgangspunten natuurvriendelijke inrichting van water en oevers	87
	Bijlage II maaiboot-te-waterlaatplaats en maaisel-uitdraai-plaats	94
	Bijlage III Schematische tekeningen	95

Bijlage IV Polders met nieuwe leggergegevens 2026	101
Bijlage V Bepalen toestemming paragraaf bouwwerken	102

1 Inleiding

Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. Op dat moment is de Keur vervangen door de Waterschapsverordening en zijn de beleidsregels voor vergunningverlening komen te vervallen. In de Waterschapsverordening zijn voor verschillende activiteiten algemene regels geformuleerd. De beleidsregels kwamen in een aantal gevallen niet meer overeen met deze nieuwe regels. Verder schrijft de Omgevingswet het aanbieden van maatwerk voor, waarbij vooral moet worden gekeken naar het doel en niet zozeer naar de norm. Al met al reden om de beleidsregels opnieuw tegen het licht te houden.

Deze problematiek is voorgelegd aan de Regiegroep door het Programmateam Omgevingswet door middel van een Plan van aanpak beleidsregels (Corsanr. 21.0848738). De Regiegroep heeft vervolgens opdracht gegevens tot het omzetten van de bestaande beleidsregels in een richtlijn. Met behulp van een richtlijn wordt nog steeds een duidelijk afwegingskader voor het verlenen van een vergunning gegeven. Omdat een richtlijn echter meer ruimte biedt voor afwijking, wordt tegelijkertijd meer ruimte voor maatwerk gecreëerd.

Voor de nieuwe richtlijnen zijn in eerste instantie de oude beleidsregels omgezet. De belangrijkste activiteiten¹ zijn vervolgens volledig doorgesproken met de taakafdelingen en geactualiseerd in lijn met de huidige waterschapsverordening. De overige richtlijnen zullen nog verder worden doorontwikkeld en regelmatig worden geactualiseerd. De richtlijnen zijn eenmalig door het dagelijks bestuur vastgesteld. Sindsdien worden beleidsarme wijzigingen vastgesteld door het afdelingshoofd VHIJG.

2 Opzet richtlijn voor vergunningverlening

De opzet voor deze richtlijnen is als volgt:

Er zijn een aantal grotere thema's die bij meerdere activiteiten van belang zijn. De richtlijnen voor deze thema's zijn apart uitgewerkt in het begin van dit document. Daarna volgen de richtlijnen voor specifieke activiteiten. In deze richtlijnen wordt naar de relevante thematische richtlijnen verwezen die van toepassing zijn.

De richtlijnen per activiteit zijn telkens opgebouwd volgens de volgende indeling:

Uiteenzetting algemene oogmerken en specifieke zorgplichten

In deze richtlijnen worden eerst de relevante oogmerken en de zorgplichten uit de Waterschapsverordening uiteengezet. Deze oogmerken en zorgplichten zijn de basisbeginselen waaraan een vergunning moet voldoen, een vergunning moet hier altijd mee in overeenstemming zijn.

Uiteenzetting activiteit

Omschrijving van de betreffende activiteit.

¹ Te weten, de volgende activiteiten: dammen, duikers, steigers, vlonders, botenhuizen, zonnepanelen op water, drijvende bouwwerken en overhangende bouwwerken, aanbrengen verhard oppervlak, peilbuizen, kabels en leidingen, dempen, bouwwerken, bruggen, graven nieuw water, verbreden van water.

Richtlijn vergunningverlening

Onder dit onderdeel wordt uiteengezet wanneer en onder welke voorwaarden in ieder geval wordt voldaan aan de specifieke oogmerken, en een vergunning of maatwerkvoorschrift kan worden verleend.

Afwijking richtlijn

Deze richtlijnen zijn niet bedoeld als beleidsregels. Het is dan ook altijd mogelijk om hiervan af te wijken zolang er wordt voldaan aan de oogmerken en de zorgplichten uit de Waterschapsverordening. In dat geval dient de initiatiefnemer aan de hand van bewezen technieken aan te tonen dat de genoemde oogmerken gewaarborgd worden.

Thematische richtlijnen

A. Richtlijn Natuurvriendelijke Oever

Advies inwinnen bij adviseur integraal waterbeheer:

1. Langs oevers die zijn aangelegd als natuurvriendelijke oever en/of meetellen voor de KRW of zijn aangelegd om leefgebied voor ondergedoken waterplanten, moeras- en oeverplanten, macrofaunasoorten, vissoorten en paaigebied voor vis te realiseren, gelden vanuit ecologisch en waterkwaliteitsbelang meer beperkingen dan bij rietoevers.
2. Doordat de flauwe taluds onder water vaak doorlopen bij een natuurvriendelijke oever zijn deze locaties minder geschikt voor het aanmeren van boten of het plaatsen van boothuizen.
3. De aanleg van een steiger, vlonder, aanmeervoorziening, boothuis, drijvend of ander bouwwerk langs een natuurvriendelijke oever is maatwerk en hierbij moet het bouwwerk een maatschappelijke/publieke functie hebben.
4. Om aantasting van de natuurvriendelijke oever te minimaliseren wordt een steiger, aanmeervoorziening, drijvend of ander bouwwerk zoveel mogelijk buiten de natuurvriendelijke oever geplaatst en met de oever verbonden door een loopplank van maximaal 1 meter breed die op voldoende hoogte over de natuurvriendelijke oever is aangelegd. Een schematische tekening hiervan is opgenomen in figuur 1 van bijlage III.
5. Het onderhoud aan de natuurvriendelijke oever dient goed mogelijk te blijven waardoor de loopplank verwijderbaar moet zijn.
6. De plaatsbepaling van een steiger, vlonder, aanmeervoorziening, drijvend of ander bouwwerk gebeurt in overleg met het hoogheemraadschap.
7. Indien er dempingen, versmallingen, verondiepingen of juist graafwerkzaamheden of verdiepingen ter plaatse van de natuurvriendelijke oever plaatsvinden of als het plaatsen van de loopplank leidt tot verwijdering van biotoop, dient dit oppervlakte 1 op 1 te worden gecompenseerd door nieuw aan te leggen natuurvriendelijke oever. Compensatie is niet noodzakelijk als de activiteiten bedoeld zijn om de ecologische kwaliteit te versterken, zoals bijvoorbeeld het graven om de biotoop voor ondergedoken waterplanten te vergroten of het bestrijden van bijvoorbeeld watercrassula door dit te begraven onder een laag grond.

B. Richtlijn Waterbodeminmissietoets

Wanneer zich in de grond, vaste waterbodem of oever waarin:

- a. wordt gegraven, of
- b. waaruit een beschoeiing of andere profielbescherming wordt weggehaald en niet wordt teruggeplaatst, of
- c. waarin de natuurvriendelijke oever wordt aangelegd,

een verontreiniging boven de interventiewaarden bevindt, dient een waterbodeminmissietoets te worden overlegd. Indien op grond van bovenstaande een waterbodeminmissietoets dient te worden overlegd, mag de activiteit alleen worden uitgevoerd als uit deze waterbodeminmissietoets blijkt dat de activiteit geen negatief effect heeft op de chemische en ecologische waterkwaliteit.

Waterbodeminmissietoets

- Controleer of de aanvrager het bodemloket heeft geraadpleegd of in de toekomstige waterbodem grondverontreinigingen boven de interventiewaarden kunnen worden verwacht.
- Vraag de aanvrager om bodemonderzoeken te overleggen.
- Indien aangetoond wordt dat de toekomstige waterbodem schoner is dan de huidige waterbodem danwel geen overschrijdingen van de interventiewaarden bevat, behoeft geen waterbodeminmissietoets uitgevoerd te worden.
- Indien de toekomstige waterbodem niet schoner is dan de huidige waterbodem en overschrijdingen van de interventiewaarden bevat, is het overleggen van een waterbodeminmissietoets noodzakelijk.
- Voor het invullen van de waterbodeminmissietoets:
 - De aanvrager dient zonodig zelf aanvullend (water)bodemonderzoek te verrichten om voldoende informatie over de toekomstige waterbodemkwaliteit te verkrijgen.
 - De waterkwaliteitsgegevens kunnen worden opgevraagd bij het cluster Vergunningverlening. Voor bestaande waterbodemkwaliteitsgegevens neemt het cluster Vergunningverlening contact op met de baggerbeheerders van Afdeling Watersystemen.
 - Voor overige karakteristieken van het waterlichaam (zoals afmetingen en stroomsnelheden) neemt het cluster Vergunningverlening contact op met de adviseurs integraal waterbeheer van Afdeling Watersystemen. Houd voor stroomsnelheden het maximum aan zoals vermeld in tabel 7 van het Beschrijvend deel van de [Legger Wateren](#).
- Na het correct invullen van de waterbodeminmissietoets volgt een conclusie waaruit blijkt of de toekomstige waterbodem invloed heeft.
 - Indien de conclusie is dat de kwaliteit van de toekomstige waterbodem geen negatief effect heeft op de toestand van het waterlichaam, vormt dit aspect geen belemmering voor de vergunningverlening.
 - Indien de conclusie is dat de kwaliteit van de toekomstige waterbodem wel een negatief effect heeft op de toestand van het waterlichaam, neem contact op met het KRW team en de baggerbeheerders van Afdeling Watersystemen om te bepalen of en zo ja, welke maatregelen getroffen kunnen worden om de uitloging naar het oppervlaktewater te reduceren. Maatregelen kunnen zijn: de verontreiniging verwijderen of isoleren door af te dekken met schone grond.

3. Richtlijnen activiteiten bij oppervlaktewater en waterkeringen

Oogmerken en specifieke zorgplichten

Waterschapsverordening

Artikel 2.2 Oogmerken

1. De regels over activiteiten met gevolgen voor oppervlaktewaterlichamen of bergingsgebieden zijn gesteld met het oog op:
 - a. het beschermen van de ontwaterende, af- en aanvoerende en voldoende bergende functie van het watersysteem;
 - b. het beschermen van de ecologische- en chemische toestand van het watersysteem;
 - c. het instandhouden van het peilbeheer;
 - d. het beperken van het risico op wateroverlast, waarbij een neerslagsituatie die eens in de 100 jaar voorkomt niet leidt, door inundatie vanuit het watersysteem, tot schade aan gebouwen, infrastructuur en voorzieningen;
 - e. het beperken van waterschaarste en het vasthouden of bergen van neerslag voor nuttig gebruik;
 - f. het waarborgen van de inspectie, het beheer en onderhoud en de toetsing van de functie van het watersysteem; en
 - g. het waarborgen van de doorvaarbaarheid van de vaarwegen in beheer bij het hoogheemraadschap.
2. De regels over activiteiten met gevolgen voor waterkeringen zijn gesteld met het oog op:
 - a. het beschermen van de waterkerende functie van waterkeringen en de beschermingszones;
 - b. het waarborgen van de inspectie, het beheer en onderhoud en de toetsing van waterkeringen; en
 - c. het behoud van noodzakelijke ruimte voor toekomstige versterkingen van waterkeringen

Artikel 2.3 Specifieke zorgplicht

1. Voor activiteiten met gevolgen voor oppervlaktewaterlichamen of bergingsgebieden houdt deze plicht in ieder geval in dat deze op zodanige wijze en met behulp van zodanige technieken wordt uitgevoerd dat:
 - a. het functioneren van het watersysteem blijft voldoen aan de toegekende maatschappelijke functies;
 - b. de waterstanden in stand worden gehouden zoals vastgesteld is in:
 1. het ter plekke geldende peilbesluit;
 2. het waterbeheerprogramma; of
 3. een omgevingsvergunning;
 - c. de aan- en afvoercapaciteit van het watersysteem en het waterkwantiteitsbeheer gewaarborgd blijven;
 - d. het onderhoud van het watersysteem en de beschikbare aan- en afvoercapaciteit op elkaar zijn afgestemd en de onderhoudskosten niet toenemen;
 - e. de aanwezige waterberging intact blijft of wordt gecompenseerd;
 - f. de neerslag doelmatig in de bodem kan infiltreren;
 - g. er geen achteruitgang van de chemische en ecologische toestand plaatsvindt;
 - h. een achteruitgang van de lichtkwaliteit en van de habitatgeschiktheid van het water en de oever ten aanzien van de ecologische doelen uit de stroomgebiedbeheerplannen wordt voorkomen;
 - i. de verspreiding van flora en fauna in het watersysteem mogelijk blijft of wordt verbeterd;

- j. de scheiding tussen verschillende peilgebieden bij natuurlijke peilfluctuaties voldoende gewaarborgd blijft; en
 - k. de mogelijkheden voor het voeren van flexibel peilbeheer niet worden beperkt.
2. Voor activiteiten met gevolgen voor waterkeringen houdt deze plicht in ieder geval in dat deze:
- a. op zodanige wijze en tijdens zodanige weersomstandigheden worden uitgevoerd dat de functie van de waterkering geborgd blijft;
 - b. op zodanige wijze worden uitgevoerd dat de inspectie, het beheer en onderhoud en de toetsing van de waterkering mogelijk blijft;
 - c. op zodanige wijze worden uitgevoerd dat de noodzakelijke ruimte voor een toekomstige versterking van een waterkering niet nadelig wordt beïnvloed; en
 - d. op zodanige wijze en met behulp van zodanige technieken worden uitgevoerd dat de waterkering in de bestaande toestand intact blijft of, indien dit niet mogelijk is, de waterkering in gelijke toestand wordt hersteld of verbeterd.

3.1 Richtlijn plaatsen, behouden en weghalen van bouwwerken

Uiteenzetting activiteit

Deze paragraaf is van toepassing op het plaatsen, behouden en weghalen van bouwwerken.

Op basis van artikel 2.11 van de Waterschapsverordening is het verboden om zonder omgevingsvergunning:

1. een bouwwerk te plaatsen of te behouden in het gebied vaarweg in beheer bij het hoogheemraadschap.
2. een bouwwerk te plaatsen of te behouden in het gebied molenbiotop.
3. een bouwwerk te plaatsen of te behouden in het gebied natuurvriendelijke oever of rietoever.
4. een bouwwerk te plaatsen, te behouden of weg te halen in het gebied kernzone van de primaire waterkering of kernzone van de regionale waterkering.
5. een bouwwerk te plaatsen, te behouden of weg te halen in het gebied kernzone van de overige waterkering of beschermingszone A van de waterkering, als het bouwwerk:
 - a. een woon- of verblijfsfunctie heeft;
 - b. een fundering heeft die dieper dan 30 cm onder het maaiveld ligt; of
 - c. niet eenvoudig te verplaatsen en weg te halen is.
6. een bouwwerk te plaatsen, te behouden of weg te halen in het gebied beschermingszone A van de primaire waterkering of beschermingszone A van de regionale waterkering, als het bouwwerk:
 - a. geen woon- of verblijfsfunctie heeft;
 - b. een fundering heeft die niet dieper dan 30 cm onder het maaiveld ligt;
 - c. eenvoudig te verplaatsen en weg te halen is; en
 - d. groter is dan 10 m².

Een aanvullende uitleg over de werking van bovenstaande regelgeving is opgenomen in bijlage V *Bepalen toestemming paragraaf bouwwerken*.

Richtlijn vergunningverlening

Voor de beoordeling of een omgevingsvergunning kan worden verleend, wordt uitgegaan van de volgende richtlijnen:

Toetsingscriteria waterkeringen:

Toetsingscriteria harde waterkeringen

1. Het hoogheemraadschap beoordeelt de vergunningaanvraag op:
 - de gevolgen voor de natuurlijke sterktevermindering, zoals verzakkingen, zettingen en erosie;
 - het effect van het werk bij toenemende belastingen of onder condities van hogere waterstanden;
 - de veiligheidsnormen ten tijde van het moment van indienen van een vergunningaanvraag;
 - de bereikbaarheid van de waterkering;
 - de mogelijkheden voor inspectie en monitoring van de waterkering en het werk in relatie tot de waterstaatkundige toestand;
 - om onderhoud optimaal te kunnen uitvoeren dient waar mogelijk een onderhoudspad, met een breedte van tenminste 5 meter, beschikbaar te zijn. De noodzaak en de plaatsbepaling van dit pad is ter beoordeling aan het hoogheemraadschap.
2. Het effect van het werk mag ook de toekomstige waterveiligheid niet in de weg staan. Er dient rekening te worden gehouden met ruimte die nodig is voor toekomstige dijkversterkingsmaatregelen. Deze ruimte is ter beoordeling aan het hoogheemraadschap.
3. Na de aanleg c.q. uitvoering van het werk moet de waterkering voldoen aan de veiligheidseisen voor de waterkerende functie, met inbegrip van de aanwezige bebouwing en het gebruik van dat waterkering. De aanvrager toont dit bij de aanvraag aan.
4. De verbetering van een waterstaatwerk kan aan beide zijden plaatsvinden. Uitgangspunt van het hoogheemraadschap is dat er versterkt wordt met grond. Daarvoor moet ruimte worden vrijgehouden. Vanuit het oogpunt van het handhaven van de bergingscapaciteit en het doorstromingsprofiel wordt de benodigde ruimte bij boezemkaden in beginsel aan de binnenzijde (landzijde) gezocht.
5. In dijkstrekkingen met aaneengesloten bebouwing gelden de volgende toetsingscriteria:
 - Het hoogheemraadschap staat geen dijkgerichte nieuwbouw, uitbreiding bij aanbouw en herbouw toe, tenzij de vereiste standzekerheid van de waterkering gewaarborgd blijft en de bebouwing niet voorbij de bestaande doorgaande gevellijn wordt geplaatst.
 - In het geval van nieuwbouw en vernieuwbouw waarbij een kelder of een verdiepte fundering wordt toegepast, binnen het minimale beoordelingsprofiel van de waterkering, wordt er een aanvullende zelfstandig kerende constructie geplaatst (bijvoorbeeld een damwand) worden. Deze constructie neemt het binnen- of buitentalud van de waterkering over. De levensduur van deze zelfstandige constructie is 100 jaar.
 - Voor Volendam Zuideinde, dijk met voorland, geldt een berekend/ aangepast beoordelingsprofiel.
6. Voor werken op bebouwingsvrije dijkstrekkingen zal uitsluitend een vergunning worden afgegeven voor onvermijdbare waterstaatkundige werken voor de waterkering, waterhuishouding, scheepvaart en openbare (dijk)wegen. Hierbij gelden de volgende toetsingscriteria:
 - Binnen de waterkering en de beschermingszones staat het hoogheemraadschap geen nieuwbouw toe tenzij dit werk een zwaarwegend maatschappelijk belang dient.

- Voor zover er ruimte is binnen de beschermingszone en er geen negatief effect is op de waterkerende veiligheid kan bebouwing worden toegestaan.
7. Bij herbouw van incidentele bebouwing op bebouwingsvrije dijkstrekkings beoordeelt het hoogheemraadschap allereerst of het verplaatsen van deze bebouwing buiten de waterkeringszone redelijkerwijs mogelijk is. Alleen als dit niet het geval is worden de overige toetscriteria, zoals de kosten van de toekomstige dijkversterkingen beoordeeld.
 8. Openbare verlichting of bebording op de waterkering staat het hoogheemraadschap toe als dit noodzakelijk is voor de verkeersveiligheid of de sociale veiligheid.
 9. Plaatsing van openbare verlichting en borden voor publieksgebruik geschiedt zoveel mogelijk aan de binnendijkse zijde van de weg.
 10. De kruin van de waterkering dient in de lengterichting goed bereikbaar te zijn en te blijven voor onderhoud en inspectie van de dijk en bij (dreigende) calamiteiten.
 11. werken mogen geen nadelig effect hebben op de grondstabiliteit en sterkte van de waterkering;
 12. werken die in de waterkering worden aangebracht mogen geen de waterdoorlatende lagen doorboren of zettingsverschillen veroorzaken;
 13. het onderhoud van de omliggende grasmat moet mogelijk blijven dan wel gewaarborgd zijn en goed aansluiten op de aangebrachte werken;

Advies inwinnen bij HHNK Adviseur Waterveiligheid/ waterkeringen.

- Kijken naar waarborgen huidige functie waterkering. Stabiliteit, piping e.d..
- Kijken naar mogelijkheid tot uitvoeren van onderhoud aan de dijk met regulier onderhoudsmaterieel.
- Kijken naar eventuele ruimte reservering voor toekomstige dijkversterkingen (50/ 100/ 200 jaar).

Toetsingscriteria duinwaterkering

Algemeen

1. Het hoogheemraadschap beoordeelt de vergunningaanvraag voor het werk op de gevolgen voor het beheer en het onderhoud van het waterstaatswerk en beschermingszone A op:
 - a. de gevolgen voor de natuurlijke sterktevermindering, zoals verzakkingen, zettingen en erosie
 - b. het effect van het werk bij toenemende belastingen c.q. onder condities van hogere waterstanden
 - c. de veiligheidsnormen ten tijde van het moment van indienen van een vergunningaanvraag
 - d. de bereikbaarheid van de waterkering
 - e. de mogelijkheden voor inspectie en monitoring van de waterkering en het werk in relatie tot de waterstaatkundige toestand
 - f. Om onderhoud optimaal te kunnen uitvoeren dient het onderhoudspad, met een breedte van tenminste 5 meter, beschikbaar te blijven. De noodzaak en de plaatsbepaling van dit pad is ter beoordeling aan het hoogheemraadschap.
2. Het effect van het werk mag ook de toekomstige waterveiligheid niet in de weg staan. Ruimte welke nodig is voor toekomstige verbeteringen van de waterkering legt het hoogheemraadschap vast in het profiel van vrije ruimte. Dit profiel van vrije ruimte is opgenomen in de legger en betreft de ruimte ter weerszijden van, boven en onder een waterstaatswerk of toekomstig waterstaatswerk. Dit profiel van vrije ruimte wordt vrijgehouden van werken die de versterking van de waterkering aanzienlijk belemmeren.

3. Buiten de huidige gevellijn van een bebouwde waterkering wordt geen aanbouw aan een bestaand bouwwerk toegestaan.
4. Binnen een bebouwde waterkering van een kustplaats is een bouwwerk in het waterstaatswerk en de naast gelegen beschermingszone A toegestaan tenzij het werk nadelige effect heeft op het (lokale) waterkerend vermogen.
5. Een bouwwerk in de bodem van de waterkering, zoals een parkeergrage of een onderkeldering, blijft boven het vastgestelde grensprofiel.
6. Zand, dat als gevolg van de bouwactiviteit binnen het waterstaatswerk en de beschermingszone A moet worden verplaatst, moet weer worden teruggebracht en behouden worden in het profiel, op eigen perceel en wel op een zodanige wijze dat de waterveiligheid niet achteruitgaat.
7. Een bestaand bouwwerk buiten bebouwde waterkering mag bij her- en verbouw eenmalig en op eigen risico maximaal 10% in ruimte worden uitgebreid, met inachtneming van het geldende beleid.

Toetsingscriteria bouwwerken op het strand algemeen

1. Het hoogheemraadschap beoordeelt de vergunningaanvraag voor het werk op de gevolgen voor het beheer en het onderhoud van het waterstaatswerk op:
 - a. de gevolgen voor de natuurlijke sterktevermindering, zoals verzakkingen, zettingen en erosie;
 - b. de toenemende belastingen als gevolg van hogere waterstanden;
 - c. de veiligheidsnormen ten tijde van het moment van indienen van een vergunningaanvraag;
 - d. de gevolgen voor de natuurlijke uitwisseling van zand van vooroever naar strand en van strand naar zeeduin;
 - e. de bereikbaarheid van de waterkering;
 - f. de mogelijkheden voor inspectie en monitoring op de waterstaatkundige toestand;
 - g. de mogelijkheid tot onderhoud van de waterkering. Hiervoor dient zo nodig een onderhoudspad met een breedte van tenminste 5 meter beschikbaar te blijven. De noodzaak en de plaatsbepaling van dit pad is ter beoordeling aan het hoogheemraadschap.
2. Het effect van dat werk wordt getoetst aan de beheersbaarheid van de veiligheid van het waterstaatswerk op lange termijn. Dit wordt getoetst aan de hand van de Beheerstrategie Kijk op een Veerkrachtige Kust door een waterveiligheidsbeschouwing op te stellen. Daarbij wordt het huidige beeld, het beeld bij 2 m zeespiegelstijging, en de huidige ontwikkeling van de waterveiligheid in beschouwing genomen.
3. Indien een er sprake is van een nieuw initiatief of als verplaatsing nodig is, wordt deze bepaald op basis van een trendberekening van de duinvoet. De omzetting van een seizoenspaviljoen naar een jaarrondpaviljoen wordt beschouwd als een nieuw initiatief.
4. Daarnaast wordt het werk beoordeeld op basis van de volgende criteria:
 - a. Is er sprake van zandoverlast en/of het meerjarig uitgraven van het paviljoen ten gevolge van stuifzand;
 - b. Is er een ander waterveiligheidsprobleem moet worden aangepakt - bijvoorbeeld de ophoging van een strandslag - waarbij het paviljoen in de weg staat;
 - c. Is er sprake van een wens om het leggergrensprofiel zeewaarts te verplaatsen om buitendijkse bebouwing binnendijks te brengen.
 - d. In alle gevallen kunnen voorschriften worden meegegeven hoe er met zandverplaatsingen wordt omgegaan. Ook kan er - zeker bij beperkte ruimte - gekozen

worden voor maatwerk, bijvoorbeeld door het paviljoen op te hogen zodat aangroei van het kustfundament mogelijk blijft.

5. Het effect van dat werk wordt getoetst aan de beheersbaarheid van de veiligheid van het waterstaatswerk op lange termijn. Voor primaire waterkeringen van de Noordzeekust hanteert het hoogheemraadschap een tijdshorizon voor toekomstige ontwikkelingen in de benodigde ruimtelijke reservering voor 200 jaar.
6. Strandbouwwerken worden alleen toegestaan op locaties waar dat in het kader van het waterveiligheidsbelang verantwoord is, aangegeven op de Strandzonerings 2025 van de Provincie (niet in beheer bij HHNK).
7. Strandbouwwerken worden geplaatst op palen op ten minste NAP+4.50 meter die minimaal 3 meter uit elkaar staan. De funderingspalen hoeven in het winterseizoen niet verwijderd te worden. Bebouwing onder de bodemplaats is verboden.
8. Het aanbrengen van een afzetting onder de bodemplaats is alleen toegestaan wanneer deze voldoende doorstuifbaar is. Dit houdt in dat maximaal 50 % van het oppervlak afgesloten mag worden. Ten tijde van zandsuppleties door het Rijk wordt de afzetting volledig verwijderd.
9. Het aanbrengen van een afzetting achter een bouwwerk is alleen toegestaan als deze volledig doorstuifbaar is.
9. De constructie van een bouwwerk is zodanig dat deze door een storm of een vloed niet in zijn geheel, maar in delen van de fundering wordt geslagen.
10. De strandbebouwing moet demontabel en verplaatsbaar zijn en op aanschrijven van het bevoegd gezag worden verplaatst.
11. Kabels en leidingen liggen minimaal 1,00 m onder het gemiddelde doorgaande strandprofiel ter plaatse.
12. Wanneer een strandbouwwerk zand-, wind- of waterschade aan het kustfundament aanbrengt, dient dit direct door de vergunninghouder te worden hersteld.
13. De vergunningsduur is maximaal 10 jaar.
14. Afhankelijk van het type strandbouwwerk wordt ook voldaan aan de hieronder genoemde aanvullende toetsingscriteria.

Aanvullende toetsingscriteria jaarrondstrandbouwwerken

1. De minimale afstand tussen de kopse kanten van twee opvolgende jaarrondstrandbouwwerken bedraagt 150 meter. Aan weerszijden van een strandopgang is een kleinere afstand mogelijk indien dat niet in strijd is met eerdergenoemde bepaling 4b *Toetsingscriteria bouwwerken op het strand algemeen*.
2. Het jaarrondstrandbouwwerk heeft een maximale breedte van 50 meter gemeten in de richting van de kustlijn.
3. Bij een jaarrondstrandbouwwerk mag ten behoeve van de energievoorziening maximaal één zeecontainer met een aggregaat worden geplaatst.

Aanvullende toetsingscriteria seizoenstrandbouwwerken

1. De vergunning voor het plaatsen van seizoenstrandbouwwerken wordt verleend voor de periode 15 maart tot 15 oktober. Deze periode kan na schriftelijke toestemming van de beheerder worden verruimd van 1 maart tot 1 november.

Toetsingscriteria Watersystemen:

1. Thematische richtlijn A 'Natuurvriendelijke Oever' is van toepassing als de activiteit wordt uitgevoerd in het gebied natuurvriendelijke oever.

Toetsingscriteria vaarwegen:

De veilige, vlotte en doelmatige afwikkeling van het scheepvaartverkeer mag niet gehinderd worden. Toetsing op basis van het vaarweg profiel.

Toetsingscriteria molenbiotopen:

Werken mogen geen nadelige invloed hebben op de windvang van maalvaardige molenbiotopen.

Binnen 100 meter tot aan de molen mag geen bebouwing worden opgericht hoger dan de onderste punt van de verticaal staande wiek. Binnen 100 tot 400 meter rond de molen mag geen bebouwing worden opgericht hoger dan 1/100 van de afstand tussen het bouwwerk en de molen, gerekend vanaf de onderste punt van de verticaal staande wiek.

Afwijking richtlijn

Afwijking van de richtlijn is mogelijk als de initiatiefnemer aan de hand van bewezen technieken onderbouwt dat met de afwijking de algemene en specifieke oogmerken nog steeds voldoende kunnen worden gewaarborgd.

3.2 Richtlijn plaatsen, behouden en weghalen van bruggen

Uiteenzetting activiteit

Deze paragraaf is van toepassing op het plaatsen, behouden en weghalen van bruggen.

Op basis van artikel 2.19 van de Waterschapsverordening is het verboden om zonder omgevingsvergunning:

1. een brug te plaatsen of te behouden in het gebied vaarweg in beheer bij het hoogheemraadschap.
2. een brug te plaatsen, te behouden of weg te halen in het gebied kernzone van de waterkering of beschermingszone A van de waterkering.
3. een brug te plaatsen, te behouden of weg te halen in het gebied primair oppervlaktewater.

Richtlijn vergunningverlening

Voor de beoordeling of een omgevingsvergunning kan worden verleend, wordt uitgegaan van de volgende richtlijnen:

Toetsingscriteria waterkeringen:

Advies inwinnen bij HHNK Adviseur Waterveiligheid/ waterkeringen.

- Kijken naar waarborgen huidige functie waterkering. Stabiliteit, piping e.d..
- Kijken naar mogelijkheid tot uitvoeren van onderhoud aan de dijk met regulier onderhoudsmaterieel.
- Kijken naar eventuele ruimte reservering voor toekomstige dijkversterkingen (50/ 100/ 200 jaar).

Toetsingscriteria watersystemen en vaarwegen:

Advies inwinnen bij adviseur integraal waterbeheer of regioadviseur.

1. De constructie van de brug en de eventuele fundering dient deugdelijk te zijn. Indien het hoogheemraadschap dit nodig acht, overlegt de aanvrager hiervan een berekening.
2. Het onderhoud van het oppervlaktewaterlichaam en de oevers met behulp van machines wordt zo min mogelijk belemmerd. Daarom wordt een brug minimaal op een afstand van vijf meter van een volgend object of kunstwerk geplaatst. Als deze afstand niet mogelijk is, onderhoudt de

vergunninghouder van de brug zelf het watersysteem en de oevers aan weerszijden van het kunstwerk over een afstand van vijf meter.

3. De minimale doorstromingsafmetingen van een brug zijn afgestemd op de vereiste waterdoorvoer en eventuele vaarwegfunctie en worden door het hoogheemraadschap aangegeven. Voor bepaling van de minimaal benodigde afmetingen wordt uitgegaan van een maatgevende afvoercapaciteit van 10 m³/min/100 ha of bij een grotere gemaalcapaciteit de afvoercapaciteit die daarbij hoort. Vraag dit na bij de adviseur integraal waterbeheer. Hierbij mag de opstuwing niet meer bedragen dan 10 millimeter. Bij meerdere kunstwerken achter elkaar moeten, zo nodig, grotere doorstromingsafmetingen worden toegepast. Uitgangspunt hierbij is dat de totale opstuwing per kilometer waterloop maximaal 40 millimeter is in klei- en zandgebieden of maximaal 30 millimeter in veengebieden, en maximaal 15 centimeter per peilgebied. Aandachtspunt daarbij vormt nog wel de afvoer die mogelijk moet zijn uit gebieden waar veel economische schade kan optreden. In bepaalde omstandigheden kan gemotiveerd een hogere afvoernorm worden gehanteerd.
4. Als in een oppervlaktewaterlichaam feitelijk vaarverkeer voorkomt of als dit oppervlaktewaterlichaam op grond van een publiekrechtelijke regeling (Omgevingsplan, verordening en dergelijke) als vaar- of scheepsroute is aangewezen, staat het hoogheemraadschap alleen een brug toe met een op deze functie afgestemde hoogte, breedte en diepte.
5. In een door het hoogheemraadschap varend te onderhouden oppervlaktewaterlichaam dienen bruggen vanwege de afmetingen van het materieel voor varend onderhoud een minimaal doorvaartprofiel met een breedte van 2,50 meter te hebben en een hoogte van minimaal 1,10 meter ten opzichte van het plaatselijk hoogst geldende streefpeil. Verder dient de minimale waterdiepte gelijk te zijn aan de minimale doorvaartdiepte van de betreffende waterloop, met een minimum van 0,90 meter ten opzichte van het laagst geldende streefpeil. Op grond van publiekrechtelijke regelingen kunnen plaatselijk andere afmetingen gelden.
6. Het verlies aan waterberging in het oppervlaktewaterlichaam door aanbrengen van landhoofden wordt gecompenseerd door binnen hetzelfde peilgebied een bestaand oppervlaktewaterlichaam te verbreden of nieuw oppervlaktewater te graven met tenminste hetzelfde oppervlak. De bergingscapaciteit wordt bepaald op basis van het hoogst geldende streefpeil zoals opgenomen in het ter plaatse geldende peilbesluit. Dit geldt niet als er bij aanleg van de landhoofden minder dan 35 m² van het oppervlaktewaterlichaam wordt gedempt.
7. Thematische richtlijn A 'Natuurvriendelijke Oever' is van toepassing als de activiteit wordt uitgevoerd in het gebied natuurvriendelijke oever.

Afwijking richtlijn

Afwijking van de richtlijn is mogelijk indien de initiatiefnemer aan de hand van bewezen technieken onderbouwt dat met de afwijking de algemene en specifieke oogmerken nog steeds voldoende worden gewaarborgd.

3.3 Richtlijn plaatsen, behouden en weghalen van aquaducten

Uiteenzetting activiteit

Deze paragraaf is van toepassing op het plaatsen, behouden en weghalen van aquaducten.

Op basis van artikel 2.27 van de Waterschapsverordening is het verboden om zonder omgevingsvergunning:

1. een aquaduct te plaatsen, te behouden of weg te halen in het gebied kernzone van de waterkering of beschermingszone A van de waterkering.
2. een aquaduct te plaatsen, te behouden of weg te halen in het gebied oppervlaktewaterlichaam.

Richtlijn vergunningverlening

Voor de beoordeling of een omgevingsvergunning kan worden verleend, wordt uitgegaan van de volgende richtlijnen:

Toetsingscriteria watersystemen:

1. Het onderhoud van het oppervlaktewaterlichaam en de oevers met behulp van machines wordt zo min mogelijk belemmerd. Daarom wordt een aquaduct minimaal op een afstand van vijf meter van een volgend object of kunstwerk geplaatst. Als deze afstand niet mogelijk is, onderhoudt de vergunninghouder van het aquaduct zelf het watersysteem en de oevers aan weerszijden van het kunstwerk over een afstand van drie meter.
2. Als in een oppervlaktewaterlichaam feitelijk vaarverkeer voorkomt of als dit oppervlaktewaterlichaam op grond van een publiekrechtelijke regeling (Omgevingsplan, verordening en dergelijke) als vaar- of scheepsroute is aangewezen, staat het hoogheemraadschap alleen een aquaduct toe met een op deze functie afgestemde hoogte, breedte en diepte.
3. In een door het hoogheemraadschap varend te onderhouden oppervlaktewaterlichaam dienen bruggen vanwege de afmetingen van het materieel voor varend onderhoud een minimaal doorvaartprofiel met een breedte van 2,50 meter te hebben en een hoogte van minimaal 1,10 meter ten opzichte van het hoogst plaatselijk geldende streefpeil. Verder dient de minimale waterdiepte gelijk te zijn aan de minimale doorvaartdiepte van de betreffende waterloop, met een minimum van 0,90 meter ten opzichte van het laagst geldende streefpeil. Op grond van publiekrechtelijke regelingen kunnen plaatselijk andere afmetingen gelden.
4. Thematische richtlijn A 'Natuurvriendelijke Oever' is van toepassing als de activiteit wordt uitgevoerd in het gebied natuurvriendelijke oever.

Toetsingscriteria waterkeringen:

Advies inwinnen bij HHNK Adviseur Waterveiligheid/ waterkeringen.

- Kijken naar waarborgen huidige functie waterkering. Stabiliteit, piping e.d..
- Kijken naar mogelijkheid tot uitvoeren van onderhoud aan de dijk met regulier onderhoudsmaterieel.
- Kijken naar eventuele ruimte reservering voor toekomstige dijkversterkingen (50/ 100/ 200 jaar).

Afwijking richtlijn

Afwijking van de richtlijn is mogelijk indien de initiatiefnemer aan de hand van bewezen technieken onderbouwt dat met de afwijking de algemene en specifieke oogmerken nog steeds voldoende worden gewaarborgd.

3.4 Richtlijn plaatsen, behouden en weghalen van duikers, sifons of hevels

Uiteenzetting activiteit

Deze paragraaf is van toepassing op het plaatsen, behouden en weghalen van duikers, sifons of hevels.

Op basis van artikel 2.29 van de Waterschapsverordening is het verboden om zonder omgevingsvergunning:

1. een duiker of sifon te plaatsen of te behouden in het gebied vaarweg in beheer bij het hoogheemraadschap.

2. een duiker, sifon of hevel te plaatsen, te behouden of weg te halen in het gebied kernzone van de waterkering of beschermingszone A van de waterkering.
3. een duiker te plaatsen, te behouden of weg te halen in het gebied primair oppervlaktewater.
4. een sifon of hevel te plaatsen, te behouden of weg te halen in het gebied oppervlaktewaterlichaam.

Richtlijn vergunningverlening

Voor de beoordeling of een omgevingsvergunning kan worden verleend, wordt uitgegaan van de volgende richtlijnen:

Toetsingscriteria watersystemen:

Advies inwinnen bij de adviseur integraal waterbeheer.

1. De minimale doorstromingsafmetingen van een duiker zijn afgestemd op de vereiste waterdoorvoer en eventuele vaarwegfunctie en worden door het hoogheemraadschap aangegeven. Voor bepaling van de minimaal benodigde duikerafmetingen wordt uitgegaan van een maatgevende afvoercapaciteit van 10 m³/min/100 ha of bij een grotere gemaalcapaciteit de afvoercapaciteit die daarbij hoort. Hierbij mag de opstuwing door de duiker niet meer bedragen dan 10 millimeter. Bij meerdere kunstwerken achter elkaar moeten, zo nodig, grotere doorstromingsafmetingen (duikerdiameters) worden toegepast. Uitgangspunt hierbij is dat de totale opstuwing per kilometer waterloop maximaal 40 millimeter is in klei- en zandgebieden of maximaal 30 millimeter in veengebieden en maximaal 15 cm per peilgebied. Aandachtspunt daarbij vormt nog wel de afvoer die mogelijk moet zijn uit gebieden waar veel economische schade kan optreden. In bepaalde omstandigheden kan gemotiveerd een hogere afvoernorm worden gehanteerd.
2. De maximale lengte van een duiker is in principe vijftien meter. In gevallen waar langere duikers aantoonbaar onvermijdelijk zijn kan hiervan worden afgeweken. Hierbij zijn extra uitvoeringsvoorschriften voor bijvoorbeeld inspectieputten en/of grotere duikerdiameters van toepassing.
3. De hoogteligging van binnen onderkant (bok) van de duiker wordt als een hoogtemaat ten opzichte van het N.A.P. dan wel het plaatselijk geldende streefpeil voorgeschreven. Bij niet permanent watervoerende waterlopen, greppels en duinrellen wordt de hoogtemaat ook wel ten opzichte van het maaiveld of greppelbodem voorgeschreven.
4. Als in een oppervlaktewaterlichaam feitelijk vaarverkeer voorkomt of als dit oppervlaktewaterlichaam op grond van een publiekrechtelijke regeling (omgevingsplan, omgevingsverordening en dergelijke) als vaar- of scheepsroute is aangewezen, staat het hoogheemraadschap alleen een doorvaarbare duiker toe met een op deze functie afgestemde hoogte, breedte en diepte.
5. In door het hoogheemraadschap varend te onderhouden oppervlaktewaterlichamen worden uitsluitend doorvaarbare duikers toegestaan. Indien hiervan gemotiveerd wordt afgeweken, moet er nog wel een doorvaarbaar tracé van minimaal 500 meter overblijven.
6. Doorvaarbare duikers dienen vanwege de afmetingen van het materieel voor varend onderhoud een minimaal doorvaartprofiel met een breedte van 2,50 meter te hebben en een hoogte van minimaal 1,10 meter ten opzichte van N.A.P. dan wel het hoogst plaatselijk geldende streefpeil. Verder dient de minimale waterdiepte gelijk te zijn aan de minimale doorvaartdiepte van de betreffende waterloop, met een minimum van 0,90 meter ten opzichte van het laagst geldende streefpeil. Op grond van publiekrechtelijke regelingen kunnen plaatselijk andere afmetingen gelden. Neem voor het bepalen van de minimale afmetingen van de vaarduiker ook contact op met de adviseur integraal waterbeheer.

7. Houd ook rekeningen met de bepalingen van Bijlage IV Onderhoud van de Waterschapsverordening.
8. Thematische richtlijn A 'Natuurvriendelijke Oever' is van toepassing als de activiteit wordt uitgevoerd in het gebied natuurvriendelijke oever.

Werkwijze bij verzoeken om maatwerkvoorschriften in polders met vastgestelde nieuwe leggergegevens:

Volgens de bepalingen in **Paragraaf 2.1.5 Plaatsen, behouden en weghalen van duikers, sifons of hevels** van Waterschapsverordening 2026 kan onder algemene regels in secundaire en tertiaire waterlopen een duiker worden geplaatst met informatieplicht. Vanwege de daarbij behorende grote duikerdiameter worden hiervoor regelmatig verzoeken om maatwerkvoorschrift ingediend. Volgens de afspraken in de 'Richtlijnen 2026' wordt bij dergelijke verzoeken advies ingewonnen bij de adviseur integraal waterbeheer in het gebied van de aanvraag.

Ten behoeve van een snellere afhandeling van dergelijke verzoeken is hieronder waar mogelijk een standaard aangegeven, op basis waarvan dergelijke verzoeken om maatwerkvoorschrift door de vergunningverlener kunnen worden afgehandeld, zonder advies te vragen aan de adviseur integraal waterbeheer.

Hieronder de uitgangspunten waaronder dat kan:

1. Alleen in de polders waar op dit moment nieuwe leggergegevens zijn vastgesteld hoeft op basis van onderstaande uitgangspunten geen advies te worden ingewonnen bij de adviseur integraal waterbeheer, als wordt voldaan aan de onderstaande uitgangspunten. Zie voor deze polders de als bijlage IV bijgevoegde kaart 'Polders met nieuwe leggergegevens 2026' in pdf d.d. 22-9-2025. Voor de overige polders zal nog steeds vooraf advies moeten worden ingewonnen bij de adviseur integraal waterbeheer.
2. De aan te brengen duiker heeft een maximale lengte van 15 meter.
3. De onder punt 6. en verder aangegeven uitgangspunten zijn alleen van toepassing op permanent watervoerende waterlopen (met bodemhoogte waterloop lager dan het in het ter plaatse geldende peilbesluit opgenomen laagste streefpeil). In niet permanent watervoerende waterlopen (greppels, droge beddingen, met bodemhoogte waterloop hoger dan het in het ter plaatse geldende peilbesluit opgenomen laagste streefpeil of in gebied zonder peilbesluitplicht) dient de minimaal benodigde duikerdiameter te worden bepaald aan de hand van onderstaand schema.

<u>Diepte bodem t.o.v. naastgelegen maaiveld* volgens legger wateren</u>	<u>Minimale inwendige duikerdiameter in mm</u>
<u>tot 30 cm</u>	<u>200</u>
<u>31 - 50 cm</u>	<u>300</u>
<u>51 - 100 cm</u>	<u>400</u>
<u>101 - 140 cm</u>	<u>600</u>
<u>anders</u>	<u>maatwerkberekening</u>

*gemeten aan de zijde zonder infrastructuur (weg/dijk)

4. De in punt 3. opgenomen richtlijnen zijn niet van toepassing binnen het beperkingengebied 'hellend gebied en gebied met droge beddingen', met uitzondering van de Wieringermeer en Westzanerpolder. In die gebieden wordt een duiker aangebracht volgens het hieronder bij punt 7. staande schema.
5. Bij een verzoek om vervangen van de huidige duiker in een bestaande dam binnen het beperkingengebied 'hellend gebied en gebied met droge beddingen', met uitzondering van de Wieringermeer en Westzanerpolder, wordt vooraf advies ingewonnen bij de adviseur integraal waterbeheer.
6. Bij permanent watervoerende waterlopen zal als eerste moeten worden nagegaan of in de waterloop ter plaatse van de aan te brengen duiker(s) mogelijk sprake is van varend slootonderhoud. Als daarvan sprake is hierover advies vragen aan de adviseur integraal waterbeheer in dat gebied.
Wanneer sprake is van (mogelijk) varend onderhoud zal een doorvaarbare duiker of -brug moeten worden aangebracht. Minimale afmetingen hiervan zijn 2,50 meter doorvaartbreedte, 1,10 meter lucht ter opzichte van het plaatselijk hoogst geldende streefpeil en 0,90 meter waterdiepte ter opzichte van het plaatselijk laagst geldende streefpeil.
5. Bij recreatieve vaarroutes wordt de minimale doorvaarthoogte, bedoeld in de omgevingsverordening of het omgevingsplan, aangehouden. Zie artikel 2.32 Afmetingen en capaciteit duiker van de Waterschapsverordening 2026.
6. Als geen sprake is van varend slootonderhoud en/of recreatieve vaarroute nagaan welke minimale duikerdiameter nodig is. Bij de onder punt 1. genoemde polders zijn ook van alle waterlopen af- en aanvoerdebieten opgenomen per hydro-object. Deze zijn te vinden via Geoweb of de legger wateren via internet ([Legger Wateren | Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier](#)). Het hoogste van beide debieten in het hydro-object ter plaatse van de aan te brengen duiker is van toepassing voor bepaling van de minimaal benodigde diameter.
7. Op basis van het hoogste debiet in het betreffende hydro-object kan de minimaal benodigde duikerdiameter worden bepaald aan de hand van onderstaand schema.

Debiet tot in m ³ /sec	Minimale inwendige duikerdiameter in mm	Lucht in mm*
0,0042	400	100
0,0167	500	125
0,0333	600	150
0,0667	800	200
0,0833	1.000	250
>0,0833	maatwerkberekening	

*De duikers dienen te worden gelegd met een kwart van de inwendige diameter aan lucht. In gebieden met volgens het ter plaatse geldende peilbesluit aparte zomer- en winterpeilen hierbij uitgaan van het plaatselijk zomerpeil, tenzij het verschil tussen de plaatselijke zomer- en winterpeilen groter is dan de halve diameter van de aan te brengen duiker. In dat geval voor advies voorleggen aan de adviseur integraal waterbeheer.

9. Hou verder rekening met de uitgangspunten van **Bijlage IV Onderhoud** van Waterschapsverordening 2026.

Toetsingscriteria vaarwegen

De veilige, vlotte en doelmatige afwikkeling van het scheepvaartverkeer mag niet gehinderd worden. Toetsing op basis van het vaarweg profiel.

Toetsingscriteria waterkeringen:

Advies inwinnen bij HHNK Adviseur Waterveiligheid/ waterkeringen:

-
- Binnenwaartse stabiliteit en opdrijven beoordelen, overwegen wat de gevolgen zijn.
- Kijken naar grond aanvullingen, voorkomen van uitspoelen, holle ruimtes.

Afwijking richtlijn

Afwijking van de richtlijn is mogelijk indien de initiatiefnemer aan de hand van bewezen technieken onderbouwt dat met de afwijking de algemene en specifieke oogmerken nog steeds voldoende worden gewaarborgd.

3.5 Richtlijn plaatsen, behouden en weghalen van toegangsdammen

Uiteenzetting activiteit

Deze paragraaf is van toepassing op het plaatsen, behouden en weghalen van toegangsdammen.

Op basis van artikel 2.38 van de Waterschapsverordening is het verboden om zonder omgevingsvergunning:

1. een toegangsdam te plaatsen of te behouden in het gebied vaarweg in beheer bij het hoogheemraadschap.
2. een toegangsdam te plaatsen, te behouden of weg te halen in het gebied kernzone van de waterkering of beschermingszone A van de waterkering.
3. een toegangsdam te plaatsen, te behouden of weg te halen in het gebied primair oppervlaktewater.

Richtlijn vergunningverlening

Voor de beoordeling of een omgevingsvergunning kan worden verleend, wordt uitgegaan van de volgende richtlijnen:

Toetsingscriteria watersystemen:

1. De constructie van de dam is dusdanig dat uitzakking wordt voorkomen.
2. Bij meerdere dammen is de afstand tussen de dammen bij voorkeur minimaal 5 m. Als de afstand kleiner wordt dan is de vergunninghouder onderhoudsplichtig voor het tussenliggende oppervlaktewater en de bijbehorende oever.
3. In een toegangsdam wordt een duiker aangelegd volgens de toetsingscriteria voor het aanleggen van duikers (zie richtlijn 8), tenzij sprake is van een peilscheidingsdam.
4. Het verlies aan bergingscapaciteit in het oppervlaktewaterlichaam door de aanleg van de dam wordt gecompenseerd door binnen hetzelfde peilgebied een bestaand oppervlaktewaterlichaam te verbreden of nieuw oppervlaktewater te graven met tenminste hetzelfde oppervlak. De bergingscapaciteit wordt bepaald op basis van het hoogst geldende waterpeil zoals opgenomen in het ter plaatse geldende peilbesluit.
5. Punt 4 geldt niet als er bij de aanleg van de dam minder dan 35 m² van het oppervlaktewaterlichaam wordt gedempt. Bij aanleg van meerdere dammen wordt hierbij uitgegaan van de som van het oppervlak van deze dammen samen. Hierbij worden eventueel door of namens de initiatiefnemer (vergunninghouder) aangebrachte dammen meegeteld in het totale oppervlak, als voor deze dammen eerder geen compensatie gerealiseerd is. Deze bepaling is van toepassing op dammen in de nabijheid van de nu aan te brengen dam(men).

6. De veilige, vlotte en doelmatige afwikkeling van het scheepvaartverkeer mag niet gehinderd worden.
7. Thematische richtlijn A 'Natuurvriendelijke Oever' is van toepassing als de activiteit wordt uitgevoerd in het gebied natuurvriendelijke oever.

Toetsingscriteria vaarwegen:

De veilige, vlotte en doelmatige afwikkeling van het scheepvaartverkeer mag niet gehinderd worden. Toetsing op basis van het vaarweg profiel en het doorvaartprofiel.

Toetsingscriteria waterkeringen:

1. Waterpeil blijft zelfde (dit resulteert ook in een andere procedure).
2. Bij verwijdering advies inwinnen bij adviseur.
3. Gevolg van aanbrengen dam op belasting toename door activiteiten op de berm van de dijk.

Advies inwinnen bij HHNK Adviseur Waterveiligheid/ waterkeringen:

- Kijken naar aansluiting dam naar dijk/ op de eventuele weg (kluft in-/ uitrit).
Binnenwaartse stabiliteit en opdrijven beoordelen, overwegen wat de gevolgen zijn.

Kijken naar grond aanvullingen, voorkomen van uitspoelen, holle ruimtes, opbarsten dijksloot.

Afwijking richtlijn

Afwijking van de richtlijn is mogelijk indien de initiatiefnemer aan de hand van bewezen technieken onderbouwt dat met de afwijking de algemene en specifieke oogmerken nog steeds voldoende kunnen worden gewaarborgd.

3.6 Richtlijn plaatsen, behouden en weghalen van steigers, vlonders en aanmeervoorzieningen

Uiteenzetting activiteit

Deze paragraaf is van toepassing op het plaatsen, behouden en weghalen van steigers, vlonders en aanmeervoorzieningen.

Op basis van artikel 2.46 van de Waterschapsverordening is het verboden om zonder omgevingsvergunning:

1. een steiger, vlonder of aanmeervoorziening te plaatsen, te behouden of weg te halen in het gebied vaarweg in beheer bij het hoogheemraadschap.
2. een steiger, vlonder of aanmeervoorziening te plaatsen, te behouden of weg te halen in het gebied natuurvriendelijke oever.
3. een steiger, vlonder of aanmeervoorziening te plaatsen, te behouden of weg te halen in het gebied kernzone en beschermingszone A van de waterkering zonder aangewezen hoge gronden.

Richtlijn vergunningverlening

Voor de beoordeling of een omgevingsvergunning kan worden verleend, wordt uitgegaan van de volgende richtlijnen:

Toetsingscriteria Waterkeringen:

1. In oppervlaktewaterlichamen langs primaire waterkeringen worden in principe geen nieuwe steigers, vlonders en aanmeervoorzieningen toegestaan zonder publieke functie.
2. Langs een rietkraag is een steiger, vlonder of aanmeervoorziening uitsluitend in de vorm van een aanlegconstructie toegestaan. Deze constructie wordt geplaatst direct langs de rietkraag. De

toegang tot deze constructie wordt gerealiseerd door een wegneembare loopplank met een maximale breedte van 1,0 meter, haaks over de rietkraag. Een schematische tekening hiervan is opgenomen in figuur 1 van bijlage III.

3. De plaatsbepaling gebeurt in overleg met het hoogheemraadschap.
4. Verankering mag geen schade toebrengen aan waterkering.
5. Onderhoud en inspectie moeten mogelijk blijven, moet zodanig geplaatst worden dat het geen obstructie vormt bij overstroming of calamiteit.
6. De aansluiting op de waterkering mag de stabiliteit van de kering niet negatief beïnvloeden (bekleding, belasting).
7. Indien sprake van verankering in waterkering, dan advies inwinnen bij HHNK Adviseur Waterveiligheid/Waterkeringen.
8. De steiger moet worden getoetst op bereikbaarheid om te voorkomen dat overmatige spoorvorming in de grasbekleding van de dijk ontstaat.
9. In het Beleid Onroerende Zaken staat dat in principe voor alle werken op water wat eigendom is van HHNK huurovereenkomsten worden gesloten tegen marktconforme huur, met uitzondering van kleine steigers/aanmeerconstructies (tot 6 m²) en toegangsdammen die alleen geschikt zijn voor in- en uitrijden (dus niet parkeren e.d.). Neem in deze gevallen contact op met grondzaken.
10. Advies inwinnen bij HHNK Adviseur Waterveiligheid/Waterkeringen.
 - Oeververdediging handhaven bij een rietkraag, erosie buitentalud voorkomen.
 - In situaties waarbij geen sprake is van een rietkraag, dient er een oeververdediging aangebracht te worden zoals bijvoorbeeld een beschoeiing.
 - Bij verwijderen bouwwerken kijken naar grondopbouw, kans op piping (holle gang, stromen van (fijn zand). Kijken naar ruimte voor eventuele dijkversterking buitentalud, taludschuinte dijk.

Toetsingscriteria Watersystemen:

Advies inwinnen bij de adviseur integraal waterbeheer.

1. In het Beleid Onroerende Zaken staat dat in principe voor alle werken op water wat eigendom is van HHNK huurovereenkomsten worden gesloten tegen marktconforme huur, met uitzondering van kleine steigers/aanmeerconstructies (tot 6 m²) en toegangsdammen die alleen geschikt zijn voor in- en uitrijden (dus niet parkeren e.d.). Neem in deze gevallen contact op met grondzaken.
2. Thematische richtlijn A 'Natuurvriendelijke Oever' is van toepassing als de activiteit wordt uitgevoerd in het gebied natuurvriendelijke oever.

Toetsingscriteria vaarwegen:

De veilige, vlotte en doelmatige afwikkeling van het scheepvaartverkeer mag niet gehinderd worden. Toetsing op basis van het vaarweg profiel en doorvaartprofiel.

1. Afmeerpalen in het oppervlaktewaterlichaam zijn toegestaan, mits de palen de doorvaart en doorstroming niet belemmeren, zoals beschreven in lid 1.
2. De plaatsbepaling gebeurt in overleg met het hoogheemraadschap.

Afwijking richtlijn

Afwijking van de richtlijn is mogelijk indien de initiatiefnemer aan de hand van bewezen technieken onderbouwt dat met de afwijking de algemene en specifieke oogmerken nog steeds voldoende kunnen worden gewaarborgd.

3.7 Richtlijn plaatsen, behouden en weghalen van boothuizen

Uiteenzetting activiteit

Deze paragraaf is van toepassing op het plaatsen, behouden en weghalen van boothuizen.

Op basis van artikel 2.54 van de Waterschapsverordening is het verboden om zonder omgevingsvergunning:

1. een boothuis te plaatsen, te behouden of weg te halen in het gebied vaarweg in beheer bij het hoogheemraadschap.
2. een boothuis te plaatsen of te behouden in het gebied natuurvriendelijke oever.
3. een boothuis te plaatsen, te behouden of weg te halen in het gebied kernzone en beschermingszone A van de waterkering zonder aangewezen hoge gronden.

Richtlijn vergunningverlening

Voor de beoordeling of een omgevingsvergunning kan worden verleend, wordt uitgegaan van de volgende richtlijnen:

Toetsingscriteria Waterkeringen:

11. Langs primaire waterkeringen worden in principe geen nieuwe boothuizen, bouwwerken en overige werken toegestaan zonder publieke functie;
12. Verankering mag geen schade toebrengen aan waterkering.
13. Onderhoud en inspectie moeten mogelijk blijven, moet zodanig geplaatst worden dat het geen obstructie vormt bij overstroming of calamiteit.
14. De aansluiting op de waterkering mag de stabiliteit van de kering niet negatief beïnvloeden (bekleding, belasting).
15. Indien sprake van verankering in waterkering, dan advies inwinnen bij HHNK Adviseur Waterveiligheid/Waterkeringen.
16. Het boothuis moet worden getoetst op bereikbaarheid om te voorkomen dat overmatige spoorvorming in de grasbekleding van de dijk ontstaat.
17. Er dient een extra check te worden gedaan indien verbinding met vaste wal (nutsvoorzieningen, leidingen etc.)
18. De waterkering mag niet gebruikt worden als aanmeerlocatie of ondersteunende constructie. Maatvoering vooral vanuit vaarwegen.
19. In het Beleid Onroerende Zaken staat dat in principe voor alle werken op water wat eigendom is van HHNK huurovereenkomsten worden gesloten tegen marktconforme huur, met uitzondering van kleine steigers/aanmeerconstructies (tot 6 m2) en toegangsdammen die alleen geschikt zijn voor in- en uitrijden (dus niet parkeren e.d.). Neem in deze gevallen contact op met grondzaken.
20. Advies inwinnen bij HHNK Adviseur Waterveiligheid/Waterkeringen.
 - Oeververdediging handhaven bij een rietkraag, erosie buitentalud voorkomen.
 - In situaties waarbij geen sprake is van een rietkraag, dient er een oeververdediging aangebracht te worden zoals bijvoorbeeld een beschoeiing.
 - Bij verwijderen bouwwerken kijken naar grondopbouw, kans op piping (holle gang, stromen van (fijn zand). Kijken naar ruimte voor eventuele dijkversterking buitentalud, taludschuinte dijk.

Toetsingscriteria Watersystemen:

1. In het Beleid Onroerende Zaken staat dat in principe voor alle werken op water wat eigendom is van HHNK huurovereenkomsten worden gesloten tegen marktconforme huur, met uitzondering van kleine steigers/aanmeerconstructies (tot 6 m2) en toegangsdammen die alleen geschikt zijn voor in- en uitrijden (dus niet parkeren e.d.). Neem in deze gevallen contact op met grondzaken;
2. Thematische richtlijn A 'Natuurvriendelijke Oever' is van toepassing als de activiteit wordt uitgevoerd in het gebied natuurvriendelijke oever.

Toetsingscriteria Vaarwegen:

De veilige, vlotte en doelmatige afwikkeling van het scheepvaartverkeer mag niet gehinderd worden. Toetsing op basis van het vaarweg profiel en doorvaartprofiel.

Afwijking richtlijn

Afwijking van de richtlijn is mogelijk indien de initiatiefnemer aan de hand van bewezen technieken onderbouwt dat met de afwijking de algemene en specifieke oogmerken nog steeds voldoende kunnen worden gewaarborgd.

3.8 Richtlijn plaatsen, behouden en weghalen van taludtrappen

Uiteenzetting activiteit

Deze paragraaf is van toepassing op het plaatsen, behouden en weghalen van taludtrappen.

Op basis van artikel 2.62 van de Waterschapsverordening is het verboden om zonder omgevingsvergunning een taludtrap te plaatsen, te behouden of weg te halen in de gebieden kernzone van de primaire waterkering, kernzone van de regionale waterkering bij het Amstelmeer of Alkmaarder- en Uitgeestermeer of beschermingszone A bij die waterkering.

Richtlijn vergunningverlening

Toetsingscriteria waterkeringen:

Voor de beoordeling of een omgevingsvergunning kan worden verleend, wordt uitgegaan van de volgende richtlijnen:

1. Een trap in het binnentalud van de waterkering is toegestaan, mits de trap openbaar is en de toegang tot de waterkering anders niet binnen een afstand van 100 meter mogelijk is.
2. Ter voorkoming van holle ruimten door ongelijke zetting en risico voor uitspoeling wordt een taludtrap gemaakt van losse betonelementen van beperkte omvang. De elementen worden direct op het dijkmateriaal aangebracht. Een fundering van de taludtrap in het dijklichaam is niet toegestaan.
3. Teneinde te voorkomen dat met fietsen langs de taludtrap, door het gras, de waterkering wordt bestegen, moet voor fietsen een voorziening in de vorm van een betonnen (fiets)goot worden aangebracht.
4. Openingen in de constructie van de taludtrap en in de aansluiting van de weg of toegangspad, op de kruin en in de teen van het talud zijn niet toegestaan.
5. de constructie en de wijze van aanbrengen van de taludtrap mag de grondstabiliteit van de waterkering niet in gevaar brengen;

Afwijking richtlijn

Afwijking van de richtlijn is mogelijk indien de initiatiefnemer aan de hand van bewezen technieken onderbouwt dat met de afwijking de algemene en specifieke oogmerken nog steeds voldoende kunnen worden gewaarborgd.

3.9 Richtlijn plaatsen, behouden en weghalen van drijvende bouwwerken

Uiteenzetting activiteit

Deze paragraaf is van toepassing op het plaatsen, behouden en weghalen van drijvende bouwwerken.

Deze paragraaf is niet van toepassing op het plaatsen, behouden en weghalen van woonboten. Hiervoor geldt richtlijn hoofdstuk 14.

Op basis van artikel 2.71 van de Waterschapsverordening is het verboden om zonder omgevingsvergunning:

1. een drijvend bouwwerk voor een periode van langer dan 12 maanden te plaatsen of te behouden in het gebied vaarweg in beheer bij het hoogheemraadschap.
2. een drijvend bouwwerk te plaatsen of te behouden in het gebied natuurvriendelijke oever.
3. een drijvend bouwwerk voor een periode van langer dan 12 maanden te plaatsen of te behouden in het gebied kernzone en beschermingszone A van de waterkering zonder aangewezen hoge gronden.
4. een drijvend bouwwerk voor een periode van langer dan 12 maanden te plaatsen of te behouden in het gebied oppervlaktewaterlichaam.

Richtlijn vergunningverlening

Voor de beoordeling of een omgevingsvergunning kan worden verleend, wordt uitgegaan van de volgende richtlijnen:

Toetsingscriteria Waterkeringen:

1. In oppervlaktewaterlichamen langs primaire waterkeringen worden in principe geen nieuwe drijvende bouwwerken, bouwwerken en overige werken toegestaan zonder publieke functie;
2. Langs een rietkraag is een drijvend bouwwerk uitsluitend in de vorm van een aanlegconstructie toegestaan. Deze constructie wordt geplaatst direct langs de rietkraag. De toegang tot deze constructie wordt gerealiseerd door een wegneembare loopplank met een maximale breedte van 1,0 meter, haaks over de rietkraag. Een schematische tekening hiervan is opgenomen in figuur 1 van bijlage III.
3. De plaatsbepaling gebeurt in overleg met het hoogheemraadschap.
4. Verankering mag geen schade toebrengen aan waterkering.
5. Onderhoud en inspectie moeten mogelijk blijven, moet zodanig geplaatst worden dat het geen obstructie vormt bij overstroming of calamiteit.
6. De aansluiting op de waterkering mag de stabiliteit van de kering niet negatief beïnvloeden (bekleding, belasting).
7. Indien sprake van verankering in waterkering, dan advies inwinnen bij HHNK Adviseur Waterveiligheid/Waterkeringen.
8. Het drijvende bouwwerk moet worden getoetst op bereikbaarheid om te voorkomen dat overmatige spoorvorming in de grasbekleding van de dijk ontstaat.
9. Bij drijvende bouwwerken dient een extra check te worden gedaan indien verbinding met vaste wal (nutsvoorzieningen, leidingen etc.)

10. In het Beleid Onroerende Zaken staat dat in principe voor alle werken op water wat eigendom is van HHNK huurovereenkomsten worden gesloten tegen marktconforme huur, met uitzondering van kleine steigers/aanmeerconstructies (tot 6 m2) en toegangsdammen die alleen geschikt zijn voor in- en uitrijden (dus niet parkeren e.d.). Neem in deze gevallen contact op met grondzaken.
11. Advies inwinnen bij HHNK Adviseur Waterveiligheid/Waterkeringen.
 - Oeververdediging handhaven bij een rietkraag, erosie buitentalud voorkomen.
 - In situaties waarbij geen sprake is van een rietkraag, dient er een oeververdediging aangebracht te worden zoals bijvoorbeeld een beschoeiing.
 - Bij verwijderen bouwwerken kijken naar grondopbouw, kans op piping (holle gang, stromen van (fijn zand). Kijken naar ruimte voor eventuele dijkversterking buitentalud, taludschuinte dijk.

Toetsingscriteria Watersystemen:

1. In het Beleid Onroerende Zaken staat dat in principe voor alle werken op water wat eigendom is van HHNK huurovereenkomsten worden gesloten tegen marktconforme huur, met uitzondering van kleine steigers/aanmeerconstructies (tot 6 m2) en toegangsdammen die alleen geschikt zijn voor in- en uitrijden (dus niet parkeren e.d.). Neem in deze gevallen contact op met grondzaken. Voor tijdelijke drijvende bouwwerken (pontons voor brugherstel etc.) hoeft ook geen overeenkomst met grondzaken afgesloten te worden.;
2. De drijvende bouwwerken mogen de aan- en afvoer van het oppervlaktewaterlichaam en de wijze van onderhoud niet belemmeren. Dat betekent dat de drijvende bouwwerken zoveel mogelijk buiten het geldend leggerprofiel liggen dat bedoeld is voor de aan- en afvoer van het water;
3. Het aanbrengen van drijvende bouwwerken is alleen toegestaan op oppervlaktewaterlichamen met een waterdiepte van 1,5 meter en meer.
4. Drijvende bouwwerken mogen de oeverzone niet nadelig beïnvloeden;
5. De bedekking van het oppervlaktewater door drijvende bouwwerken bedraagt maximaal 50%. Dat geldt zowel voor de breedte als de lengte van het oppervlaktewater. Tevens is de oeverzone vrij van drijvende bouwwerken over een strook van minimaal 2 m gerekend vanaf de droge oever en bij een natuurvriendelijke oever over een strook met minimaal 5 m gerekend vanaf de natuurvriendelijke oever;
6. De opstelling van de drijvende bouwwerken is zodanig dat de bruto-oppervlakte van het totaal aan te brengen bouwwerken gelijk verdeeld minimaal 20% licht doorlaat.
7. Gebruikte materialen en beschermende coatings (o.a. PFAS) van de drijvende bouwwerken mogen niet uitloggen;
8. Drijvende bouwwerken dienen rekening te houden met fluctuaties tot maaiveldniveau bij extreme neerslag.
9. Het dagelijks bestuur van het hoogheemraadschap kan besluiten tot een aparte monitoring van het drijvend bouwwerk op water. Het dagelijks bestuur van het hoogheemraadschap kan de vergunning intrekken indien blijkt dat de waterkwaliteit door aanwezigheid van de drijvende bouwwerken is verslechterd.
10. In of langs het gebied rietoever is een drijvend bouwwerk in de vorm van een aanlegconstructie toegestaan. Deze constructie wordt geplaatst direct langs de rietkraag. De toegang tot deze constructie wordt gerealiseerd door een wegneembare loopplank met een maximale breedte van 1,0 meter, haaks over de rietkraag. Een schematische tekening hiervan is opgenomen in figuur 1 van bijlage III.
11. Thematische richtlijn A 'Natuurvriendelijke Oever' is van toepassing als de activiteit wordt uitgevoerd in het gebied natuurvriendelijke oever.

Toetsingscriteria Vaarwegen:

De veilige, vlotte en doelmatige afwikkeling van het scheepvaartverkeer mag niet gehinderd worden. Toetsing op basis van het vaarweg profiel en doorvaartprofiel.

Afwijking richtlijn

Afwijking van de richtlijn is mogelijk indien de initiatiefnemer aan de hand van bewezen technieken onderbouwt dat met de afwijking de algemene en specifieke oogmerken nog steeds voldoende kunnen worden gewaarborgd.

3.10 Richtlijn plaatsen, behouden en weghalen van woonboten

Uiteenzetting activiteit

Deze paragraaf is van toepassing op het plaatsen, behouden en weghalen van woonboten.

Op basis van artikel 2.79 van de Waterschapsverordening is het verboden om zonder omgevingsvergunning:

1. een woonboot te plaatsen, te behouden of weg te halen in het gebied vaarweg in beheer bij het hoogheemraadschap.
2. een woonboot te plaatsen, te behouden of weg te halen in het gebied kernzone van de waterkering of beschermingszone A van de waterkering.
3. woonboot te plaatsen, te behouden of weg te halen in het gebied oppervlaktewaterlichaam.

Er is in principe geen ruimte voor het realiseren van nieuwe locaties voor woonboten langs een primaire of regionale waterkering. Medewerking kan alleen worden verleend als de werken die voor de inrichting van de oeverkavel buiten het profiel van vrije ruimte plaatsvinden. Voorwaarde voor medewerking is dat de gemeente een dergelijke locatie vooraf in haar omgevingsplan opneemt. De waterkering wordt dan beschouwd als een bebouwde dijkstrekking. Vooraf moeten de gemeente en HHNK overeenstemming hebben bereikt over de betreffende locatie en inrichting. Voor bestaande situaties wordt bij een omgevingsvergunning getoetst aan de onderstaande richtlijnen.

Motivering:

Doorstroming

(Primaire) waterlopen vervullen een zeer belangrijke rol voor de aan- en afvoer van water en zijn essentieel voor het goed functioneren van het watersysteem. De woonboot moet daarom buiten het leggerprofiel van het watersysteem worden geplaatst. Er mag niet binnen het leggerprofiel van de waterloop worden gegraven. Bij de plaatsing, het onderhoud en het weghalen van een woonboot mogen geen (natuurvriendelijke) oevers en rietoevers worden beschadigd.

Waterveiligheid

Een woonboot is gelegen in de kernzone/beschermingszone A van een primaire of regionale waterkering. Belangrijk hierbij is dat bij het innemen van een ligplaats en bijbehorende bouwwerken en parkeerplaatsen op de waterkering de waterveiligheid van het van het waterstaatswerk gewaarborgd blijft.

Er kan sprake zijn van forse peilfluctuaties waarop de woonboot meebeweegt. Het is noodzakelijk dat onder de gehele woonboot minimaal 0,30 meter water staat bij het minimaal ingestelde (boezem)waterpeil. Dit voorkomt dat de woonboot op de bodem van de waterloop komt te liggen met als gevolg dat er schade kan optreden aan het leggerprofiel van de waterkering.

Vaarweg

Door het plaatsen van woonboten mag er geen belemmering of hinder optreden voor varend verkeer. Dit betekent dat er voldoende ruimte moet worden gehouden om het vaarverkeer niet te belemmeren.

Begrippen en terminologie

De verklaring van de begrippen en de gebruikte terminologie:

- *algeheel onderhoud*: het uitvoeren van onderhoud op de oever en over de gehele breedte van de waterkavel tot 1 meter voorbij de rooilijn op zuiverheid en diepte;
- *bebouwde dijkstrekking*: een dijkstrekking met aaneengesloten bebouwing;
- *ecologische oever of natuurvriendelijke oever*: een oever die de waterkerende en watervoerende aspecten van een watersysteem combineert met een zo natuurlijk mogelijke ontwikkeling, zodat een ruimtelijke samenhang ontstaat tussen land en water;
- *oeverkavel*: is een gedeelte van de oever behorende bij en grenzend aan de waterkavel (zie onderstaande figuur);

- *oppervlaktewaterlichaam*: samenhangend geheel van vrij aan het aardoppervlak voorkomend water, met de daarin aanwezige stoffen, alsmede de bijbehorende bodem, oevers en, voor zover uitdrukkelijk aangewezen krachtens de Waterwet, drogere oevergebieden, alsmede flora en fauna;
- *omloop*: vrijhangende loopruimte aan de buitenkanten van een woonboot.
- *rooilijn*: een denkbeeldige lijn waarbinnen de woonboot inclusief omloop moet afmeren;
- *verplaatsbaar drijvend bijobject*: kleine vaartuigen, zoals kano, roeiboot, opblaasboot, waterfiets, et cetera;
- *waterstaatswerk*: oppervlaktewaterlichaam, bergingsgebied, waterkering of ondersteunend kunstwerk;
- *profiel van vrije ruimte*: de ruimte ter weerszijden van en boven een primaire of regionale waterkering die naar het oordeel van de beheerder nodig is voor toekomstige verbeteringen aan de waterkering;
- *waterkavel*: is een stuk oppervlaktewaterlichaam waarin een woonboot een ligplaats mag innemen (zie figuur bij oeverkavel);
- *werkvlot*: op het water drijvende constructie bedoeld voor het plegen van onderhoud;

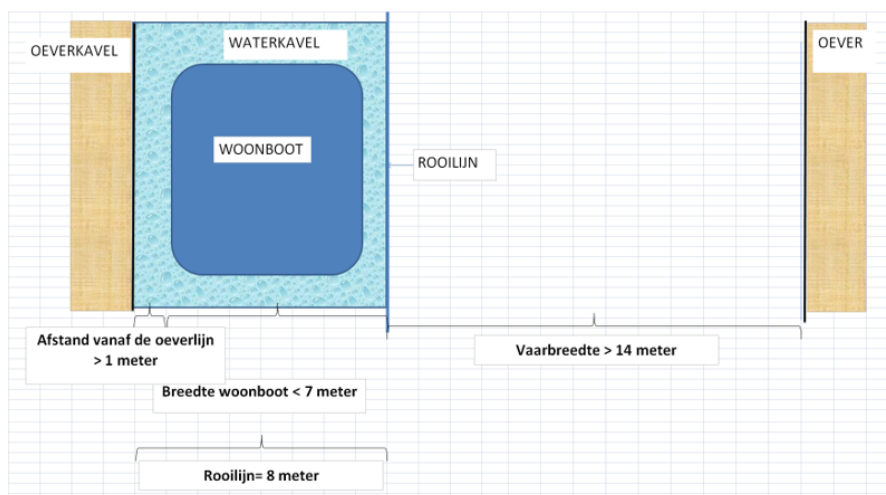
- *wiepenbeschoeiing*: een beschoeiing van (wilgen) takkenbundels ter bescherming van het achterliggende perceel tegen afslag door de golven en ter bevordering van de ontwikkeling van oeverplanten en riet;
- *woonboot*: elk vaartuig of object bedoeld of geschikt om te drijven dat te oordelen naar zijn constructie of inrichting kan worden gebruikt als dag- of nachtverblijf van een of meer personen of waarmee bedrijfsmatige of soortgelijke activiteiten kunnen worden uitgeoefend. Woonboot is een verzamelbegrip. Hieronder vallen ook restanten en (in aanbouw zijnde) woonarken, drijvende waterwoningen, woonschepen, et cetera;
- *woonbootlocaties*: te onderscheiden in nieuwe en bestaande woonbootlocaties;
 - *nieuwe woonbootlocatie*: locatie waar op het moment van vergunningaanvraag geen ligplaats voor een woonboot is.
 - *bestaande woonbootlocatie*: de inrichting van de water- en oeverkavel bestemd voor woonboten die bij het hoogheemraadschap bekend zijn en zijn opgenomen in bestemmingsplannen.

Richtlijn vergunningverlening

Voor de beoordeling of een omgevingsvergunning kan worden verleend, wordt uitgegaan van de volgende toetsingscriteria:

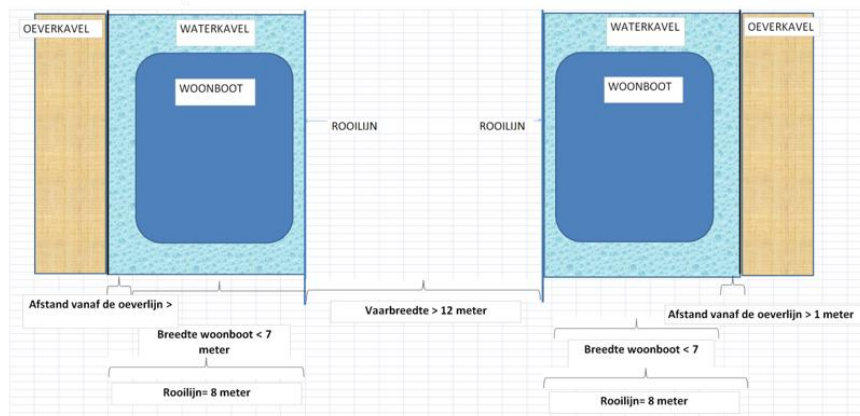
- a. De lengte van de water- en de oeverkavel zijn gelijk aan elkaar.
- b. De waterkavelbreedte is maximaal 8 meter gerekend vanuit de oever.
- c. De afstand van de woonboot tot aan de oever bedraagt minimaal 1,0 meter.
- d. In een vaarweg met aan één kant woonbootligplaatsen is een minimale vaarbreedte van 14 meter vereist (waterbreedte minimaal 22 meter).
- e. In een vaarweg met aan twee kanten woonbootligplaatsen is een minimale vaarbreedte van 12 meter vereist (waterbreedte minimaal 28 meter).

Schets woonboten aan 1-zijde:

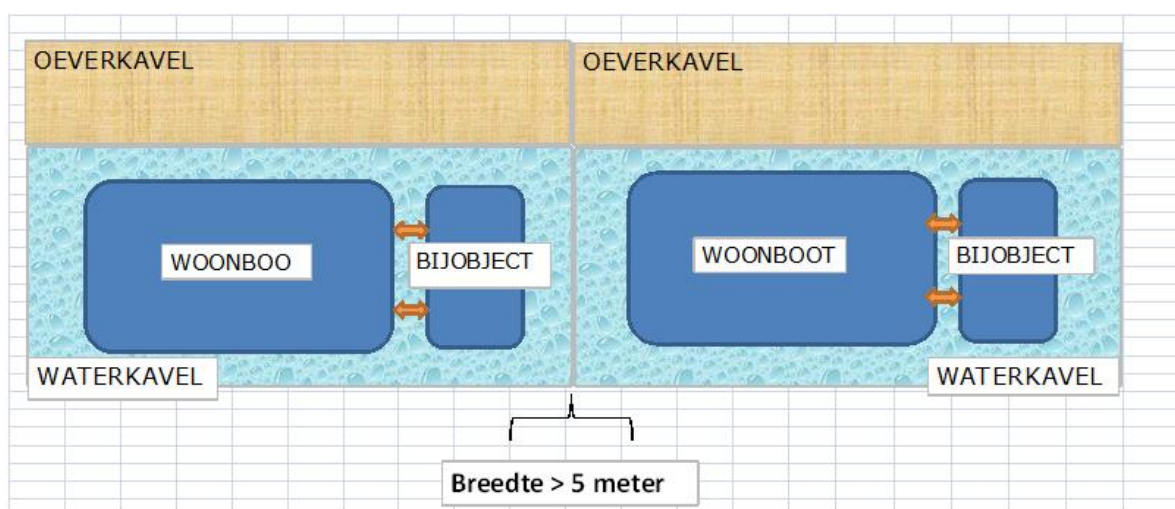

Schets woonboten aan 2-zijden:

- f. De minimale vrije ligging ten opzichte van de waterbodem bedraagt 0,30 meter. Deze voorwaarde bepaalt of de afstand tot de oeverlijn meer moet bedragen dan de minimaal vereiste 1 meter. Dit is afhankelijk van het profiel van het talud zoals vastgelegd in de legger, de vorm van het onder water gelegen deel van de woonboot en de diepteligging van de woonboot.
- g. De woonboot wordt geplaatst buiten het leggerprofiel van de legger wateren.
- h. De afstand tussen twee woonboten bedraagt minimaal 5 meter. Dit is vereist om inspectie en onderhoud aan het water en de oever mogelijk te maken. De afstand gerekend vanaf de kopse kanten van de woonboot inclusief omloop tot de grens van de waterkavel is ten minste 2,5 meter.
- i. Een verplaatsbaar drijvend bijobject (bijvoorbeeld kano, roeiboort, et cetera) meert af aan de kopse kanten van de woonboot, eventueel in de vrije ruimte van 2,5 meter. Dit bijobject blijft binnen de rooilijn.

Figuur 3.3: Woonboot en ~~waterbodem~~ bijobject

- j. Om de invloed op de waterkering te beperken wordt de woonboot door middel van een beugelconstructie flexibel aan afmeerpalen verbonden. De palen staan los van de oever of de

beschoeiing aan de kopse kant van de woonboot binnen de rooilijn of tussen de oever en de woonboot. Bij een rietkraag mogen de palen niet in de rietkraag worden aangebracht.

- k. Voor het gebruik van een oeverkavel gelden de regels die zijn opgenomen in de Waterschapsverordening en de richtlijn.
- l. Indien de oeverkavel in eigendom van HHNK is gelden tevens de voorwaarden en regels die zijn opgenomen in de privaatrechtelijke (huur- of pacht)overeenkomst(en).
- m. Natuurvriendelijke oevers dienen in stand te worden gehouden. Een wiepenbeschoeiing is wel mogelijk.
- n. Bij het ontbreken van een rietkraag of bij een rietkraag van onvoldoende breedte dient een beschoeiing te worden geplaatst.
- o. Bij de aanleg van een constructie/loopplank voor de toegang tot de woonboot mag de bekleding van de waterkering niet worden beschadigd, waardoor er erosie optreedt. Bij twee toegangsdeuren zijn ook twee loopplanken mogelijk.
- p. Bij de aanleg van een constructie/loopplank bij een harde oeverbescherming is de breedte van de loopplank maximaal 2 meter breed en bij een rietkraag of een ecologische oever is de loopplan maximaal 1 meter breed.
- q. Het is niet toegestaan om huishoudelijk afvalwater ongezuiverd te lozen op het oppervlaktewater. Huishoudelijk afvalwater wordt geloosd op de riolering. Indien er geen riolering aanwezig is, dan is de eigenaar /huurder van de woonboot verantwoordelijk voor het zuiveren of afvoeren van het afvalwater. Hierover moet overleg met HHNK en de gemeente plaatsvinden.
- r. Het te gebruiken materiaal heeft geen negatieve invloed op de kwaliteit van het water en de waterbodem. Het gebruik van bijvoorbeeld gecreosoteerd of gewolmaniseerd hout is verboden.
- s. Thematische richtlijn A 'Natuurvriendelijke Oever' is van toepassing als de activiteit wordt uitgevoerd in het gebied natuurvriendelijke oever.

Afwijking richtlijn

Afwijking van de richtlijn is mogelijk indien de initiatiefnemer aan de hand van bewezen technieken onderbouwt dat met de afwijking de algemene en specifieke oogmerken nog steeds voldoende kunnen worden gewaarborgd.

3.11 Richtlijn aanbrengen, behouden en weghalen van verhard oppervlak

Uiteenzetting activiteit

Deze paragraaf is van toepassing op het aanbrengen, behouden en weghalen van verhard oppervlak in het beheergebied.

Op basis van artikel 2.81 van de Waterschapsverordening is het verboden om zonder omgevingsvergunning:

1. meer dan 25 m² verhard oppervlak aan te brengen, te behouden of weg te halen in het gebied kernzone van de waterkering of beschermingszone A van de waterkering.
2. in het beheergebied buiten de kernzone en beschermingszone A van de waterkering meer dan 2000 m² verhard oppervlak aan te brengen.
3. Wanneer initiatiefnemer in de 10 jaar voorafgaand aan de activiteit al eerder verhard oppervlak heeft aangebracht, wordt deze eerdere oppervlakte ook betrokken bij het bepalen van de omvang van de activiteit.

Richtlijn vergunningverlening

Voor de beoordeling of een omgevingsvergunning kan worden verleend, wordt uitgegaan van de volgende richtlijn.

Toetsing watersystemen:

Voor advies voorleggen aan regioadviseur.

Het aanbrengen van de verharding wordt gecompenseerd aan de hand van de volgende criteria.

Deze criteria zijn niet van toepassing op buitendijkse gebieden die niet door HHNK worden bemaalen.

Vraag dit na bij de taakafdeling:

1. Voorkeursvolgorde compensatie verhardingstoename:
 - a. In gebied zonder peilbesluitplicht moet water dat afvloeit van verhard oppervlakte worden geïnfiltreerd in de bodem en behouden blijven binnen hetzelfde beperkingengebied.
 - b. In gebied met peilbesluitplicht zal water bij voorkeur worden geïnfiltreerd in de bodem voor zover dit niet leidt tot grondwateroverlast bij omliggende percelen.
 - c. compensatie door realiseren extra oppervlaktewater. Als de initiatiefnemer extra verhard oppervlak wil aanleggen in een gebied waar het niet mogelijk of wenselijk is regenwater snel in de bodem te infiltreren, is compensatie in de vorm van aanleg van oppervlaktewater vereist. De minimaal benodigde compensatie is afhankelijk van het specifieke gebied en wordt op maat berekend; Dit geldt voor de klei- en veengebieden.
 - d. compensatie door middel van alternatieve vormen van waterberging in de zin van bijvoorbeeld bassins, silo's, wadi's en infiltrerende verharding met waterbergend vermogen in de bodem. Als er in het gebied geen of onvoldoende mogelijkheden zijn om compenserend oppervlaktewater te realiseren of als deze aantoonbaar bijdragen aan het klimaatadaptieve doel, kan compensatie plaatsvinden door de aanleg van een alternatieve vorm van waterberging;
2. Wanneer het hemelwater wordt opgevangen voor duurzaam (her)gebruik, zoals bijvoorbeeld bij glastuinbouw of aanvullen van grondwater, kan worden afgeweken van de bovenstaande voorkeursvolgorde en kan de compensatie ook plaatsvinden door de aanleg van een alternatieve vorm van waterberging.
3. Voorkeursvolgorde locaties voor compensatie. Waar de benodigde compensatie door aanleg van extra oppervlaktewater wordt gerealiseerd, hangt af van de beschikbare mogelijkheden en gebiedskenmerken. Het hoogheemraadschap bepaalt dat in samenspraak met de initiatiefnemer. Voor de locatie van de compensatie geldt de volgende voorkeursvolgorde:
 - a. compensatie in hetzelfde peilgebied als waarin de verhardingstoename zich bevindt, nabij de verhardingstoename;
 - b. compensatie in hetzelfde peilgebied als waarin de verhardingstoename zich bevindt, niet nabij de verhardingstoename.
 - c. compensatie in een lagergelegen peilgebied, als de waterstaatkundige situatie dat toelaat. Dit ter beoordeling aan het HHNK.
4. Eerst compenseren, pas daarna verharden. Voordat het verharde oppervlak wordt aangelegd, wordt de vereiste compensatie gerealiseerd.
5. Voor de realisatie van het benodigde compenserende oppervlaktewater wordt uitgegaan van de regels voor het graven van water zoals deze in de Waterschapsverordening zijn vastgelegd. Hiervoor moet er een maatwerkberekening worden gemaakt door een regioadviseur van afdeling Watersystemen. Bij deze maatwerkberekening wordt uitgegaan van een neerslaggebeurtenis van 70 mm/dag die met een herhalingstijd van 1 x per 100 jaar ($T = 100$) kan vallen. Bij het bepalen van de compensatieopgave worden indien mogelijk ook eerdere verhardingstoenames geïnventariseerd tot 10 jaar voorafgaand aan de activiteit en meegenomen in de maatwerkberekening voor compensatie.

6. De alternatieve waterbergende voorziening dient de hoeveelheid neerslag te kunnen bergen die bij een neerslaggebeurtenis van 70 mm/uur die met een herhalingsstijd van 1 x per 100 jaar ($T=100$) kan vallen.
7. De afvoercapaciteit van de overloop van de alternatieve vorm van waterberging naar het oppervlaktewater is gelijk aan 8 m³/min/100 ha afvoerend oppervlak (is gelijk aan 11,5 mm/etmaal).
8. Bij de toepassing van alternatieve vormen van waterberging worden duurzame technieken toegepast. De alternatieve vorm van waterberging mag geen negatieve effecten op de waterkwaliteit.
9. De aanwezigheid en werking van de alternatieve vorm van waterberging is voor het hoogheemraadschap controleerbaar.
10. Multifunctioneel gebruik van de waterberging mag de waterbergende werking van de voorziening niet beperken.
11. Afhankelijk van het type waterberging en/of gebied kunnen aanvullende voorwaarden of voorschriften worden gesteld
12. het aanbrengen en de aanwezigheid van de verharding mag niet leiden tot een verhoging van het bestaande risico op wateroverlast binnen het betreffende peilgebied.
13. Als voor de nu aangevraagde verhardingstoename de hiervoor benodigde compensatie aantoonbaar eerder is gerealiseerd, hoeft hierin niet nogmaals te worden voorzien.

Toetsingscriteria waterkeringen:

1. Wanneer in waterkering en/of beschermingszone A dient de verharding makkelijk verwijderbaar te zijn.
2. De aanvrager toont, voor eigen rekening en voor zover van toepassing, bij de aanvraag door middel van een door een deskundige opgestelde berekening het volgende aan:
 - a. de verwachte verkeersbelasting van een nieuwe of gereconstrueerde verharding;
 - b. dat de werken zoveel mogelijk als aanvulling op bestaande kering worden uitgevoerd;
 - c. dat de stabiliteit van de waterkering door de aanleg en het gebruik van de verharding niet wordt aangetast;
 - d. dat de kruinhoogte van de waterkering als gevolg van de verkeersbelasting en inklinking niet binnen de in lid 1 genoemde termijnen onder de benodigde kruinhoogte van de waterkering komt te liggen;
 - e. dat de doorlatendheid van de waterkering als gevolg van het grondwerk, ophogen en aanleg van verharding op de waterkering niet wordt vergroot.

Advies inwinnen bij HHNK Adviseur Waterveiligheid/ waterkeringen.

- Wat zijn de gevolgen voor de stabiliteit van de dijk? Zetting, minimaal vereiste hoogte/toekomstige hoogte.
- Wat zijn de gevolgen voor de waterkering, de freatische lijn in de ondergrond (droger, natter), welke eventuele migrerende maatregelen worden daarvoor gedaan aan de dijk?

Afwijking richtlijn

Afwijking van de richtlijn is mogelijk indien de initiatiefnemer aan de hand van bewezen technieken onderbouwt dat met de afwijking de algemene en specifieke oogmerken nog steeds voldoende kunnen worden gewaarborgd.

3.12 Richtlijn plaatsen, behouden en weghalen van windturbines

Uiteenzetting activiteit

Deze paragraaf is van toepassing op het plaatsen, behouden en weghalen van windturbines.

Op basis van artikel 2.87 van de Waterschapsverordening is het verboden om zonder omgevingsvergunning een windturbine te plaatsen, te behouden of weg te halen in het gebied kernzone en beschermingszones van de waterkering..

Richtlijn vergunningverlening

Voor de beoordeling of een omgevingsvergunning kan worden verleend, wordt allereerst uitgegaan van de richtlijnen zoals deze gelden voor werken. Voor de aanleg en verwijdering van windmolens geldt voorts de volgende richtlijn:

Toetsingscriteria waterkeringen:

1. Het hoogheemraadschap beoordeelt de aanvraag op:
 - de gevolgen voor de natuurlijke sterktevermindering, zoals verzakkingen, zettingen en erosie;
 - het effect bij toenemende belastingen of onder condities van hogere waterstanden;
 - de veiligheidsnormen ten tijde van het moment van indienen van een vergunningaanvraag;
 - de bereikbaarheid van de waterkering;
 - de mogelijkheden voor inspectie en monitoring van de waterkering in relatie tot de waterstaatkundige toestand;
 - om onderhoud optimaal te kunnen uitvoeren dient waar mogelijk een onderhoudspad, met een breedte van tenminste 5 meter, beschikbaar te zijn. De noodzaak en de plaatsbepaling van dit pad is ter beoordeling aan het hoogheemraadschap.
2. Het effect van de windturbines mag de toekomstige waterveiligheid niet in de weg staan. Er dient rekening te worden gehouden met ruimte die nodig is voor toekomstige dijkversterkingsmaatregelen. Deze ruimte is ter beoordeling aan het hoogheemraadschap.
3. De kruin van de waterkering dient in de lengterichting goed bereikbaar te zijn en te blijven voor onderhoud en inspectie van de dijk en bij (dreigende) calamiteiten.

Afwijking richtlijn

Afwijking van de richtlijn is mogelijk indien de initiatiefnemer aan de hand van bewezen technieken onderbouwt dat met de afwijking de algemene en specifieke oogmerken nog steeds voldoende kunnen worden gewaarborgd.

3.13 Richtlijn plaatsen van bodemenergiesystemen

Uiteenzetting activiteit

Deze paragraaf is van toepassing op het plaatsen van bodemenergiesystemen.

Op basis van artikel 2.92 van de Waterschapsverordening is het verboden om zonder omgevingsvergunning een bodemenergiesysteem te plaatsen in het gebied kernzone van de waterkering of beschermingszone A van de waterkering.

Richtlijn vergunningverlening

Voor de beoordeling of een omgevingsvergunning kan worden verleend, wordt uitgegaan van de volgende richtlijnen:

Toetsingscriteria waterkeringen:

1. Het hoogheemraadschap beoordeelt de aanvraag op:
 - de gevolgen voor de natuurlijke sterktevermindering, zoals verzakkingen, zettingen en erosie;
 - het effect bij toenemende belastingen of onder condities van hogere waterstanden;
 - de veiligheidsnormen ten tijde van het moment van indienen van een vergunningaanvraag;
 - de bereikbaarheid van de waterkering;
 - de mogelijkheden voor inspectie en monitoring van de waterkering in relatie tot de waterstaatkundige toestand;
2. Het effect van het bodemenergiesysteem mag de toekomstige waterveiligheid niet in de weg staan. Er dient rekening te worden gehouden met ruimte die nodig is voor toekomstige dijkversterkingsmaatregelen. Deze ruimte is ter beoordeling aan het hoogheemraadschap.

Afwijking richtlijn

Afwijking van de richtlijn is mogelijk indien de initiatiefnemer aan de hand van bewezen technieken onderbouwt dat met de afwijking de algemene en specifieke oogmerken nog steeds voldoende kunnen worden gewaarborgd.

3.14 Richtlijn uitvoeren van ontgravingen

Uiteenzetting activiteit

Deze paragraaf is van toepassing op het uitvoeren van ontgravingen.

Op basis van artikel 2.94 van de Waterschapsverordening is het verboden om zonder omgevingsvergunning een ontgraving uit te voeren in het gebied kernzone van de waterkering of beschermingszone A van de waterkering.

Richtlijn vergunningverlening

Voor de beoordeling of een omgevingsvergunning kan worden verleend, wordt uitgegaan van de volgende richtlijnen:

Toetsingscriteria waterkeringen:

1. De stabiliteit van de waterkering door de ontgraving niet aangetast;
2. De kruinhoogte van de waterkering komt als gevolg van de ontgraving niet onder de benodigde kruinhoogte van de waterkering te liggen;
3. De doorlatendheid van de waterkering als gevolg van de ontgraving niet vergroot;
4. De grond die terug wordt aanbracht heeft voldoende stabiliteit;
5. Indien aanwezig wordt de grasmat zo spoedig mogelijk hersteld na de ontgraving.

Afwijking richtlijn

Afwijking van de richtlijn is mogelijk indien de initiatiefnemer aan de hand van bewezen technieken onderbouwt dat met de afwijking de algemene en specifieke oogmerken nog steeds voldoende kunnen worden gewaarborgd.

3.15 Richtlijn aanbrengen of plaatsen van grond en bouwstoffen op de waterkering

Uiteenzetting activiteit

Deze paragraaf is van toepassing op het aanbrengen of plaatsen van grond en bouwstoffen in de kernzone van de waterkering.

Op basis van artikel 2.99 van de Waterschapsverordening is het verboden om zonder omgevingsvergunning grond en bouwstoffen aan te brengen of te plaatsen in het gebied kernzone van de waterkering.

Richtlijn vergunningverlening

Voor de beoordeling of een omgevingsvergunning kan worden verleend, wordt uitgegaan van de volgende richtlijnen:

Toetsingscriteria waterkeringen:

1. Voor de beoordeling of een omgevingsvergunning kan worden verleend, wordt uitgegaan van de volgende richtlijn: De stabiliteit van de waterkering wordt door het
2. aanbrengen van grond of andere substanties niet aangetast;
3. De kruinhoogte van de waterkering komt als gevolg van het aanbrengen van grond of inklinking niet onder de benodigde kruinhoogte van de waterkering te liggen binnen de geldende termijn;
4. De doorlatendheid van de waterkering wordt als gevolg van het aanbrengen van grond of andere substanties niet gewijzigd;
5. De aangebrachte grond of substantie heeft voldoende stabiliteit;
6. Indien aanwezig wordt de grasmat zo spoedig mogelijk hersteld na het aanbrengen van de grond.
7. Gaat het om een kleine, plaatselijke aanvulling, is geen berekening nodig, mits de vorm, hoogte en stevigheid van de kering niet veranderen. Advies inwinnen bij HHNK Adviseur Waterveiligheid/Waterkeringen.

Afwijking richtlijn

Afwijking van de richtlijn is mogelijk indien de initiatiefnemer aan de hand van bewezen technieken onderbouwt dat met de afwijking de algemene en specifieke oogmerken nog steeds voldoende kunnen worden gewaarborgd.

3.16 Richtlijn plaatsen, behouden en weghalen van lozings- en onttrekkingswerken

Uiteenzetting activiteit

Deze paragraaf is van toepassing op het plaatsen, behouden en weghalen van lozings- en onttrekkingswerken.

Op basis van artikel 2.101 van de Waterschapsverordening is het verboden om zonder omgevingsvergunning een lozings- of onttrekkingswerk te plaatsen, te behouden of weg te halen in het gebied kernzone van de waterkering of beschermingszone A van de waterkering.

Richtlijn vergunningverlening

Toetsingscriteria waterkeringen:

Voor de beoordeling of een omgevingsvergunning kan worden verleend, wordt uitgegaan van de volgende richtlijn:

1. Het gebruik van een lozingswerk of onttrekkingswerk mag niet leiden tot uitspoeling van de waterkering. Hiervoor dienen ter beoordeling door het hoogheemraadschap, passende voorzorgmaatregelen te worden genomen.
2. Het gebruik van een lozingswerk mag niet leiden tot uitspoeling. Hiervoor dienen ter beoordeling door het hoogheemraadschap, passende voorzorgmaatregelen te worden genomen.

Afwijking richtlijn

Afwijking van de richtlijn is mogelijk indien de initiatiefnemer aan de hand van bewezen technieken onderbouwt dat met de afwijking de algemene en specifieke oogmerken nog steeds voldoende kunnen worden gewaarborgd.

3.17 Richtlijn plaatsen of aanbrengen, behouden en weghalen van drainagebuizen en ontwateringsgreppels

Uiteenzetting activiteit

Deze paragraaf is van toepassing op het plaatsen of aanbrengen, behouden en weghalen van drainagebuizen en ontwateringsgreppels.

Op basis van artikel 2.103 van de Waterschapsverordening is het verboden om zonder omgevingsvergunning:

1. een drainagebuis of ontwateringsgreppel te plaatsen of aan te brengen, te behouden of weg te halen in het gebied kernzone van de waterkering of beschermingszone A van de waterkering.
2. een samengestelde, gecontroleerde of peilgestuurde drainage te plaatsen in het beheergebied.

Richtlijn vergunningverlening

Voor de beoordeling of een omgevingsvergunning kan worden verleend, wordt uitgegaan van de volgende richtlijnen:

Toetsingscriteria waterkeringen:

1. Het hoogheemraadschap beoordeelt de aanvraag op:
 - de gevolgen voor de natuurlijke sterktevermindering, zoals verzakkingen, zettingen en erosie;
 - het effect bij toenemende belastingen of onder condities van hogere waterstanden;
 - de veiligheidsnormen ten tijde van het moment van indienen van een vergunningaanvraag;
 - de bereikbaarheid van de waterkering;
 - de mogelijkheden voor inspectie en monitoring van de waterkering in relatie tot de waterstaatkundige toestand;
2. Het effect van het aanbrengen of verwijderen van drainagebuizen mag de toekomstige waterveiligheid niet in de weg staan. Er dient rekening te worden gehouden met ruimte die nodig is voor toekomstige dijkversterkingsmaatregelen. Deze ruimte is ter beoordeling aan het hoogheemraadschap.

3. De kruin van de waterkering dient in de lengterichting goed bereikbaar te zijn en te blijven voor onderhoud en inspectie van de dijk en bij (dreigende) calamiteiten.

Toetsingscriteria watersystemen:

Voor advies voorleggen aan adviseur integraal waterbeheer.

1. De peilgestuurde drainage bestaat uit diverse ondergrondse drainagebuizen, verbonden met een hoofddrain die vervolgens uitkomt in een pompput met een bemalingspomp of stuw.
2. De pompput met bemalingspomp is te allen tijde te inspecteren door HHNK.
3. De binnenonderkant van de drainagebasis mag niet lager aangelegd worden dan een nader te bepalen ontwateringsdiepte door HHNK.
4. De bemalingsinstallatie heeft een maximaal toegestane afvoercapaciteit van 8 m³/min/100 ha in het beheersgebied van het hoogheemraadschap.
5. Het gedeelte van de waterloop waarop het water uit de drainage wordt geloosd of waaraan water wordt onttrokken, dient binnen een straal van ten minste 5 meter uit het lozingspunt, respectievelijk van de plaats waar water wordt ingelaten, onmiddellijk na voltooiing van de werken en vervolgens jaarlijks voor de datum van de najaarschouw te worden onderhouden op afmetingen en zuiverheid overeenkomstig de bepalingen in de waterschapsverordening en legger wateren.
6. De bemalingsinstallatie mag niet in werking worden gesteld, dan wel moet buiten werking zijn, indien de waterhuishoudkundige situatie in de bemalingseenheid waarin de drainage op uitmondt daartoe aanleiding geeft. Het hoogheemraadschap beoordeelt wanneer dit het geval is. Op eerste aanzegging van het hoogheemraadschap draagt de vergunninghouder zorg voor het buiten werking stellen en houden van de bemalingsinstallatie. Indien de vergunninghouder geen gevolg geeft aan de eerste aanzegging van het hoogheemraadschap wordt de bemalingsinstallatie door of vanwege het hoogheemraadschap buiten werking gesteld.
7. Een peilgestuurde drainage wordt door HHNK beschouwd als peilafwijking, en als zodanig opgenomen in het systeem van HHNK.

Afwijking richtlijn

Afwijking van de richtlijn is mogelijk indien de initiatiefnemer aan de hand van bewezen technieken onderbouwt dat met de afwijking de algemene en specifieke oogmerken nog steeds voldoende kunnen worden gewaarborgd.

3.18 Richtlijn plaatsen en behouden van verticale drainages

Uiteenzetting activiteit

Deze paragraaf is van toepassing op het plaatsen en behouden van verticale drainages.

Op basis van artikel 2.110 van de Waterschapsverordening is het verboden om zonder omgevingsvergunning:

1. een verticale drainage te plaatsen of te behouden in het gebied kernzone van de waterkering of beschermingszone A van de waterkering.
2. een verticale drainage te plaatsen of te behouden in het risicovol gebied verticale drainage.

Richtlijn vergunningverlening

Voor de beoordeling of een omgevingsvergunning kan worden verleend, wordt uitgegaan van de volgende richtlijnen:

Toetsingscriteria waterkeringen:

1. Het hoogheemraadschap beoordeelt de aanvraag op:
 - de gevolgen voor de natuurlijke sterktevermindering, zoals verzakkingen, zettingen en erosie;
 - het effect bij toenemende belastingen of onder condities van hogere waterstanden;
 - de veiligheidsnormen ten tijde van het moment van indienen van een vergunningaanvraag;
 - de bereikbaarheid van de waterkering;
 - de mogelijkheden voor inspectie en monitoring van de waterkering in relatie tot de waterstaatkundige toestand;
2. Het effect van de verticale drainages mag de toekomstige waterveiligheid niet in de weg staan. Er dient rekening te worden gehouden met ruimte die nodig is voor toekomstige dijkversterkingsmaatregelen. Deze ruimte is ter beoordeling aan het hoogheemraadschap.

Toetsingscriteria risicovol gebied:

Neem contact op met een adviseur integraal waterbeheer:

- Is de beoogde einddiepte van de verticale drainage ten opzichte van de onderzijde van de klei- of veenlaag zodanig dat er een minimale laagdikte van de klei- of veenlaag van 1,0 m overblijft op de watervoerende zandlaag.

Afwijking richtlijn

Afwijking van de richtlijn is mogelijk indien de initiatiefnemer aan de hand van bewezen technieken onderbouwt dat met de afwijking de algemene en specifieke oogmerken nog steeds voldoende kunnen worden gewaarborgd.

3.19 Richtlijn uitvoeren van seismisch onderzoek

Uiteenzetting activiteit

Deze paragraaf is van toepassing op het uitvoeren van seismisch onderzoek.

Op basis van artikel 2.119 van de Waterschapsverordening is het verboden om zonder omgevingsvergunning seismisch onderzoek uit te voeren in het gebied kernzone en beschermingszones van de waterkering.

Richtlijn vergunningverlening

Voor de beoordeling of een omgevingsvergunning kan worden verleend, wordt uitgegaan van de volgende richtlijnen:

Toetsingscriteria waterkeringen:

1. Het hoogheemraadschap beoordeelt de aanvraag op:
 - de gevolgen voor de natuurlijke sterktevermindering, zoals verzakkingen, zettingen en erosie;
 - het effect bij toenemende belastingen of onder condities van hogere waterstanden;
 - de veiligheidsnormen ten tijde van het moment van indienen van een vergunningaanvraag;
 - de bereikbaarheid van de waterkering;
 - de mogelijkheden voor inspectie en monitoring van de waterkering in relatie tot de waterstaatkundige toestand;

2. Het effect van de het seismisch onderzoek mag de toekomstige waterveiligheid niet in de weg staan. Er dient rekening te worden gehouden met ruimte die nodig is voor toekomstige dijkversterkingsmaatregelen. Deze ruimte is ter beoordeling aan het hoogheemraadschap.
3. De kruin van de waterkering dient in de lengterichting goed bereikbaar te zijn en te blijven voor onderhoud en inspectie van de dijk en bij (dreigende) calamiteiten.

Afwijking richtlijn

Afwijking van de richtlijn is mogelijk indien de initiatiefnemer aan de hand van bewezen technieken onderbouwt dat met de afwijking de algemene en specifieke oogmerken nog steeds voldoende kunnen worden gewaarborgd.

3.20 Richtlijn leggen, behouden en weghalen van kabels, leidingen en huisaansluitingen

Uiteenzetting activiteit

Deze paragraaf is van toepassing op het leggen, behouden en weghalen van kabels, leidingen en huisaansluitingen.

Deze paragraaf is niet van toepassing als:

- a. bij het leggen van de kabel, leiding of huisaansluiting gebruik wordt gemaakt van een bestaande mantelbuis; en
- b. minimale grondroering nodig is om de mantelbuis te bereiken.

Op basis van artikel 2.127 van de Waterschapsverordening is het verboden om zonder omgevingsvergunning:

1. een kabel, leiding of huisaansluiting te leggen of te behouden in het gebied vaarweg in beheer bij het hoogheemraadschap.
2. een kabel of leiding te leggen of te behouden in het gebied kernzone en beschermingszone A van de waterkering zonder aangewezen hoge gronden.
3. een kabel of leiding weg te halen in het gebied kernzone van de waterkering zonder aangewezen hoge gronden.
4. een leiding te leggen of te behouden in het gebied aangewezen hoge gronden of beschermingszone B van de waterkering, als deze een druk van 10 bar of hoger heeft.
5. een huisaansluiting te leggen, te behouden of weg te halen in het gebied kernzone van de waterkering zonder aangewezen hoge gronden, wanneer hierbij de waterkering wordt gekruist.

WGB	Vaarweg		Kernzone zonder hoge gronden		BZ A zonder hoge gronden		Hoge gronden in kernzone		Hoge gronden in BZ A		BZ B		Oppervlaktewaterlichaam	
	Leggen Behouden	Weghalen	Leggen Behouden	Weghalen	Leggen Behouden	Weghalen	Leggen Behouden	Weghalen	Leggen Behouden	Weghalen	Leggen Behouden	Weghalen	Leggen Behouden	Weghalen
Object / Handeling	Leggen Behouden	Weghalen	Leggen Behouden	Weghalen	Leggen Behouden	Weghalen	Leggen Behouden	Weghalen	Leggen Behouden	Weghalen	Leggen Behouden	Weghalen	Leggen Behouden	Weghalen
Leiding > 10 bar	Vergunning	Zorgplicht	Vergunning	Vergunning	Vergunning	Algemene Regels	Vergunning	Algemene Regels	Vergunning	Algemene Regels	Vergunning	Zorgplicht	Informatie	Informatie
Kabel	Vergunning	Zorgplicht	Vergunning	Vergunning	Vergunning	Algemene Regels	Algemene Regels	Algemene Regels	Algemene Regels	Algemene Regels	Zorgplicht	Zorgplicht	Informatie	Informatie
Leiding	Vergunning	Zorgplicht	Vergunning	Vergunning	Vergunning	Algemene Regels	Algemene Regels	Algemene Regels	Algemene Regels	Algemene Regels	Zorgplicht	Zorgplicht	Informatie	Informatie
Huisaansluiting X	Vergunning	Zorgplicht	Vergunning	Vergunning	Zorgplicht	Zorgplicht	Algemene Regels	Algemene Regels	Zorgplicht	Zorgplicht	Zorgplicht	Zorgplicht	Zorgplicht	Zorgplicht
Huisaansluiting =	Vergunning	Zorgplicht	Algemene Regels	Algemene Regels	Zorgplicht	Zorgplicht	Algemene Regels	Algemene Regels	Zorgplicht	Zorgplicht	Zorgplicht	Zorgplicht	Zorgplicht	Zorgplicht

Richtlijn vergunningverlening

Voor de beoordeling of een omgevingsvergunning kan worden verleend, wordt uitgegaan van de volgende richtlijnen:

Toetsingscriteria waterkeringen:

1. De aanvraag voldoet aantoonbaar aan de NEN3650-serie en de NPR3659.
2. Kabel, leiding of huisaansluiting wordt niet in een talud van de waterkering aangebracht.
3. Bij kruisingen van kabels, leidingen of huisaansluitingen met waterkeringen bij voorkeur de waterkering haaks laten kruisen.
4. De stabiliteit van de waterkering wordt tijdens de uitvoering van kabel- en leidingwerkzaamheden aantoonbaar gewaarborgd door de vergunninghouder.
5. Primaire waterkering kruisen met open ontgraving volgen contour (met aanleg als zgn. 'kattenrug'), buiten het gesloten seizoen.
6. Indien kabels en leidingen evenwijdig aan een waterstaatswerk worden gelegd dienen deze, conform de NEN, in open ontgraving en buiten de veiligheidszone gelegd te worden. Bij voorkeur buiten het waterstaatswerk en beschermingszone A.
7. Hoge druk leidingen (hoger dan 10 bar) zijn in principe niet toegestaan binnen de veiligheidszone van het waterstaatswerk.
8. Kans op grondwater uit eerste watervoerend pakket beoordelen. Kaart raadplegen grondwater uit 1ste watervoerend pakket, stijghoogte boven maaiveld?
9. Bij nieuwe infrastructurele werken, eist het hoogheemraadschap dat nieuwe kabels en leidingen zoveel mogelijk tegelijkertijd worden aangelegd. Dit om te voorkomen dat meerdere keren de grond wordt vergraven.
10. Kabel of leiding worden bij voorkeur zo aangelegd dat de nutsvoorzieningen goed bereikbaar zijn.
11. Voor aanleg van een leiding wordt ook getoetst of de leiding voldoet aan de toetsingsnormen binnen het WBI2017 (primaire keringen) of de LTOR (regionale keringen) op basis van de aangeleverde sterkteklasse van de K&L.
12. Een leiding in het beperkingengebied van de waterkering en beschermingszone A moet drukloos gemaakt en afgesloten kunnen worden. Afsluiters dienen zowel aan de binnendijkse en de buitendijkse zijde (bij voorkeur buiten de veiligheidszone) geplaatst te worden en moeten ook tijdens hoogwaterperiodes bereikbaar en bedienbaar zijn. De afsluiters moeten aantoonbaar op verzoek van het hoogheemraadschap gecontroleerd worden op hun werking.
13. Er wordt in principe geen omgevingsvergunning verleend om binnen het waterstaatswerk aan een waterkering kruisende kabel of leiding een aftakking en/of aansluiting te maken, tenzij hiervoor zeer zware maatschappelijke, economische of veiligheidsredenen toe zijn.
14. Wanneer een kabel buiten gebruik wordt gesteld dient deze te worden verwijderd. De bekleding moet na het verwijderen in de zelfde staat worden terug gebracht en de grond moet in de zelfde laagopbouw worden terug geplaatst. Indien een kabel of leiding die buiten werking is gesteld niet direct kan worden verwijderd dient de kabel dusdanig afgesloten te worden zodat het risico voor het hoogheemraadschap wordt geminimaliseerd. De vergunninghouder blijft verantwoordelijk voor de kabel tot deze verwijderd is.

Aanvullende toetsingscriteria (HDD) boring:

15. Van polder naar polder diepkruisen met HDD boring;
16. In- en uittredepunt bevinden zich buiten stabiliteitszone/veiligheidszone.
17. Aan beide zijden wordt een kleikist met kwelscherm gerealiseerd, bij een bundelboring intrekken met drillgrout.
18. De dekking dient ter plaatse van de kruin minimaal 10 meter te bedragen.

Aanvullende toetsing criteria open ontgraving:

19. Kabel of leiding wordt aangelegd in open ontgraving. Voor het eind van elke werkdag moet de ontgraving weer dicht zijn. Maximale lengte van een sleuf is afhankelijk van de lokale omstandigheden, maar bedraagt maximaal 100m. (50m in situaties waar de waterveiligheid geen langere sleuf toelaat).
20. Het is toegestaan een sleufbemaling nabij een waterkering toe te passen om de werkzaamheden 'in den droge' uit kunnen voeren. Het is toegestaan om het hierbij vrijkomende hemel- en of grondwater te lozen op het oppervlaktewater.
 - Advies inwinnen bij HHNK Adviseur Waterveiligheid/ waterkeringen:
 - Kans op water uit eerste watervoerend pakket beoordelen.
 - Veiligheidszone berekenen beoordelen.
 - Aanlanding van kabels/leidingen zullen beoordeeld moeten worden door een adviseur waterveiligheid.

Toetsingscriteria vaarwegen:

De veilige, vlotte en doelmatige afwikkeling van het scheepvaartverkeer mag niet gehinderd worden. Toetsing op basis van het vaarweg profiel en doorvaartprofiel.

Afwijking richtlijn

Afwijking van de richtlijn is mogelijk indien de initiatiefnemer aan de hand van bewezen technieken onderbouwt dat met de afwijking de algemene en specifieke oogmerken nog steeds voldoende kunnen worden gewaarborgd.

3.21 Richtlijn graven van nieuw oppervlaktewater

Uiteenzetting activiteit

Deze paragraaf is van toepassing op het graven nieuw oppervlaktewater.

Op basis van artikel 2.142 van de Waterschapsverordening is het verboden om zonder omgevingsvergunning:

1. nieuw oppervlaktewater te graven in het gebied kernzone van de waterkering of beschermingszone A van de waterkering.
2. nieuw oppervlaktewater te graven in hellend gebied en gebied met droge beddingen.

Deze paragraaf is ook van toepassing op het uitvoeren van compenserende maatregelen die zijn voorgeschreven in een vergunning.

Richtlijn vergunningverlening

Voor de beoordeling of een omgevingsvergunning kan worden verleend, wordt uitgegaan van de volgende richtlijnen:

Toetsingscriteria Watersystemen:

Voor advies voorleggen aan adviseur integraal waterbeheer.

- Houdt ook rekening met het gestelde in 'Bijlage IV Onderhoudsrichtlijnen' van de waterschapsverordening.
- het ontstaan van kopsloten en compartimentering van het watersysteem wordt zoveel mogelijk vermeden;

- In het hellend gebied in en langs de duinen, de strandwallen en stuwwallen, en in de polders waar in de ondiepe ondergrond zoute kwel aanwezig is, wordt terughoudend omgegaan met het aanleggen van diep uitgegraven wateren. Dit geldt met name in de Wieringermeer en Westzanerpolder. Daar zorgen de hoofdwateren voor een extra grote drooglegging om zo de zoute kwel weg te vangen;
- Het hellend gebied is vrij afwaterend en het benodigde profiel voor de aan-/afvoer van water is afhankelijk van de helling van de bodem van het oppervlaktewaterlichaam. De helling van de bodem van het oppervlaktewaterlichaam volgt vaak de helling van het maaiveld en de wateren zijn soms alleen bij neerslag watervoerend. In deze gebieden, bestaande uit de duinen en duinrand en de stuwwallen op Texel en Wieringen, is het noodzakelijk afwijkende normen te hanteren. Hoewel deze wateren voldoende afvoercapaciteit moeten hebben, mogen deze wateren niet te diep worden aangelegd omdat dit de grondwaterstand (negatief) kan beïnvloeden. In de Wieringermeer en Westzanerpolder gelden afwijkende uitgangspunten voor het secundaire- en tertiaire stelsel in het landelijk gebied. In deze polders is het watersysteem ingericht op het zo veel mogelijk beperken van zoute kwel en het opbouwen van zoetwaterlenzen. Deze polders hebben een permanent watervoerende hoofdstructuur met daarnaast veelal ondiepe niet permanent watervoerende perceel- en wegsloten (droge beddingen)'. De initiatiefnemer toont door middel van berekening aan conform NEN 9997 of vergelijkbaar dat er geen opbarstrisico is van de toekomstige waterbodem. Indien uit de berekening blijkt dat er sprake is van een opbarstrisico, is aanpassing van het plan of zijn technische maatregelen nodig om het opbarsten te voorkomen. Technische maatregelen kunnen bestaan uit het aanpassen van de ontgravingsdiepte of het aanbrengen van een ballastlaag op de waterbodem.
- Wanneer zich in de grond waarin wordt gegraven een verontreiniging boven de interventiewaarden bevindt, is thematische richtlijn B 'Waterbodemmimmissietoets' van toepassing.

Profiel oppervlaktewaterlichaam

- Het profiel van nieuw te graven water is gelijk en aansluitend aan de vereiste profielafmetingen van gelijksoortig oppervlaktewaterlichaam;
- Voor bepaling van de minimaal benodigde afmetingen wordt uitgegaan van een maatgevende afvoercapaciteit van 10 m³/min/100 ha of bij een grotere gemaalcapaciteit de afvoercapaciteit die daarbij hoort. Vraag dit na bij de adviseur integraal waterbeheer. Uitgangspunt hierbij is dat de totale opstuwing per kilometer waterloop maximaal 40 millimeter is in klei- en zandgebieden of maximaal 30 millimeter in veengebieden, en maximaal 15 centimeter per peilgebied. Aandachtspunt daarbij is de opstuwing van eventueel bestaande- en/of aan te brengen duikers of bruggen, die in principe meegeteld moet worden met de totale toegestane opstuwing. Verder aandachtspunt daarbij vormt nog wel de afvoer die mogelijk moet zijn uit gebieden waar veel economische schade kan optreden. In bepaalde omstandigheden kan gemotiveerd een hogere afvoernorm worden gehanteerd.
- Het talud wordt zodanig afgewerkt, ingericht en onderhouden dat het stabiel is en uitzakken of uitspoeling wordt voorkomen. De taludhelling is gelijk aan de helling die in die regio wordt toegepast, doch is niet steiler dan 1:1½;
- Initiatiefnemers vermeerderen de waterbreedte van een nieuwe te graven primair oppervlaktewaterlichaam met 25%, met een minimum van twee meter, als door bouwwerken of beplanting aan beide zijden van het primaire oppervlaktewaterlichaam een verbreding van dit waterlichaam in de toekomst niet mogelijk is. De exacte maatvoering van het oppervlaktewaterlichaam bepaalt de initiatiefnemer in overleg met het hoogheemraadschap.

Onderhoud

Een nieuw te graven oppervlaktewaterlichaam dat de verbinding vormt voor oppervlaktewaterlichamen die varend worden onderhouden wordt zodanig ingericht dat het varend onderhoud niet wordt belemmerd. In stedelijk gebied is het uitgangspunt dat het oppervlaktewaterlichaam varend wordt onderhouden. Houd ook rekening met het gestelde in 'Bijlage IV Onderhoudsrichtlijnen' van de waterschapsverordening.

Specifieke toetsingscriteria hellende waterbodems en droogvallende beddingen:

- Hellende waterbodems: Maximaal ontgraven tot grondwaterstand in de zomer
- Droge beddingen: graven tot maximale grondwaterstand in de winter. Check dit bij Adviseur Watersystemen

Toetsingscriteria waterkeringen:

Advies inwinnen bij HHNK Adviseur Waterveiligheid/ waterkeringen:

- Kijken naar stabiliteit van de waterkering. Kans op piping. Opbarsten en of opdrijven bekijken.
- Grond wordt verwijderd, water komt er (gedeeltelijk) als gewicht voor terug.

Afwijking richtlijn

Afwijking van de richtlijn is mogelijk indien de initiatiefnemer aan de hand van bewezen technieken onderbouwt dat met de afwijking de algemene en specifieke oogmerken nog steeds voldoende kunnen worden gewaarborgd.

3.22 Richtlijn verbreden van een bestaand oppervlaktewaterlichaam

Uiteenzetting activiteit

Deze paragraaf is van toepassing op het verbreden van een bestaand oppervlaktewaterlichaam.

Op basis van artikel 2.150 van de Waterschapsverordening is het verboden om zonder omgevingsvergunning:

1. een bestaand oppervlaktewaterlichaam te verbreden in het gebied vaarweg in beheer bij het hoogheemraadschap.
2. een bestaand oppervlaktewaterlichaam te verbreden in het gebied kernzone van de waterkering of beschermingszone A van de waterkering.
3. een bestaand oppervlaktewaterlichaam te verbreden in het hellend gebied en gebied met droge beddingen.

Deze paragraaf is ook van toepassing op het uitvoeren van compenserende maatregelen die zijn voorgeschreven in een vergunning.

Richtlijn vergunningverlening

Voor de beoordeling of een omgevingsvergunning kan worden verleend, wordt uitgegaan van de volgende richtlijnen:

Toetsingscriteria Watersystemen:

Voor advies voorleggen aan adviseur integraal waterbeheer.

- Houdt ook rekening met het gestelde in 'Bijlage IV Onderhoudsrichtlijnen' van de waterschapsverordening.

- In het hellend gebied in en langs de duinen, de strandwallen en stuwwallen kan geen water worden aangevoerd. Het aanwezige watersysteem is erop gericht om het gebied niet te ontwateren door de grondwaterstand te verlagen. Wel is het systeem ingericht om overtollig hemelwater af te voeren om overlast te voorkomen. Het hellend gebied is vrij afwaterend en het benodigde profiel voor de aan-/afvoer van water is afhankelijk van de helling van de bodem van het oppervlaktewaterlichaam én de grootte van het aan en/of af te voeren gebied via de waterloop. De helling van de bodem van het oppervlaktewaterlichaam volgt vaak de helling van het maaiveld en de wateren zijn soms alleen bij en/of na neerslag watervoerend. In deze gebieden, bestaande uit de duinen en duinrand, strandwallen en de stuwwallen op Texel en Wieringen, is het noodzakelijk afwijkende normen te hanteren. Hoewel deze wateren voldoende afvoercapaciteit moeten hebben, mag de verbreding niet te diep worden aangelegd omdat dit de grondwaterstand (negatief) kan beïnvloeden.
- In gebieden met droge beddingen, zoals de Wieringermeer en de Westzanerpolder, is sprake van zoute kwel en wordt terughoudend omgegaan met het graven en verbreden van diep uitgegraven wateren die permanent watervoerend zijn. In deze polders is het watersysteem ingericht op het zo veel mogelijk beperken van zoute kwel en het opbouwen van zoetwaterlenzen. Deze polders hebben een permanent watervoerende hoofdstructuur met daarnaast veelal ondiepe, niet permanent watervoerende perceel- en wegsloten (droge beddingen). In de Wieringermeer en Westzanerpolder gelden afwijkende uitgangspunten voor het secundaire- en tertiaire stelsel in het landelijk gebied;
- De verbreding sluit aan bij het profiel van de bestaande waterloop of droge bedding. De bodem wordt niet dieper uitgegraven dan de bodem van de bestaande waterloop. De initiatiefnemer toont door middel van berekening aan conform NEN 9997 of vergelijkbaar dat er geen opbarstrisico is van de toekomstige waterbodem. Indien uit de berekening blijkt dat er sprake is van een opbarstrisico, is aanpassing van het plan of zijn technische maatregelen nodig om het opbarsten te voorkomen. Technische maatregelen kunnen bestaan uit het aanpassen van de ontgravingsdiepte of het aanbrengen van een ballastlaag op de waterbodem.
- Wanneer zich in de grond of oever waarin wordt gegraven/verbreed een verontreiniging boven de interventiewaarden bevindt, is thematische richtlijn B 'Waterbodemimmissietoets' van toepassing.

Profiel oppervlaktewaterlichaam

- De verbreding in het hellend gebied en gebied met droge beddingen is bij voorkeur gelijk en aansluitend aan het verhang en de bodemdiepte van de bestaande waterloop;
- Het talud wordt zodanig afgewerkt, ingericht en onderhouden dat het stabiel is en uitzakken of uitspoeling wordt voorkomen. De taludhelling is gelijk aan de helling die in die regio wordt toegepast, doch is niet steiler dan 1:1½.
- Een te verbreden oppervlaktewaterlichaam voldoet ten minste aan de leggerafmetingen. Indien de legger geen duidelijkheid biedt, dan dient het profiel gelijk en aansluitend te zijn aan de vereiste profielafmetingen van een gelijksoortig oppervlaktewaterlichaam. Voor bepaling van de minimaal benodigde afmetingen wordt uitgegaan van een maatgevende afvoercapaciteit van 10 m³/min/100 ha of bij een grotere gemaalcapaciteit de afvoercapaciteit die daarbij hoort. Vraag dit na bij de adviseur integraal waterbeheer. Uitgangspunt hierbij is dat de totale opstuwing per kilometer waterloop maximaal 40 millimeter is in klei- en zandgebieden of maximaal 30 millimeter in veengebieden, en maximaal 15 centimeter per peilgebied. Aandachtspunt daarbij is de opstuwing van eventueel bestaande- en/of aan te brengen duikers of bruggen, die in principe meegeteld moet worden met de totale toegestane opstuwing. Verder aandachtspunt daarbij vormt nog wel de afvoer die mogelijk moet zijn uit gebieden waar veel economische schade kan

optreden. In bepaalde omstandigheden kan gemotiveerd een hogere afvoernorm worden gehanteerd.

- Bij verbreding van een bestaand oppervlaktewaterlichaam als compensatie voor een uit te voeren demping van oppervlaktewater en/of verhardingtoename wordt uitgegaan van een verbreding van minimaal 0,30 m. Het oppervlaktewaterlichaam moet zodanig zijn ingericht dat de flora en fauna zich volwaardig kan ontwikkelen en handhaven.

Onderhoud

Specifieke toetsingscriteria hellende waterbodems en droogvallende beddingen:

- Hellende waterbodems: Maximaal ontgraven tot grondwaterstand in de zomer
- Droge beddingen: graven tot maximale grondwaterstand in de winter. Check dit bij Adviseur Watersystemen

Toetsingscriteria onderhoud:

Voor advies voorleggen aan adviseur integraal waterbeheer.

1. Een nieuw te graven oppervlaktewaterlichaam dat de verbinding vormt voor oppervlaktewaterlichamen die varend worden onderhouden wordt zodanig ingericht dat het varend onderhoud niet wordt belemmerd. In stedelijk gebied is het uitgangspunt dat het oppervlaktewaterlichaam varend wordt onderhouden.
2. Houdt ook rekening met het gestelde in 'Bijlage IV Onderhoudsrichtlijnen' van de waterschapsverordening.

Toetsingscriteria waterkeringen:

-

Advies inwinnen bij HHNK Adviseur Waterveiligheid/ waterkeringen.

- Kijken naar stabiliteit van de waterkering. Kijken naar kans op opbarsten en of opdrijven.
- Grond wordt verwijderd, water komt er (gedeeltelijk) als gewicht voor terug.

Afwijking richtlijn

Afwijking van de richtlijn is mogelijk indien de initiatiefnemer aan de hand van bewezen technieken onderbouwt dat met de afwijking de algemene en specifieke oogmerken nog steeds voldoende kunnen worden gewaarborgd.

3.23 Richtlijn dempen, versmallen en verondiepen van oppervlaktewater

Uiteenzetting activiteit

Deze paragraaf is van toepassing op het dempen, versmallen of verondiepen van oppervlaktewater.

Op basis van artikel 2.158 van de Waterschapsverordening is het verboden om zonder omgevingsvergunning:

1. in het gebied kernzone van de waterkering of beschermingszone A van de waterkering, een oppervlaktewater te dempen.
2. in het gebied primair oppervlaktewater of secundair oppervlaktewater een oppervlaktewater te dempen.
3. in het gebied primair oppervlaktewater een oppervlaktewater te versmallen of te verondiepen.

Richtlijn vergunningverlening

Voor de beoordeling of een omgevingsvergunning kan worden verleend, wordt uitgegaan van de volgende richtlijnen:

Toetsingscriteria watersystemen:

Voor advies voorleggen aan adviseur integraal waterbeheer.

Compensatie

1. Bij demping of versmalling van een waterloop compenseert de aanvrager de waterberging van het oppervlaktewater door middel van het verbreden van een waterloop of door het graven van een vervangend oppervlaktewaterlichaam met minimaal dezelfde oppervlakte. Compensatie vindt plaats binnen het betreffende peilgebied en nabij de voorgenomen demping. Is dit niet nabij de voorgenomen demping of binnen het betreffende peilgebied mogelijk, dan wordt in overleg met het hoogheemraadschap een alternatieve locatie buiten het peilgebied aangewezen.
2. Bij de berekening van de compensatie van een niet permanent watervoerend oppervlaktewaterlichaam wordt uitgegaan van het gemiddelde van de bodembreedte en de breedte op insteekhoogte.
3. Bij de berekening van de compensatie van een permanent watervoerend oppervlaktewaterlichaam wordt uitgegaan van de gemiddelde waterbreedte op de waterlijn bij het hoogst vastgestelde streefpeil. Hiervoor kunnen de breedtes worden gebruikt zoals aangegeven in GeoWeb. Dezelfde breedte staat ook vermeld in de legger en is de gemiddelde waterbreedte op basis van de BGT.
4. Is bij de berekening van de compensatie de actuele waterbreedte smaller dan de vereiste leggermaat, dan wordt hierbij de vereiste leggermaten aangehouden. Als aannemelijk is dat het oppervlaktewaterlichaam nooit aan de vereiste leggermaat heeft voldaan dan wordt bij de berekening van de compensatie uitgegaan van de werkelijke afmetingen. Als aannemelijk is dat het werkelijke profiel door versmalling kleiner is geworden zonder toestemming van HHNK, wordt voor de compensatieberekening uitgegaan van de afmetingen vóór deze versmalling.
5. Is bij de berekening de actuele waterbreedte groter dan de vereiste leggermaat en levert deze overmaat een bijdrage in de waterberging, dan geldt dat wat gedempt wordt gecompenseerd moet worden. Als aantoonbaar is dat het werkelijke profiel door afkalving groter is geworden dan de vereiste leggermaat wordt voor de compensatieberekening uitgegaan van de afmetingen vóór deze afkalving.
6. Compenseren van te dempen oppervlaktewaterlichamen geschiedt voorafgaand aan het dempen, tenzij in overleg met het hoogheemraadschap anders is overeengekomen.
7. In specifieke gevallen waarbij compensatie redelijkerwijs plaatselijk niet kan worden verlangd en waarbij de afname van het bergend oppervlak minder is dan 35 m² (bijvoorbeeld bij overhoeken) is compensatie mogelijk door gebruik te maken van dempingsrecht. De hoogte van dit dempingsrecht is vastgesteld door het College van dijkgraaf en hoogheemraden op 26 maart 2003 (03.7713).
8. Bij het versmallen of verondiepen van water is van belang dat de waterlopen van voldoende afmeting blijven. Een te versmallen of verondiepen oppervlaktewaterlichaam voldoet ten minste aan de leggerafmetingen. Indien de legger geen duidelijkheid biedt, dan dient het profiel gelijk en aansluitend te zijn aan de vereiste profielafmetingen van een gelijksoortig oppervlaktewaterlichaam. Voor bepaling van de minimaal benodigde afmetingen wordt uitgegaan van een maatgevende afvoercapaciteit van 10 m³/min/100 ha of bij een grotere gemaalcapaciteit de afvoercapaciteit die daarbij hoort. Vraag dit na bij de adviseur integraal waterbeheer. Uitgangspunt hierbij is dat de totale opstuwing per kilometer waterloop maximaal 40 millimeter is in klei- en zandgebieden of maximaal 30 millimeter in veengebieden, en maximaal 15 centimeter per peilgebied. Aandachtspunt daarbij is de opstuwing van eventueel bestaande- en/of aan te brengen duikers of bruggen, die in principe meegeteld moet worden met de totale toegestane opstuwing. Verder aandachtspunt daarbij vormt nog wel de afvoer die

mogelijk moet zijn uit gebieden waar veel economische schade kan optreden. In bepaalde omstandigheden kan gemotiveerd een hogere afvoernorm worden gehanteerd.

9. Het ontstaan van kopsloten en compartimentering van het watersysteem wordt vermeden
10. Bij het verondiepen van een waterloop dient minimaal de leggerdiepte vermeerderd met 20 cm tbv baggeraanwas te worden aangehouden.
11. Houd ook rekening met het gestelde in 'Bijlage IV Onderhoudsrichtlijnen' van de waterschapsverordening.
12. Nagaan of de initiatiefnemer geheel of gedeeltelijk eigenaar is van de sloot. Als er eigendom van derden is, dan zal de initiatiefnemer een schriftelijke akkoordverklaring moeten leveren van de aangrenzende eigenaar of eigenaren. Als dit eigendom van HHNK is, worden in samenspraak met Grondzaken afspraken gemaakt over eventuele aankoop of anderszins.

Toetsingscriteria waterkeringen:

Advies inwinnen bij HHNK Adviseur Waterveiligheid/ waterkeringen.

- Kijken wat te doen met kwelwater. Dijkssloot zit er meestal niet voor niets. Ook naar eventueel onderhoud kijken, niet optimaal drainage. Stabiliteit ook bij uitvoering.
- Waterspanning neemt mogelijk toe (korrelspanning neemt af), tegenover de extra massa door de demping, aan goede kant van de weegschaal/ weer iets gunstiger voor de stabiliteitsberekening.
- Sliblaag verwijderen voorafgaande de demping. Gedeeltelijke demping, kijken naar overgang bij wel/ geen dijkssloot, de zwakke schakel, dit afwegen.

Afwijking richtlijn

Afwijking van de richtlijn is mogelijk indien de initiatiefnemer aan de hand van bewezen technieken onderbouwt dat met de afwijking de algemene en specifieke oogmerken nog steeds voldoende kunnen worden gewaarborgd.

3.24 Richtlijn plaatsen, behouden en weghalen van beschoeiingen en andere profielbeschermingen

Uiteenzetting activiteit

Deze paragraaf is van toepassing op het plaatsen, behouden en weghalen van beschoeiingen en andere profielbeschermingen. De paragraaf is niet van toepassing op het aanleggen, behouden en weghalen van natuurvriendelijke oevers, bedoeld in paragraaf 2.1.26 van de verordening.

Op basis van artikel 2.167 van de Waterschapsverordening is het verboden om zonder omgevingsvergunning:

1. een beschoeiing of andere profielbescherming te plaatsen, te behouden of weg te halen in het gebied vaarweg in beheer bij het hoogheemraadschap.
2. een beschoeiing of andere profielbescherming te plaatsen, te behouden of weg te halen in het gebied kernzone van de waterkering of beschermingszone A van de waterkering.

Richtlijn vergunningverlening

Voor de beoordeling of een omgevingsvergunning kan worden verleend, wordt uitgegaan van de volgende richtlijnen:

Toetsingscriteria waterkeringen:

1. Het hoogheemraadschap beoordeelt de aanvraag op:
 - de gevolgen voor de natuurlijke sterktevermindering, zoals verzakkingen, zettingen en erosie;

- het effect bij toenemende belastingen of onder condities van hogere waterstanden;
 - de veiligheidsnormen ten tijde van het moment van indienen van een vergunningaanvraag;
 - de bereikbaarheid van de waterkering;
 - de kans op piping, opdrijving;
 - de mogelijkheden voor inspectie en monitoring van de waterkering in relatie tot de waterstaatkundige toestand;
 - om onderhoud optimaal te kunnen uitvoeren dient waar mogelijk een onderhoudspad, met een breedte van tenminste 5 meter, beschikbaar te zijn. De noodzaak en de plaatsbepaling van dit pad is ter beoordeling aan het hoogheemraadschap.
2. Het effect van de beschoeiing mag de toekomstige waterveiligheid niet in de weg staan. Er dient rekening te worden gehouden met ruimte die nodig is voor toekomstige dijkversterkingsmaatregelen. Deze ruimte is ter beoordeling aan het hoogheemraadschap.
 3. De kruin van de waterkering dient in de lengterichting goed bereikbaar te zijn en te blijven voor onderhoud en inspectie van de dijk en bij (dreigende) calamiteiten.
 4. Voor de stabiliteit van de waterkering is beschoeiing langs de waterkering zodanig open van constructie dat de freatische waterstand in de waterkering op hetzelfde niveau gehandhaafd blijft. Hierdoor wordt uitdrogen en opdrijven van waterkering voorkomen.

Toetsingscriteria vaarwegen:

1. De veilige, vlotte en doelmatige afwikkeling van het scheepvaartverkeer mag niet gehinderd worden. Toetsing op basis van het vaarweg profiel en doorvaartprofiel.

Toestingscriteria Watersystemen:

- Wanneer zich in de grond of waterbodem waaruit de beschoeiing of andere profielbescherming wordt weggehaald en niet wordt teruggeplaatst, een verontreiniging boven de interventiewaarden bevindt, is thematische richtlijn B 'Waterbodemitmissietoets' van toepassing.
- Kijk bij een verzoek voor het plaatsen van een beschoeiing in de waterloop naar 27 Richtlijn dempen, versmallen en verondiepen van oppervlaktewater.

Afwijking richtlijn

Afwijking van de richtlijn is mogelijk indien de initiatiefnemer aan de hand van bewezen technieken onderbouwt dat met de afwijking de algemene en specifieke oogmerken nog steeds voldoende kunnen worden gewaarborgd.

3.25 Richtlijn aanleggen, behouden en weghalen van natuurvriendelijke oevers

Uiteenzetting activiteit

Deze paragraaf is van toepassing op het aanleggen, behouden en weghalen van natuurvriendelijke oevers.

Op basis van artikel 2.174 van de Waterschapsverordening is het verboden om zonder omgevingsvergunning:

1. een natuurvriendelijke oever aan te leggen of te behouden in het gebied kernzone van de waterkering of beschermingszone A van de waterkering.
2. een natuurvriendelijke oever weg te halen in het beperkingengebied natuurvriendelijke oever.

Deze paragraaf is ook van toepassing op het uitvoeren van compenserende maatregelen die zijn voorgeschreven in een vergunning.

Richtlijn vergunningverlening

Voor de beoordeling of een omgevingsvergunning kan worden verleend, wordt uitgegaan van de volgende richtlijnen:

Toetsingscriteria waterkeringen:

Het hoogheemraadschap beoordeelt de aanvraag op:

1. de gevolgen voor de natuurlijke sterktevermindering, zoals verzakkingen, zettingen en erosie;
2. het effect bij toenemende belastingen of onder condities van hogere waterstanden;
3. de veiligheidsnormen ten tijde van het moment van indienen van een vergunningaanvraag;
4. de bereikbaarheid van de waterkering;
5. de mogelijkheden voor inspectie en monitoring van de waterkering in relatie tot de waterstaatkundige toestand;
6. om onderhoud optimaal te kunnen uitvoeren dient waar mogelijk een onderhoudspad, met een breedte van tenminste 5 meter, beschikbaar te zijn. De noodzaak en de plaatsbepaling van dit pad is ter beoordeling aan het hoogheemraadschap.

Toetsingscriteria Watersystemen

1. Als de weg te halen natuurvriendelijke oever onderdeel uitmaakt van een langer doorgaand tracé aan natuurvriendelijke oevers c.q. ecologische verbinding, dient deze verbinding in stand gehouden te worden door middel van mitigerende maatregelen. Bijvoorbeeld in de vorm van een aan te leggen alternatief tracé aan natuurvriendelijke oever of andere ecologische voorzieningen om de onderbreking van de migratieroute teniet te doen.
2. Zie voor algemene uitgangspunten Bijlage I 'Uitgangspunten natuurvriendelijke inrichting van water en oever'.
3. Zoek contact met regioadviseur over eventuele afspraken over aanleg en onderhoud, met name bij geplande aanleg van natuurvriendelijke oevers in (nieuw) stedelijk gebied.
4. Wanneer zich in de waterbodem of oever waarin de natuurvriendelijke oever wordt aangelegd een verontreiniging boven de interventiewaarden bevindt, is thematische richtlijn B 'Waterbodemmimmissietoets' van toepassing.

Afwijking richtlijn

Afwijking van de richtlijn is mogelijk indien de initiatiefnemer aan de hand van bewezen technieken onderbouwt dat met de afwijking de algemene en specifieke oogmerken nog steeds voldoende kunnen worden gewaarborgd.

3.26 Richtlijn ophogen van percelen in bergingsgebieden

*** Gereserveerd ***

3.27 Richtlijn realiseren of wijzigen van peilafwijkingen

Uiteenzetting activiteit

Deze paragraaf is van toepassing op het realiseren of wijzigen van peilafwijkingen.

Op basis van artikel 2.186 van de Waterschapsverordening is het verboden om zonder omgevingsvergunning:

1. een peilafwijking te realiseren of te wijzigen buiten het aangewezen gebied peilafwijkingen.

2. een peilafwijking te realiseren of te wijzigen in het aangewezen gebied peilafwijkingen, als de peilafwijking wordt gerealiseerd:
 - a. met behulp van een pomp; of
 - b. door waterinlaat van buiten de polder.

Richtlijn vergunningverlening

Voor advies voorleggen aan adviseur integraal waterbeheer.

Voor de beoordeling of een omgevingsvergunning kan worden verleend, wordt gebruik gemaakt van de Beleidsregels Peilafwijkingen 2009 corsanr. [09.0025528](#).

Afwijking richtlijn

Afwijking van de richtlijn is mogelijk indien de initiatiefnemer aan de hand van bewezen technieken onderbouwt dat met de afwijking de algemene en specifieke oogmerken nog steeds voldoende kunnen worden gewaarborgd.

3.28 Richtlijn plaatsen, behouden en weghalen van peilregelende en peilscheidende kunstwerken

Uiteenzetting activiteit

Deze paragraaf is van toepassing op het plaatsen, behouden en weghalen van peilregelende- en peilscheidende kunstwerken.

Op basis van artikel 2.192 van de Waterschapsverordening is het verboden om zonder omgevingsvergunning een peilregelend of peilscheidend kunstwerk aan te leggen, te behouden of weg te halen in het gebied oppervlaktewaterlichaam.

Richtlijn vergunningverlening

Voor de beoordeling of een omgevingsvergunning kan worden verleend, wordt uitgegaan van de volgende richtlijnen:

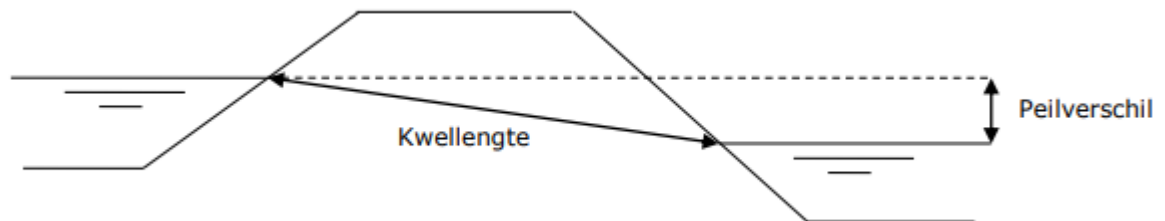
Toetsingscriteria watersystemen:

1. Afstemmen met adviseur integraal waterbeheer in verband met benodigde partiele herziening vigerende peilbesluit.
2. De constructie van een peil regelend kunstwerk en de eventuele fundering dienen deugdelijk te zijn. Indien het hoogheemraadschap dit nodig acht, overlegt de aanvrager hiervan een berekening.
3. Peilregelende kunstwerken waardoor het doelmatig onderhoud van het oppervlaktewaterlichaam of oevers met behulp van machines wordt belemmerd, worden tenminste vijf meter uit elkaar geplaatst. Als deze onderlinge afstand niet mogelijk is onderhoudt de vergunninghouder van het ondersteunde kunstwerk het watersysteem en de oevers aan weerszijden van het kunstwerk over een afstand van 3 meter.
4. Een aan te brengen peilregulerend kunstwerk dient te worden gerealiseerd volgens de standaard tekeningen in figuren 2 t/m 6 in bijlage III. Neem contact op met de adviseur integraal waterbeheer wanneer het ontwerp van het aan te brengen peilregulerend kunstwerk niet conform een van deze standaarden is om de ontwerpvereisten te laten bepalen. Bijvoorbeeld in geval van een geautomatiseerde klepstuw.

Toetsingscriteria peilscheidingsdam

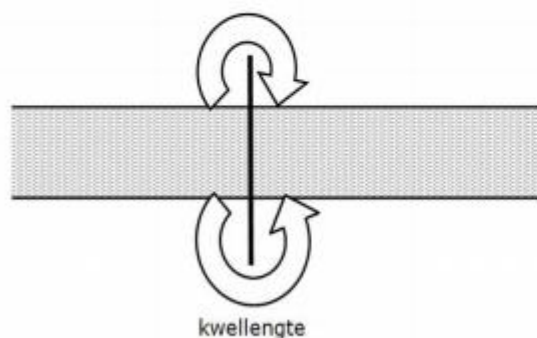
1. Bij een peilscheidingsdam wordt per 0,10 meter peilverschil 1 meter kwellingte op de (grond)waterlijn in de dam aangehouden met een minimum van 5 meter. Per 0,10 meter extra peilverschil is een extra kwellingte van 1,00 meter vereist.

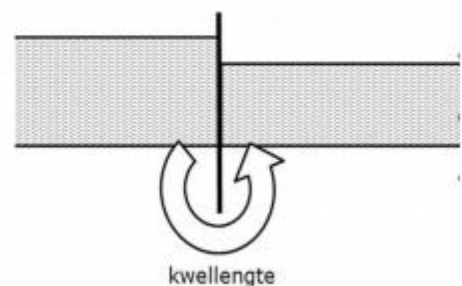
Figuur 4 schematische tekening van de dwarsdoorsnede van een dam

2. Bij een keerschot moet de lengte en breedte van de constructie voldoende kwellingte creëren. De kwellingte bedraagt minimaal 5,00 m, gemeten tussen de waterpeilen aan weerszijden van de peilscheiding. Boven de 0,50 meter peilverschil is per 0,10 meter extra peilverschil, een extra kwellingte van 1,00 meter vereist. Zie onderstaande schematische tekeningen.
3. De bovenzijde van een peilscheidingsdam of een keerschot wordt niet lager aangelegd dan de hoogte van het naastgelegen maaiveld. Als het maaiveld meer dan 0,70 meter hoger ligt dan het ter plaatse hoogst gevoerde waterpeil wordt de bovenzijde van het keerschot tenminste 0,70 meter boven dit peil aangelegd.
4. Drainage onder en tot ten minste 5,00 meter uit de peilscheidingsdam of keerschot is verboden. De eventueel aanwezige drainage wordt in zijn geheel verwijderd.

Bovenaanzicht peilscheiding
d.m.v. keerschot

zij aanzicht peilscheiding
d.m.v. keerschot

Figuur 5 Schematische tekening peilscheiding door keerschot

Afwijking richtlijn

Afwijking van de richtlijn is mogelijk indien de initiatiefnemer aan de hand van bewezen technieken onderbouwt dat met de afwijking de algemene en specifieke oogmerken nog steeds voldoende kunnen worden gewaarborgd.

3.29 Richtlijn aanplanten, behouden en rooien van bomen en bosschages

Uiteenzetting activiteit

Deze paragraaf is van toepassing op het aanplanten, behouden en rooien van bomen en bosschages.

Op basis van artikel 2.203 van de Waterschapsverordening is het verboden om zonder omgevingsvergunning:

1. een boom of bosschage aan te planten of te behouden in het gebied vaarweg in beheer bij het hoogheemraadschap.
2. een boom of bosschage aan te planten of te behouden in het gebied molenbiotop.
3. een boom of bosschage aan te planten, te behouden of te rooien in het gebied kernzone en beschermingszone A van de waterkering zonder aangewezen hoge gronden..

Richtlijn vergunningverlening

Voor de beoordeling of een omgevingsvergunning kan worden verleend, wordt uitgegaan van de volgende richtlijnen:

Toetsingscriteria waterkeringen:

1. Het hoogheemraadschap beoordeelt de aanvraag op:
 - de gevolgen voor de natuurlijke sterktevermindering, zoals verzakkingen, zettingen en erosie;
 - het effect bij toenemende belastingen of onder condities van hogere waterstanden;
 - de veiligheidsnormen ten tijde van het moment van indienen van een vergunningaanvraag;
 - de bereikbaarheid van de waterkering;
 - de mogelijkheden voor inspectie en monitoring van de waterkering in relatie tot de waterstaatkundige toestand;
 - om onderhoud optimaal te kunnen uitvoeren dient waar mogelijk een onderhoudspad, met een breedte van tenminste 5 meter, beschikbaar te zijn. De noodzaak en de plaatsbepaling van dit pad is ter beoordeling aan het hoogheemraadschap.
2. Het effect van de bomen of bosschage mag de toekomstige waterveiligheid niet in de weg staan. Er dient rekening te worden gehouden met ruimte die nodig is voor toekomstige dijkversterkingsmaatregelen. Deze ruimte is ter beoordeling aan het hoogheemraadschap.
3. De kruin van de waterkering dient in de lengterichting goed bereikbaar te zijn en te blijven voor onderhoud en inspectie van de dijk en bij (dreigende) calamiteiten. Het aanplanten en rooien van bomen of bosschage in de nabijheid van een waterkering mag niet leiden tot instabiliteit van de waterkering.
4. bij omwaaien kan een boom en ontgrondingskuil veroorzaken wat een nadelige gevolgen kan hebben voor de veiligheid van de waterkering. Daarom worden bomen op een veilige afstand van de kruin aangeplant.

Toetsingscriteria vaarwegen:

De veilige, vlotte en doelmatige afwikkeling van het scheepvaartverkeer mag niet gehinderd worden. Toetsing op basis van het vaarweg profiel en doorvaartprofiel.

Toetsingscriteria molenbiotopen:

Werken geen nadelige invloed mogen hebben op de windvang van maalvaardige molenbiotopen.

Binnen 100 meter tot aan de molen mag geen bebouwing worden opgericht hoger dan de onderste punt van de verticaal staande wiek. Binnen 100 tot 400 meter rond de molen mag geen bebouwing worden opgericht hoger dan 1/100 van de afstand tussen het bouwwerk en de molen, gerekend vanaf de onderste punt van de verticaal staande wiek.

Afwijking richtlijn

Afwijking van de richtlijn is mogelijk indien de initiatiefnemer aan de hand van bewezen technieken onderbouwt dat met de afwijking de algemene en specifieke oogmerken nog steeds voldoende kunnen worden gewaarborgd.

3.30 Richtlijn organiseren van evenementen op onverhard oppervlak

Uiteenzetting activiteit

Deze paragraaf is van toepassing op het organiseren van evenementen op onverhard oppervlak.

Op basis van artikel 2.210 van de Waterschapsverordening is het verboden om zonder omgevingsvergunning een evenement te organiseren dat plaatsvindt op onverhard oppervlak in het gebied kernzone van de waterkering.

Richtlijn vergunningverlening

Voor de beoordeling of een omgevingsvergunning kan worden verleend, wordt uitgegaan van de volgende richtlijnen:

Toetsingscriteria waterkeringen:

1. Het hoogheemraadschap beoordeelt de aanvraag op:
 - de gevolgen voor de natuurlijke sterktevermindering, zoals verzakkingen, zettingen en erosie;
 - het effect bij toenemende belastingen of onder condities van hogere waterstanden;
 - de veiligheidsnormen ten tijde van het moment van indienen van de vergunningaanvraag;
 - de bereikbaarheid van de waterkering;
 - de mogelijkheden voor inspectie en monitoring van de waterkering in relatie tot de waterstaatkundige toestand;
2. De kruin van de waterkering dient in de lengterichting goed bereikbaar te zijn en te blijven voor onderhoud en inspectie van de dijk en bij (dreigende) calamiteiten.
3. Het evenement mag geen schade aanbrengen aan de grasmat of overige dijkbekleding.
4. Na afloop van het evenement wordt de kering schoon achtergelaten zonder achterlating van afval of andere zaken.

Afwijking richtlijn

Afwijking van de richtlijn is mogelijk indien de initiatiefnemer aan de hand van bewezen technieken onderbouwt dat met de afwijking de algemene en specifieke oogmerken nog steeds voldoende kunnen worden gewaarborgd.

3.31 Richtlijn plaatsen van explosiegevaarlijk materiaal

Uiteenzetting activiteit

Deze paragraaf is van toepassing op het aanleggen van explosiegevaarlijk materiaal.

Op basis van artikel 2.212 van de Waterschapsverordening is het verboden om zonder omgevingsvergunning explosiegevaarlijk materiaal te plaatsen of te behouden in het gebied kernzone en beschermingszones van de waterkering.

Specifieke oogmerken

Vanuit het oogpunt van waterkeringen gelden de volgende specifieke oogmerken:

Richtlijn vergunningverlening

Voor de beoordeling of een omgevingsvergunning kan worden verleend, wordt uitgegaan van de volgende richtlijnen:

Toetsingscriteria waterkeringen:

1. Het hoogheemraadschap beoordeelt de aanvraag op:
 - de gevolgen voor de natuurlijke sterktevermindering, zoals verzakkingen, zettingen en erosie;
 - het effect bij toenemende belastingen of onder condities van hogere waterstanden;
 - de veiligheidsnormen ten tijde van het moment van indienen van de vergunningaanvraag;
 - de bereikbaarheid van de waterkering;
 - de mogelijkheden voor inspectie en monitoring van de waterkering in relatie tot de waterstaatkundige toestand;
2. De kruin van de waterkering dient in de lengterichting goed bereikbaar te zijn en te blijven voor onderhoud en inspectie van de dijk en bij (dreigende) calamiteiten.
3. het aanbrengen van explosiegevaarlijk materiaal op of in de nabijheid van een waterkering mag niet leiden tot instabiliteit van de waterkering.
4. bij ontploffing kan een krater ontstaan wat een nadelige gevolgen kan hebben voor de veiligheid en stabiliteit van de waterkering. Daarom wordt explosiegevaarlijk materiaal op een veilige afstand van de kruin aangeplant.

Afwijking richtlijn

Afwijking van de richtlijn is mogelijk indien de initiatiefnemer aan de hand van bewezen technieken onderbouwt dat met de afwijking de algemene en specifieke oogmerken nog steeds voldoende kunnen worden gewaarborgd.

4 Richtlijnen activiteiten bij wegen

Oogmerken en specifieke zorgplichten

Waterschapsverordening

Artikel 2.214 Oogmerken

De regels over activiteiten met gevolgen voor wegen zijn gesteld met het oog op:

- a. het waarborgen van de verkeersveiligheid;
- b. het in stand houden van de infrastructuur van de wegen; en
- c. het waarborgen van een goede verkeersdoorstroming.

Artikel 2.215 Specifieke zorgplicht

Deze plicht houdt in ieder geval in dat:

- a. de verkeersveiligheid geborgd wordt;
- b. de verkeersdoorstroming geborgd wordt; en
- c. de infrastructuur van de weg intact blijft of, als dit niet mogelijk is, de aantasting van de infrastructuur wordt hersteld.

4.1 Richtlijn aanleggen en behouden van uitritten, parkeervoorzieningen en halteplaatsen

Uiteenzetting activiteit

Deze paragraaf is van toepassing op het aanleggen en behouden van uitritten, parkeervoorzieningen en halteplaatsen.

Op basis van artikel 2.219 van de Waterschapsverordening is het verboden om zonder omgevingsvergunning een uitrit, parkeervoorziening of halteplaats aan te leggen of te behouden in het gebied gebiedsontsluitingsweg of solitair fietspad.

Richtlijn vergunningverlening

Voor de beoordeling of een omgevingsvergunning kan worden verleend, wordt uitgegaan van de volgende richtlijnen:

Toetsingscriteria uitritten en uitwegen:

1. Vanwege de verkeersveiligheid staat het hoogheemraadschap op gebiedsontsluitingswegen in principe geen nieuwe uitwegen toe. Hiervan kan alleen worden afgeweken als geen parallelweg langs de gebiedsontsluitingsweg aanwezig is of kan worden aangelegd en de mogelijkheid van erfdienstbaarheid over andere percelen niet aanwezig is of niet kan worden geregeld. In dit uitzonderingsgeval zijn de onderstaande toetsingscriteria van toepassing.
2. Het hoogheemraadschap staat op erftoegangswegen één uitweg per perceel toe. Uitzonderingen zijn alleen mogelijk als:
 - a de lokale situatie hiertoe aanleiding geeft. Te denken valt aan de breedte van de rijbaan, de onderlinge afstand van uitwegen en de plaats van obstakels in de berm;
 - b de breedte van de rijbaan in combinatie met het soort voertuigen hiertoe aanleiding geeft. Te denken valt aan uitwegen op smalle wegen, waarvan frequent door grote vrachtwagen- of trekkercombinaties gebruik wordt gemaakt. Dit ter voorkoming van stremmingen en toebrengen van schade aan bermen en beplantingen;

- c het bedrijfsbelang hiermee is gediend. De logistiek van een bedrijf kan gediend zijn met een tweede uitweg. De ene uitweg is dan bestemd voor het inrijden, de tweede uitweg voor het uitrijden;
 - d de gevolgen voor de verkeersveiligheid dit rechtvaardigen. Een tweede uitweg kan voorkomen dat grote vrachtwagencombinaties achteruit de weg of de uitweg op moeten rijden. Ook hier is dan de ene uitweg bestemd voor het inrijden en de tweede voor het uitrijden.
- 3. Bij het aanleggen en gebruik van uitwegen mogen aanwezige lichtmasten en bestaande beplanting niet worden beschadigd.
- 4. In gevallen waar voor het realiseren van een uitweg verwijdering of verplaatsing van beplanting niet te voorkomen is, verricht het hoogheemraadschap deze werkzaamheden. In geval van verwijderen bestaat de verplichting tot herplant. De plaats van herplant bepaalt het hoogheemraadschap. De kosten die aan de verplaatsing zijn verbonden, komen voor rekening van de ontheffinghouder. Verwijderen en herplant wordt aan de ontheffinghouder in rekening gebracht volgens een waardebepalingsmethode. Hiervoor gebruikt het hoogheemraadschap de methode 'Raad'
- 5. De uitweg is ondergeschikt aan de weg. De uitvoering van de uitweg is zodanig dat geen misverstanden ontstaan over de voorrangregeling. Toepassing van een afwijkende verhardingssoort en het gebruik van verticale elementen kunnen de opvallendheid en de herkenbaarheid van een uitweg versterken.
- 6. In beginsel staat het hoogheemraadschap geen grotere afrondingsstralen (dit zijn de bochtstralen die de aansluiting vormen van de uitrit op de weg) toe dan in onderstaande tabel is aangegeven
- 7. De kosten voor de aanleg en het onderhoud van de uitweg zijn voor rekening van de ontheffinghouder.

Toetsingscriteria Parkeervoorzieningen:

1. Het hoogheemraadschap staat slechts bij hoge uitzondering de aanleg van parkeervoorzieningen bij bedrijven in bermen toe. Dit is alleen toegestaan ter voorkoming van verkeershinderlijk parkeren en van bermschade en uitsluitend als op het bedrijfsterrein of in de directe omgeving geen ruimte aanwezig is een parkeervoorziening buiten de weg te maken.
2. Bij het aanleggen van parkeervoorzieningen mag bestaande beplanting niet worden beschadigd. Ingeval van beschadiging wordt deze hersteld voor rekening van de ontheffinghouder.
3. De kosten voor de aanleg en het onderhoud van de parkeervoorziening zijn voor rekening van de ontheffinghouder.
4. De waterafvoer van de weg mag door de gemaakte werken niet worden verstoord.

Toetsingscriteria Halteplaatsen:

1. Haltes met bushokjes, verharding (haltehaven) naast de rijbaan en eventueel stallingruimte voor fietsen. Het hoogheemraadschap is verantwoordelijk voor de voorzieningen voor de benodigde verhardingen tot een hoogte van 18 centimeter boven het maaiveld. Het hoogheemraadschap stelt hierbij als eis:
 - a. de buslijn moet minimaal gedurende de concessieperiode door de busonderneming worden gehandhaafd;
 - b. de halte moet tenminste in de spitsuren bij elke busrit worden gebruikt.
2. Haltes met uitsluitend een haltebord. De bus houdt stil op de hoofdverharding. Deze haltes vergen een relatief kleine bijdrage van het hoogheemraadschap. Het hoogheemraadschap eist voor de aanleg:
 - a. de halte moet een economisch of maatschappelijk nut hebben;

- b. de halte moet een cluster van een aantal woningen bedienen.

Afwijking richtlijn

Afwijking van de richtlijn is mogelijk indien de initiatiefnemer aan de hand van bewezen technieken onderbouwt dat met de afwijking de algemene en specifieke oogmerken nog steeds voldoende kunnen worden gewaarborgd.

4.2 Richtlijnen plaatsen en behouden van overige werken, reclameborden en stoffen en houden van dieren

Uiteenzetting activiteit

Deze paragraaf is van toepassing op het plaatsen en behouden van werken, reclame-uitingen en stoffen en houden van dieren.

Op basis van artikel 2.243 van de Waterschapsverordening is het verboden om zonder omgevingsvergunning een werk, reclame-uiting of stof te plaatsen of te behouden of dieren te houden in het gebied gebiedsontsluitingsweg of solitair fietspad.

Richtlijn vergunningverlening

Voor de beoordeling of een omgevingsvergunning kan worden verleend, wordt uitgegaan van de volgende richtlijnen:

Stem af met de wegbeheerder.

Hieronder zijn de oude toetsingscriteria opgenomen. Hoewel deze niet meer helemaal aansluiten bij de nieuwe bewoordingen van de waterschapsverordening, geven ze wel inzicht in de toetsingscriteria. Het maken van nieuwe richtlijnen heeft geen prioriteit ivm de beperkte periode dat de wegen bij HHNK in beheer blijven:

Toetsingscriteria recreatieve voorzieningen

- 1. In principe geen recreatieve voorzieningen langs gebiedsontsluitingswegen.*
- 2. De voorziening is vanaf de weg veilig bereikbaar.*
- 3. De voorziening is veilig ingericht.*
- 4. De afstand tot de weg is voldoende groot (dit is omgevingsafhankelijk, dus maatwerk, houdt rekening met spelende kinderen).*
- 5. Recreatieve voorzieningen mogen het onderhoud van de beheersobjecten van het hoogheemraadschap niet bemoeilijken.*
- 6. Voor het vergemakkelijken van het onderhoud onder en rondom de picknicksets/bankjes wordt een voorziening getroffen in de vorm van het bestraten van de berm met halfverharding (zoals grastegels), elementenverharding of schelpenverharding, of een strooisel van houtsnippers.*
- 7. Recreatieve voorzieningen zijn door een halfverharding of elementenverharding verbonden met de weg en, indien aanwezig, het fietspad.*
- 8. Bij picknicksets/bankjes is een afvalbak verplicht. De lediging daarvan geschiedt door en voor rekening van de ontheffinghouder in de periode april t/m oktober wekelijks en in de overige maanden eens per maand.*
- 9. De aanleg en het onderhoud van de recreatieve voorzieningen zijn door en voor rekening van de ontheffinghouder.*

10. In het onderhoud van de recreatieve voorziening is ook begrepen de aangebrachte verharding of houtsnippers. De verplichting tot onderhoud strekt zich uit tot 1,00 meter aan iedere zijde van de voorziening.

Toetsingscriteria monumenten:

- 1. De afmeting van het monument mag niet groter zijn dan 1,00 meter in enige richting.*
- 2. Binnen de bebouwde kom mag het gedenkteken niet op de volgende plaatsen in de berm van de weg staan.*
 - a. Op of binnen 25,00 meter vanaf openbare wegaansluitingen, -kruisingen.*
 - b. Op of binnen 5,00 meter van oversteekplaatsen voor fietsers en/of voetgangers.*
 - c. Op of binnen 25,00 meter vanaf uitwegen.*
 - d. Op of binnen 25,00 meter vanaf bushaltes.*
 - e. Binnen 1,00 meter uit de kant van de verharding van de hoofdrijbaan.*
- 3. Buiten de bebouwde kom mag het gedenkteken niet op de volgende plaatsen in de berm van de weg staan.*
 - a. Op of binnen 50,00 meter vanaf openbare wegaansluitingen, -kruisingen.*
 - b. Op of binnen 5,00 meter van oversteekplaatsen voor fietsers en/of voetgangers.*
 - c. op of binnen 50,00 meter vanaf uitwegen.*
 - d. op of binnen 25,00 meter vanaf bushaltes.*
 - e. binnen 2,00 meter uit de kant van de verharding van de hoofdrijbaan.*

Toetsingscriteria borden en palen

- 1. Bewegwijzering draagt bij aan de verkeersveiligheid door vermindering van zoekgedrag.*
- 2. Met uitzondering van gemeenteplattegronden mag de afmeting van het bord niet groter zijn dan 1,00 meter in enige richting.*
- 3. Met uitzondering van gemeenteplattegronden mag het bord niet inwendig worden verlicht dan wel 'aangestraald'.*
- 4. Plaatsing van de borden en palen:*
 - a. de afstand van de naar de weg toegekeerde rand van het bord tot de zijkant van de weg bedraagt:*
 - binnen de bebouwde kom minimaal 0,60 meter;*
 - buiten de bebouwde kom minimaal 1,80 meter;*
 - b. borden mogen niet worden bevestigd aan lantaarnpalen;*
 - c. de plaatsing van de borden en palen geschiedt door de ontheffinghouder.*
- 5. Borden, verband houdend met een evenement, mogen maximaal tien dagen voor aanvang van het evenement worden geplaatst en moeten direct na afloop van het evenement worden verwijderd.*
- 6. De tijdsduur voor het hebben van borden met een tijdelijk karakter, niet zijnde ten behoeve van een evenement, is maximaal gebonden aan de tijdsduur van het doel waartoe de borden zijn geplaatst.*
- 6. Het plaatsen en verwijderen van de palen en borden geschiedt door en voor rekening van de ontheffinghouder.*

Afwijking richtlijn

Afwijking van de richtlijn is mogelijk indien de initiatiefnemer aan de hand van bewezen technieken onderbouwt dat met de afwijking de algemene en specifieke oogmerken nog steeds voldoende kunnen worden gewaarborgd.

4.3 Richtlijn afsluiten van een weg

Uiteenzetting activiteit

Deze paragraaf is van toepassing op het afsluiten van een weg.

Op basis van artikel 2.251 van de Waterschapsverordening is het verboden om zonder omgevingsvergunning:

1. een weg geheel af te sluiten in het gebied weg.
2. een weg gedeeltelijk af te sluiten in het gebied gebiedsontsluitingsweg of solitair fietspad.

Richtlijn vergunningverlening

Voor de beoordeling of een omgevingsvergunning kan worden verleend, wordt uitgegaan van de volgende richtlijnen:

Toetsingscriteria wegen volledige afsluiting:

1. Het hoogheemraadschap gaat in eerste instantie uit van een gedeeltelijke afsluiting van de weg. Bijvoorbeeld door het afsluiten van één rijbaan.
2. Slechts als onomstotelijk vaststaat dat volledige afsluiting van de weg nodig is, kan het hoogheemraadschap hiervoor ontheffing verlenen.

Toetsingscriteria volledige en gedeeltelijke afsluiting

3. De bereikbaarheid van aan de weg gelegen bestemmingen, zoals woningen en bedrijven, moet zo min mogelijk hinder ondervinden.
4. Het afsluiten van een weg moet een belang dienen. Dit kan zowel van maatschappelijke, economische en particuliere aard zijn.
5. Alternatieve mogelijkheden zijn niet voorhanden.
6. De bebakening van de af te sluiten weg of het af te sluiten of te versmallen weggedeelte geschiedt conform de richtlijnen die zijn opgenomen in de publicatie 96b van de CROW en door een erkend bedrijf dat is aangesloten bij de branchevereniging NVV en is voor rekening van de ontheffinghouder.

Bij het hanteren van de bovengenoemde toetsingscriteria spelen ook de volgende zaken een rol:

- Het tijdstip en de duur van de afsluiting.
- De locatie.
- De verkeersintensiteit.
- De wegcategorie.
- De rijbaanbreedte.
- De mogelijkheden verkeer op een aanvaardbare en verantwoorde manier om te leiden.

Hierbij houdt het hoogheemraadschap rekening met:

- a. alle categorieën van verkeersdeelnemers;
- b. beperkingen op andere wegen.

Afwijking richtlijn

Afwijking van de richtlijn is mogelijk indien de initiatiefnemer aan de hand van bewezen technieken onderbouwt dat met de afwijking de algemene en specifieke oogmerken nog steeds voldoende kunnen worden gewaarborgd.

5 Lozingsactiviteiten

Oogmerken en specifieke zorgplichten

Waterschapsverordening

Artikel 3.2 Oogmerken

De regels in dit hoofdstuk zijn gesteld met het oog op:

- a. het beschermen en verbeteren van de chemische en ecologische kwaliteit van watersystemen;
- b. het vervullen van maatschappelijke functies door watersystemen;
- c. het beschermen van de doelmatige werking van het zuiveringstechnisch werk;
- d. het beschermen van de ecologische toestand van het watersysteem;
- e. het instandhouden van het peilbeheer; en
- f. het beperken van een toename van het risico op wateroverlast en waterschaarste.

Artikel 3.3 Specifieke zorgplicht

De plicht houdt in ieder geval in dat:

- a. alle passende preventieve maatregelen tegen milieuverontreiniging worden getroffen;
- b. de beste beschikbare technieken worden toegepast;
- c. geen significante milieuverontreiniging wordt veroorzaakt;
- d. alle passende maatregelen worden getroffen voor het voorkomen van ongewone voorvallen en de nadelige gevolgen daarvan, bedoeld in artikel 19.1, eerste lid, van de Omgevingswet;
- e. lozingen van huishoudelijk afvalwater van groepsaccommodaties en bedrijfsmatige lozingen op een oppervlaktewaterlichaam of een zuiveringstechnisch werk doelmatig kunnen worden bemonsterd;
- f. metingen representatief zijn en monsters niet worden verdund;
- g. meetresultaten op geschikte wijze worden geregistreerd, verwerkt en gepresenteerd;
- h. de activiteit op zodanige wijze en met behulp van zodanige technieken wordt uitgevoerd dat:
 1. de functies van het watersysteem blijven voldoen voor de gebruiksfunctie; en
 2. de waterstanden aangehouden blijven zoals vastgesteld is in:
 - I. het ter plekke geldende peilbesluit;
 - II. het waterbeheerprogramma; of
 - III. een omgevingsvergunning.

5.1 Richtlijn lozen van grondwater bij sanering of ontwatering

Uiteenzetting activiteit

Deze paragraaf is van toepassing op het lozen van grondwater bij sanering of ontwatering.

Op basis van artikel 3.9 van de Waterschapsverordening is het verboden om zonder omgevingsvergunning:

1. Grondwater te lozen in een oppervlaktewaterlichaam in het kwetsbaar gebied oppervlaktewater.
2. Grondwater te lozen in een oppervlaktewaterlichaam in het beheergebied buiten het kwetsbaar gebied oppervlaktewater, als:
 - a. Er door een initiatiefnemer meer water wordt geloosd dan 50 m³ per uur; of
 - b. Het water afkomstig is van gecontroleerde of peilgestuurde drainage.

Richtlijn vergunningverlening

Toetsingscriteria watersystemen:

Advies inwinnen bij HHNK Adviseur integraal waterbeheer van afdeling Watersystemen:

1. Bij lozingen buiten het beperkingengebied 'Kwetsbaar gebied oppervlaktewater' van meer dan 50 m³/uur is het zaak om uit te zoeken of de waterlopen een doorstroomprofiel hebben dat ruim genoeg is om het extra debiet te verwerken. De lozing mag niet tot ongewenste peilstijgingen of wateroverlast leiden.
2. De stroomsnelheid in de waterloop mag a.g.v. de lozing niet groter zijn dan de maximum stroomsnelheden zoals vermeld in tabel 7 van het Beschrijvend deel van de [Legger Wateren](#). Controleer of kunstwerken en met name duikers voldoende afvoercapaciteit hebben om het extra debiet te verwerken. Als gevolg van de lozing mag de opstuwing door de duiker niet meer bedragen dan 10 millimeter. Bij meerdere kunstwerken achter elkaar moeten, zo nodig, grotere doorstromingsafmetingen (duikerdiameters) worden toegepast. Uitgangspunt hierbij is dat de totale opstuwing per kilometer waterloop maximaal 40 millimeter is in klei- en zandgebieden of maximaal 30 millimeter in veengebieden en maximaal 15 cm per peilgebied. Aandachtspunt daarbij vormt nog wel de afvoer die mogelijk moet zijn uit gebieden waar veel economische schade kan optreden. In bepaalde omstandigheden kan gemotiveerd een lager toegestaan lozingsdebiet worden voorgeschreven.
3. Voor lozingen op/in:
 - a. Oppervlaktewateren buiten het beperkingengebied "Kwetsbaar gebied oppervlaktewater' waar a.g.v. de lozing de maximum stroomsnelheid, zoals opgenomen in tabel 7 van het Beschrijvend deel van de [Legger Wateren](#)., wordt overschreden;
 - b. Het beperkingengebied 'Kwetsbaar gebied oppervlaktewater' neem contact op met de adviseur integraal waterbeheer van Afdeling Watersystemen;
4. Bij twijfel of de afmetingen van de waterloop of de duikercapaciteit toereikend is om het extra lozingsdebiet te verwerken.

Waterkwaliteit

1. Initiatiefnemer toetst zelf de concentraties gemeten in het grondwater aan de oppervlaktewaternormen zoals opgenomen in bijlage III en IIIa van het Besluit kwaliteit leefomgeving en gebiedspecifieke doelen zoals gedefinieerd voor de Kaderrichtlijn Water.
2. Bij lozing op een oppervlaktewaterlichaam mag de lozing niet leiden tot een verslechtering van de waterkwaliteit en niet leiden tot een achteruitgang in de chemische en ecologische toestand van een Kaderrichtlijn waterlichaam:
 - a. Voorafgaand aan de lozing heeft de initiatiefnemer de samenstelling van het lozingswater bepaald op waterbezwaarlijke stoffen zoals genoemd in tabel 3.1 of 3.2 van artikel 3.13 van de waterschapsverordening, eventueel aangevuld met stoffen en macroparameters die op basis van historisch gebruik als relevant kunnen worden aangemerkt;
 - b. Het effect van een lozing op de chemische waterkwaliteit van een ontvangend waterlichaam wordt bij voorkeur vastgesteld met een emissie-immissietoets. De emissie-immissietoets is zinvol wanneer:
 - i. Stoffen in het lozingswater een concentratieniveau hebben dat boven de emissiegrenswaarden van tabel 3.1 of 3.2 van artikel 3.13 van de waterschapsverordening ligt of;

- ii. Het stoffen betreft, die niet opgenomen zijn in tabel 3.1 of 3.2 van artikel 3.13 van de waterschapsverordening en een concentratieniveau hebben boven de jaargemiddelde norm (JG-MKN) of
 - iii. Het biologisch ondersteunende stoffen of macroparameters betreft die boven de gebiedsspecifieke doelen van een KRW lichaam liggen.
- c. De initiatiefnemer/lozer dient deze emissie-immissietoets aan te leveren. Wanneer in de mengzone van de lozing de jaargemiddelde norm (JG MKN) niet wordt overschreden, kan de lozing plaatsvinden. Bij overschrijding van de jaargemiddelde norm in de mengzone zijn aanvullende maatregelen (BBT) nodig om er voor te zorgen dat de vracht afneemt. Maatregelen kunnen bestaan uit een extra zuiveringstrap of het recirculeren van een zuiveringseffluent totdat de concentraties lager zijn dan de jaargemiddelde norm voor de betreffende stof. Wanneer een BBT niet volstaat kan een afweging gemaakt worden op kosteneffectiviteit zoals beschreven in het rapport Kosteneffectiviteit van maatregelen ter beperking van wateremissies (Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, 2018). Zie ook <https://iplo.nl/thema/water/applicaties-modellen/vergunningverlening-toetsing-handhaving/abm-algemene-beoordelingsmethodiek/kosteneffectiviteit-bbt-ke-rws-tool/>. Indien in het ontvangende waterlichaam geen immissieruimte meer aanwezig is (dit houdt in dat voor een betreffende stof de chemische doelen in het ontvangende oppervlaktewater reeds wordt overschreden) dan zijn aanvullende maatregelen nodig om er voor te zorgen dat de vracht afneemt. De afweging voor de maatregelen vindt plaats conform de Algemene BeoordelingsMethodiek (ABM) 2016 (methode ter bepaling van benodigde saneringsinspanning bij lozingen op basis van stofeigenschappen, Ministerie van Infrastructuur en Milieu, 16 maart 2016). Maatregelen kunnen bestaan uit een extra zuiveringstrap BBT of BBT+ of het recirculeren van een zuiveringseffluent totdat de concentraties lager zijn dan de jaargemiddelde norm voor de betreffende stof.
3. Bij hogere chlorideconcentraties in het te lozen grondwater dan het oppervlaktewater wordt in eerste instantie gekeken naar de meetgegevens in aquadesk. Wanneer in voorgaande jaren in het oppervlaktewater hogere chlorideconcentraties zijn gemeten, is de aquatische ecologie reeds ingesteld op hogere chlorideconcentraties. De lozing kan dan plaatsvinden. In oppervlaktewateren is de lozing van water met een hoger chlorideconcentratie mogelijk wanneer dit niet tot problemen voor waterorganismen leidt. Raadpleeg hierover een ecooloog van Cluster Onderzoek. Vraag bij langdurige lozingen (vanaf 12 maanden) om een emissie-immissietoets wanneer de chlorideconcentratie van het lozingswater hoger is dan de meetgegevens in aquadesk. Ook de beschikbaarheid van zoetwater om waterlopen door te spoelen is een factor die meer ruimte biedt. Andersom kan het noodzakelijk zijn om een lozing in tijden van zoetwatertekort of dreigend zoetwatertekort (tijdelijk) niet toe te staan. Zie voor de actuele situatie in RDO Noord ten aanzien van de zoetwaterbeschikbaarheid: <https://waterberichtgeving.rws.nl/owb/droogtemonitor/landelijkbeeld>
4. Bij een lozing van water met zuurstofbindende stoffen (zoals: minerale olie, vluchtige aromatische- en gechloreerde koolwaterstoffen, ijzer, sulfides en ammonium) worden bij een watertemperatuur boven 25 graden celsius maatregelen getroffen om de zuurstofconcentratie in het ontvangende oppervlaktewater op peil te houden met als doel om vissterfte te voorkomen. Maatregelen kunnen bestaan uit monitoring van de zuurstofconcentratie in het oppervlaktewater en/of aanvullende beluchting.
5. De lozing mag niet leiden tot visuele verontreiniging in of op het oppervlaktewater in de vorm van een oliefilm op het oppervlaktewater, neerslag van roest, stofvorming of een persistente schuimlaag.

6. Toets bij RIVM of een norm beschikbaar is voor de te lozen stoffen. Voor niet-genormeerde stoffen toont de initiatiefnemer zelf aan wat de verwachte concentraties in het ontvangende oppervlaktewater zullen zijn als gevolg van de lozing en dat de lozing geen nadelige effecten heeft op de ontvangende waterkwaliteit. Onderdeel van de aanpak van de initiatiefnemer is een monitoringsplan. Het monitoringsplan beschrijft hoe de aanwezigheid van de niet-genormeerde stof (en eventuele relevante afbraakproducten) in het oppervlaktewater wordt gevolgd, en hoe eventuele effecten op ecologische parameters en KRW-doelsoorten worden gemeten. De monitoring moet plaatsvinden met een passende frequentie en op relevante locaties, en moet inzicht geven in zowel de chemische als ecologische impact van de lozing. De huidige waterkwaliteit voor lozing is het uitgangspunt waarop geen verslechtering als gevolg van een lozing mag plaatsvinden. Daarnaast moet de initiatiefnemer aangeven welke maatregelen worden getroffen indien uit monitoring blijkt dat de lozing toch negatieve effecten veroorzaakt. Denk hierbij aan:

- a. Het aanpassen van de lozing;
- b. het treffen van mitigerende maatregelen; of
- c. Het geheel beëindigen van de activiteit.

De vergunningverlener beoordeelt de aanvraag op volledigheid, onderbouwing en aannemelijkheid. Daarbij wordt getoetst of:

- a. De effectbeoordeling voldoende inzicht geeft in de aard en impact van de lozing;
- b. De monitoring adequaat is ingericht;
- c. Er voldoende waarborgen zijn voor bijstelling bij negatieve effecten;
- d. Aannemelijk is gemaakt dat geen verslechtering van de waterkwaliteit optreedt.

Bij twijfel of onzekerheid over de effecten moeten aanvullende eisen worden gesteld, zoals een tijdelijke vergunning met evaluatiemoment, extra monitoringverplichtingen of maatwerkvoorschriften. Met name bij niet-genormeerde stoffen kan een afweging worden gemaakt op kosteneffectiviteit oftewel milieurendement en kosten. Hiervoor wordt de systematiek gehanteerd zoals beschreven in het rapport *Kosteneffectiviteit van maatregelen ter beperking van wateremissies* (Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, 2018). Zie ook <https://iplo.nl/thema/water/applicaties-modellen/vergunningverlening-toetsing-handhaving/abm-algemene-beoordelingsmethodiek/kosteneffectiviteit-bbt-ke-rws-tool/>.

Overige toetsingscriteria watersystemen:

1. Bij neerslaggebeurtenissen groter dan 69 mm in 24 uur dient de onttrekking tijdelijk te worden gestaakt om wateroverlast in het watersysteem te voorkomen of te verergeren.
2. Bij vaarwegen en waterlopen die varend worden onderhouden mag het lozingspunt de doorvaart niet belemmeren.
3. De lozing van zuurstofloos water vindt bij voorkeur plaats met een verval op het oppervlaktewater zodat bij de lozing zuurstof in het oppervlaktewater wordt ingebracht.
4. De lozing mag niet leiden tot uitspoeling van de oever of waterbodem. Indien uitspoeling wordt verwacht bij ondiepe waterlopen kunnen (tijdelijke) maatregelen mogelijk zijn in de vorm van een mat, plaat, kist, stortebed of beschoeiing van niet uitloogbare materialen om uitspoeling te voorkomen. Na beëindiging van de lozing worden tijdelijke voorzieningen verwijderd.
5. Het lozingspunt is bereikbaar en op eerste aanzegging van daartoe aangewezen medewerkers van het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier toegankelijk voor inspectie en het uitvoeren van bemonsteringen ten behoeve van controlemetingen. Wanneer het lozingspunt niet bereikbaar is, is een voorziening gemaakt waardoor bemonstering van het lozingswater wel mogelijk is.

6. Bij aanvang van de lozing van grondwater afkomstig van een sanering vindt een controlemeting plaats van het lozingswater. De resultaten van de controlemetingen worden binnen twee werkdagen nadat de gegevens van de analyse(s) bekend zijn aan het bestuur van het hoogheemraadschap verstrekt. Gedurende de lozing worden door de lozer/initiatiefnemer de resultaten van controlemetingen van het lozingswater gemeten volgens de volgende meetfrequentie:

Duur van lozing	Meetfrequentie
Korter dan 1 maand	Elke twee weken
Korter dan 6 maanden	Elke maand
Korter dan 2 jaar	Elke twee maanden
Langer dan 2 jaar	Elke drie maanden

7. De controlemetingen vinden plaats op een met het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier overeengekomen stoffenpakket. Hierbij wordt aandacht besteed aan het historisch gebruik van de herkomstlocatie en de betreffende saneringsparameters, aangevuld met metingen van temperatuur, EGV en pH.
8. De analyses worden uitgevoerd volgens de actuele NEN-normen:
- Op het bemonsteren van afvalwater is NEN 6600-1 van toepassing, en een monster is niet gefiltreerd.
 - Op het conserveren van een monster is NEN-EN-ISO 5667-3 van toepassing.
 - Bij het analyseren van een monster worden onopgeloste stoffen meegenomen, en op het analyseren is van toepassing:
 - voor BTEX: NEN-EN-ISO 15680;
 - voor polycyclische aromatische koolwaterstoffen: NEN-EN-ISO 17993;
 - voor tetrachlooretheen, trichlooretheen, 1,2-dichlooretheen, 1,1,1-trichloorethaan, vinylchloride, de som van de vijf hiervoor genoemde stoffen, monochloorbenzeen, dichloorbenzeen, trichloorbenzenen: NEN-EN-ISO 10301 of NEN-EN-ISO 15680, waarbij voor vinylchloride enkel NEN-EN-ISO 15680 gebruikt kan worden;
 - voor minerale olie: NEN-EN-ISO 9377-2;
 - voor cadmium, koper, nikkel, lood, zink en chroom: NEN 6966 of NEN-EN-ISO 17294-2 of NEN-EN-ISO 11885, waarbij de elementen worden ontsloten volgens NEN-EN-ISO 15587-1 of NEN-EN-ISO 15587-2;
 - voor kwik: NEN-EN-ISO 17294-2 of NEN-EN-ISO 12846 of NEN-EN-ISO 17852, waarbij kwik wordt ontsloten volgens NEN-EN-ISO 15587-1 of NEN-EN-ISO 15587-2; en
 - voor onopgeloste stoffen: NEN-EN 872.
9. Uiterlijk op 31 januari van elk jaar of, als de onttrekking is beëindigd, binnen een maand na het tijdstip van beëindiging, worden aan het bestuur de volgende gegevens verstrekt:
- De datum van beëindiging van de lozing; en
 - De in het voorgaande kalenderjaar gemeten hoeveelheden geloosd grondwater.

Afwijking richtlijn

Afwijking van de richtlijn is mogelijk indien de initiatiefnemer aan de hand van bewezen technieken onderbouwt dat met de afwijking de algemene en specifieke oogmerken nog steeds voldoende worden gewaarborgd.

5.2 Richtlijn lozen van afvloeiend hemelwater dat niet afkomstig is van een bodembeschermende voorziening

Uiteenzetting activiteit

Deze paragraaf is van toepassing op het lozen van afvloeiend hemelwater dat niet afkomstig is van een bodembeschermende voorziening. Er zijn geen vergunningplichtige gevallen. De artikelen kunnen gebruikt worden voor maatwerkvoorschrift.

Richtlijn vergunningverlening

Beschikken wij nog niet over

Afwijking richtlijn

5.3 Richtlijn lozen van huishoudelijk afvalwater

Uiteenzetting activiteit

Deze paragraaf is van toepassing op het lozen van huishoudelijk afvalwater afkomstig van wonen. Deze paragraaf is niet van toepassing op het lozen van huishoudelijk afvalwater afkomstig van groepsaccommodaties. Er zijn geen vergunningplichtige gevallen. De artikelen kunnen gebruikt worden voor maatwerkvoorschrift.

Richtlijn vergunningverlening

Beschikken wij nog niet over

Afwijking richtlijn

5.4 Richtlijn lozen van koelwater

Uiteenzetting activiteit

Deze paragraaf is van toepassing op het lozen van koelwater.

Op basis van artikel 3.39 van de Waterschapsverordening is het verboden om zonder omgevingsvergunning:

1. Water te lozen in een oppervlaktewaterlichaam in kwetsbaar gebied oppervlaktewater.
2. Water te lozen in een oppervlaktewaterlichaam in het beheergebied buiten het kwetsbaar gebied oppervlaktewater, als er meer water wordt geloosd dan 50 m³ per uur per initiatiefnemer.

Richtlijn vergunningverlening

Beschikken wij nog niet over

Afwijking richtlijn

5.5 Richtlijn lozen bij reinigen, conserveren, bouwen, renoveren of slopen van bouwwerken

Uiteenzetting activiteit

Deze paragraaf is van toepassing op het lozen bij het reinigen, conserveren, bouwen, renoveren of slopen van bouwwerken. Er zijn geen vergunningplichtige gevallen. De artikelen kunnen gebruikt worden voor maatwerkvoorschrift.

Richtlijn vergunningverlening

Beschikken wij nog niet over

Afwijking richtlijn

5.6 Richtlijn lozen bij opslaan en overslaan van inerte goederen

Uiteenzetting activiteit

Deze paragraaf is van toepassing op het lozen bij opslaan en overslaan van inerte goederen. Er zijn geen vergunningplichtige gevallen. De artikelen kunnen gebruikt worden voor maatwerkvoorschrift.

Richtlijn vergunningverlening

Beschikken wij nog niet over

Afwijking richtlijn

5.7 Richtlijn lozen bij opslaan en overslaan van niet-inerte goederen

Uiteenzetting activiteit

Deze paragraaf is van toepassing op het lozen bij opslaan en overslaan van niet-inerte goederen. Er zijn geen vergunningplichtige gevallen. De artikelen kunnen gebruikt worden voor maatwerkvoorschrift.

Richtlijn vergunningverlening

Beschikken wij nog niet over

Afwijking richtlijn

5.8 Richtlijn lozen uit gemeentelijke voorzieningen voor inzameling en transport van afvalwater

Uiteenzetting activiteit

Deze paragraaf is van toepassing op het lozen uit gemeentelijke voorzieningen voor inzameling en transport van afvalwater. Er zijn geen vergunningplichtige gevallen. De artikelen kunnen gebruikt worden voor maatwerkvoorschrift.

Richtlijn vergunningverlening

Beschikken wij nog niet over

Afwijking richtlijn

5.9 Richtlijn lozen bij ontgravingen, baggerwerkzaamheden en werkzaamheden door de waterbeheerder op een oppervlaktewaterlichaam

Uiteenzetting activiteit

Deze paragraaf is van toepassing op het lozen bij ontgravingen, baggerwerkzaamheden en werkzaamheden door de waterbeheerder op een oppervlaktewaterlichaam. Er zijn geen vergunningplichtige gevallen. De artikelen kunnen gebruikt worden voor maatwerkvoorschrift.

Richtlijn vergunningverlening

Beschikken wij nog niet over

Afwijking richtlijn

5.10 Richtlijn lozen bij schoonmaken drinkwaterleidingen

Uiteenzetting activiteit

Deze paragraaf is van toepassing op het lozen bij schoonmaken drinkwaterleidingen. Er zijn geen vergunningplichtige gevallen. De artikelen kunnen gebruikt worden voor maatwerkvoorschrift.

Richtlijn vergunningverlening

Beschikken wij nog niet over

Afwijking richtlijn

5.11 Richtlijn lozen bij calamiteitenoefeningen

Uiteenzetting activiteit

Deze paragraaf is van toepassing op het lozen bij calamiteitenoefeningen.

Op basis van artikel 3.84 van de waterschapsverordening is het verboden om zonder omgevingsvergunning:

1. Water te lozen in een oppervlaktewaterlichaam in het kwetsbaar gebied oppervlaktewater.
2. Water te lozen in een oppervlaktewaterlichaam in het beheergebied buiten het kwetsbaar gebied oppervlaktewater, als er meer water wordt geloosd dan 50 m3 per uur.

Richtlijn vergunningverlening

Beschikken wij nog niet over

Afwijking richtlijn

5.12 Richtlijn lozen bij telen, kweken, spoelen of sorteren van gewassen

Uiteenzetting activiteit

Deze paragraaf is van toepassing op het lozen bij telen, kweken, spoelen of sorteren van gewassen.

Op basis van artikel 3.90 van de Waterschapsverordening is het verboden om zonder omgevingsvergunning:

1. Water te lozen in een oppervlaktewaterlichaam in het kwetsbaar gebied oppervlaktewater.
2. Water te lozen in een oppervlaktewaterlichaam in het beheergebied buiten het kwetsbaar gebied oppervlaktewater, als er meer water wordt geloosd dan 50 m3 per uur.

Richtlijn vergunningverlening

Beschikken wij nog niet over

Afwijking richtlijn

5.13 Richtlijn lozen bij maken van betonmortel en uitwassen van beton

Uiteenzetting activiteit

Deze paragraaf is van toepassing op het lozen bij maken van betonmortel en uitwassen van beton.

Op basis van artikel 3.101 van de Waterschapsverordening is het verboden om zonder omgevingsvergunning:

1. Water te lozen in een oppervlaktewaterlichaam in het kwetsbaar gebied oppervlaktewater.
2. Water te lozen in een oppervlaktewaterlichaam in het beheergebied buiten het kwetsbaar gebied oppervlaktewater, als er meer water wordt geloosd dan 50 m3 per uur.

Richtlijn vergunningverlening

Beschikken wij nog niet over

Afwijking richtlijn

5.14 Richtlijn lozen bij niet-industriële voedselbereiding

Uiteenzetting activiteit

Deze paragraaf is van toepassing op het lozen bij niet-industriële voedselbereiding.

Op basis van artikel 3.107 van de Waterschapsverordening is het verboden om zonder omgevingsvergunning:

1. Water te lozen in een oppervlaktewaterlichaam in het kwetsbaar gebied oppervlaktewater.
2. Water te lozen in een oppervlaktewaterlichaam in het beheergebied buiten het kwetsbaar gebied oppervlaktewater, als er meer water wordt geloosd dan 50 m3 per uur.

Richtlijn vergunningverlening

Beschikken wij nog niet over

Afwijking richtlijn

5.15 Richtlijn lozen van spuiwater uit recreatieve visvijvers

Uiteenzetting activiteit

Deze paragraaf is van toepassing op het lozen van spuiwater uit recreatieve visvijvers.

Op basis van artikel 3.113 van de Waterschapsverordening is het verboden om zonder omgevingsvergunning:

1. Water te lozen in een oppervlaktewaterlichaam in het kwetsbaar gebied oppervlaktewater.
2. Water te lozen in een oppervlaktewaterlichaam in het beheergebied buiten het kwetsbaar gebied oppervlaktewater, als:
 - a. Er meer water wordt geloosd dan 50 m3 per uur; of
 - b. Er watersysteemvreemd water wordt geloosd.

Richtlijn vergunningverlening

Beschikken wij nog niet over

Afwijking richtlijn

5.16 Richtlijn lozen vanaf vaartuigen of andere drijvende werktuigen bij spoelen of scheiden van zand of grind

Uiteenzetting activiteit

Deze paragraaf is van toepassing op het lozen vanaf vaartuigen of andere drijvende werktuigen bij spoelen of scheiden van zand of grind.

Op basis van artikel 3.119 van de Waterschapsverordening is het verboden om zonder omgevingsvergunning:

1. Water te lozen in een oppervlaktewaterlichaam in het kwetsbaar gebied oppervlaktewater.
2. Water te lozen in een oppervlaktewaterlichaam in het beheergebied buiten het kwetsbaar gebied oppervlaktewater, als:
 - a. Er meer water wordt geloosd dan 50 m³ per uur; of
 - b. Er watersysteemvreemd water wordt geloosd.

Richtlijn vergunningverlening

Beschikken wij nog niet over

Afwijking richtlijn

5.17 Richtlijn lozen van afvalwater vanuit een weilanddepot

Uiteenzetting activiteit

Deze paragraaf is van toepassing op het lozen van afvalwater vanuit een weilanddepot.

Op basis van artikel 3.124 van de Waterschapsverordening is het verboden om zonder omgevingsvergunning:

1. Water te lozen in een oppervlaktewaterlichaam in het kwetsbaar gebied oppervlaktewater.
2. Water te lozen in een oppervlaktewaterlichaam in het beheergebied buiten het kwetsbaar gebied oppervlaktewater, als:
 - a. Er meer water wordt geloosd dan 50 m³ per uur; of
 - b. Er watersysteemvreemd water wordt geloosd.

Richtlijn vergunningverlening

Beschikken wij nog niet over

Afwijking richtlijn

5.18 Richtlijn uitstrooien van as

Uiteenzetting activiteit

Deze paragraaf is van toepassing op het uitstrooien van as in het beperkingengebied oppervlaktewaterlichaam. Er zijn geen vergunningplichtige gevallen. De artikelen kunnen gebruikt worden voor maatwerkvoorschrift.

Richtlijn vergunningverlening

Beschikken wij nog niet over

Afwijking richtlijn

5.19 Richtlijn andere lozingen

Deze paragraaf is van toepassing op andere lozingen.

Uiteenzetting activiteit lozen op oppervlaktewater

Op basis van artikel 3.135 van de Waterschapsverordening is het verboden om zonder omgevingsvergunning een lozingsactiviteit op een oppervlaktewaterlichaam te verrichten, als daarbij stoffen of warmte wordt geloosd. Dit geldt niet voor:

- a. het lozen van stoffen of warmte op een oppervlaktewaterlichaam afkomstig van een milieubelastende activiteit die is aangewezen in artikel 3.1 van het Besluit activiteiten leefomgeving;
- b. het lozen, bedoeld in de afdelingen 3.2 tot en met 3.19; en
- c. het lozen van water dat afkomstig is uit dat oppervlaktewaterlichaam en waaraan geen stoffen zijn toegevoegd.

Richtlijn vergunningverlening

Beschikken wij nog niet over

Afwijking richtlijn

Afwijking van de richtlijn is mogelijk indien de initiatiefnemer aan de hand van bewezen technieken onderbouwt dat met de afwijking de algemene en specifieke oogmerken nog steeds voldoende kunnen worden gewaarborgd.

Uiteenzetting activiteit lozen op zuiveringtechnisch werk

Op basis van artikel 3.136 van de Waterschapsverordening is het verboden om zonder omgevingsvergunning een lozingsactiviteit op een zuiveringtechnisch werk te verrichten. Het verbod geldt niet voor:

- a. het lozen van stoffen, water of warmte op een zuiveringtechnisch werk afkomstig van een milieubelastende activiteit die is aangewezen in artikel 3.1 van het Besluit activiteiten leefomgeving.
- b. gemeenten waarmee een afvalwaterakkoord is overeengekomen.

Richtlijn vergunningverlening

Voor de beoordeling of een omgevingsvergunning kan worden verleend, wordt uitgegaan van de volgende richtlijnen:

Toetsingscriteria Waterketen:

Het hoogheemraadschap beoordeelt de aanvraag op:

- het beschermen van de doelmatige werking van het zuiveringtechnisch werk;

Voor advies voorleggen aan (beleids)adviseur Waterketen. De volgende informatie is minimaal benodigd om een advies te kunnen geven:

1. De samenstelling van het afvalwater dat geloosd wordt;
2. De hoeveelheid afvalwater in m³/uur, m³/dag en m³/jaar dat geloosd wordt;

Toetsingscriteria Watersystemen

Beschikken wij nog niet over

Afwijking richtlijn

Afwijking van de richtlijn is mogelijk indien de initiatiefnemer aan de hand van bewezen technieken onderbouwt dat met de afwijking de algemene en specifieke oogmerken nog steeds voldoende kunnen worden gewaarborgd.

6. Wateronttrekkingsactiviteiten

Oogmerken en specifieke zorgplichten

Waterschapsverordening

Artikel 4.2 Oogmerken

De regels in dit hoofdstuk zijn gesteld met het oog op:

- a. het in stand houden van de aanwezige grondwaterkwaliteit;
- b. het voorkomen van grondwaterschaarste en grondwateroverlast; en
- c. het handhaven van een grondwaterstand die geen inbreuk maakt op de bij het grondwaterbeheer betrokken belangen;
- d. het beschermen van de ontwaterende, af- en aanvoerende en bergende functie van het watersysteem;
- e. het beschermen van de ecologische toestand van het watersysteem;
- f. het instandhouden van het peilbeheer; en
- g. het beperken van een toename van het risico op wateroverlast en waterschaarste.

Artikel 4.3 Specifieke zorgplicht

Deze plicht houdt in ieder geval in dat:

- a. een wijziging van de grondwaterstromen en verspreiding van aanwezige verontreinigingen of van koude- en warmtebellen wordt voorkomen;
- b. doorboring van slecht doorlatende bodemlagen wordt voorkomen of ongedaan wordt gemaakt;
- c. de aanwezige grondwaterkwaliteit in stand wordt gehouden;
- d. verzilting van zoet grondwater wordt voorkomen;
- e. verzakkingen van de bodem worden voorkomen;
- f. uitwisseling van grondwater tussen van elkaar gescheiden watervoerende pakketten wordt voorkomen;
- g. de functies van het watersysteem blijven voldoen voor de gebruiksfunctie;
- h. de waterstanden aangehouden blijven zoals vastgesteld is in:
 1. het ter plekke geldende peilbesluit;
 2. het waterbeheerprogramma; of
 3. een omgevingsvergunning;
- i. de aan- en afvoercapaciteit van het watersysteem en het waterkwantiteitsbeheer gewaarborgd blijft;
- j. het onderhoud van het watersysteem en de beschikbare aan- en afvoercapaciteit op elkaar is afgestemd en de onderhoudskosten niet toenemen;
- k. de aanwezige waterberging intact blijft of wordt gecompenseerd;
- l. geen verontreiniging wordt veroorzaakt; en

m. negatieve gevolgen door gelijktijdige onttrekkingen worden voorkomen.

6.1 Richtlijn onttrekken van water aan een oppervlaktewaterlichaam

Uiteenzetting activiteit

Deze paragraaf is van toepassing op het onttrekken van water aan een oppervlaktewaterlichaam.

Op basis van artikel van 4.12 de Waterschapsverordening is het verboden om zonder omgevingsvergunning water te onttrekken aan een oppervlaktewaterlichaam in het kwetsbaar gebied oppervlaktewater.

Richtlijn vergunningverlening

Voor de beoordeling of een omgevingsvergunning kan worden verleend, wordt uitgegaan van de volgende richtlijnen:

Toetsingscriteria watersystemen:

1. De afvoer of onttrekking mag niet leiden tot een overschrijding van het laagst toegestane peil in het oppervlaktewaterlichaam.
2. In een situatie van een feitelijk watertekort kan de onttrekking tijdelijk worden verboden.
3. De aanvoer of lozing mag niet leiden tot een overschrijding van het hoogst toegestane peil in het oppervlaktewaterlichaam.
4. Schade aan het waterstaatkundig systeem en aan de waterbeheersing als gevolg van extra afvoer naar dan wel lozing op het watersysteem wordt voorkomen.
5. Schade aan het waterstaatkundig systeem en aan de waterbeheersing als gevolg van aanvoer uit dan wel onttrekking aan het watersysteem wordt voorkomen.

Afwijking richtlijn

Afwijking van de richtlijn is mogelijk indien de initiatiefnemer aan de hand van bewezen technieken onderbouwt dat met de afwijking de algemene en specifieke oogmerken nog steeds voldoende kunnen worden gewaarborgd.

6.2 Richtlijn onttrekken van grondwater voor proefonttrekkingen

Uiteenzetting activiteit

Deze paragraaf is van toepassing op het onttrekken van grondwater voor proefonttrekkingen.

Op basis van artikel 4.18 de Waterschapsverordening is het verboden om zonder omgevingsvergunning:

1. Grondwater te onttrekken voor een proefonttrekking in het gebied kernzone van de waterkering of beschermingszone A van de waterkering.
2. Grondwater te onttrekken voor een proefonttrekking in het kwetsbaar gebied grondwater.

Richtlijn vergunningverlening

Voor de beoordeling of een omgevingsvergunning kan worden verleend, wordt uitgegaan van de volgende richtlijnen:

Toetsingscriteria waterveiligheid

1. Uitgangspunt is dat het onttrekken van grondwater bij proefonttrekkingen van beperkte duur is en niet leidt tot een ontwatering van de grondlagen in de kernzone en beschermingszone van de waterkering.
2. De noodzaak voor een grondwateronttrekking wordt bij de aanvraag door de initiatiefnemer aangetoond. Alternatieven voor een bronbemaling kan zijn de toepassing van een damwandkuip in combinatie met ontgraving in den natte en toepassing van onderwaterbeton;

Toetsingscriteria watersystemen:

1. Het onttrekken van grondwater bij proefonttrekkingen is van beperkte duur. Een proefonttrekking heeft doorgaans tot doel om een pompproef uit te voeren.
2. De noodzaak en doelmatigheid ten opzichte van alternatieven voor de grondwateronttrekking moet door de initiatiefnemer worden aangetoond.
3. Indien het onttrekken van grondwater niet geheel kan worden voorkomen en het grondwater moet worden geloosd geldt in beginsel, tenzij anders bepaald in nationale wet- en regelgeving, de navolgende voorkeursvolgorde:
 - a. ter plaatse infiltreren in hetzelfde watervoerende grondwaterpakket;
 - b. zo mogelijk in het oppervlaktewaterlichaam ter plaatse brengen;
 - c. zo mogelijk in de riolering brengen.
4. Bij grondwateronttrekking in het gebied 'kwetsbaar gebied grondwater', wordt het onttrokken grondwater door middel van infiltratie op jaarbasis gecompenseerd.
5. Voorzieningen voor grondwateronttrekking en/of infiltratie worden zo aangebracht en beheerd dat geen ongewenste kortsluitstroming wordt veroorzaakt. Voorzieningen moeten na beëindigen van de onttrekking zodanig worden verwijderd of afgewerkt dat scheidende lagen niet worden verstoord of ongewenste kortsluitstroming wordt veroorzaakt.

Afwijking richtlijn

Afwijking van de richtlijn is mogelijk indien de initiatiefnemer aan de hand van bewezen technieken onderbouwt dat met de afwijking de algemene en specifieke oogmerken nog steeds voldoende kunnen worden gewaarborgd.

6.3 Richtlijn onttrekken van grondwater voor bronbemalingen

Deze paragraaf is van toepassing op het onttrekken van grondwater en bronbemalingen.

Op basis van artikel 4.27 van de Waterschapsverordening is het verboden om zonder omgevingsvergunning:

1. grondwater te onttrekken voor bronbemaling in het gebied kernzone van de waterkering of beschermingszone A van de waterkering.
2. grondwater te onttrekken voor bronbemaling in het kwetsbaar gebied grondwater, als er meer grondwater wordt onttrokken dan 10.000 m³ per maand.
3. grondwater te onttrekken voor bronbemaling in het beheergebied buiten de kernzone en beschermingszone A van de waterkering en buiten het kwetsbaar gebied grondwater, als er meer grondwater wordt onttrokken dan 15.000 m³ per maand.

Richtlijn vergunningverlening

Voor de beoordeling of een omgevingsvergunning kan worden verleend, wordt uitgegaan van de volgende richtlijnen:

Toetsingscriteria waterveiligheid

1. De noodzaak voor een grondwateronttrekking wordt bij de aanvraag door de initiatiefnemer aangetoond. Alternatieven voor een bronbemaling kan zijn de toepassing van een damwandkuip in combinatie met ontgraving in den natte en toepassing van onderwaterbeton;
2. Bronbemalingen in de kernzone of beschermingszone A van de waterkering mogen alleen worden uitgevoerd zonder negatieve invloed op de stabiliteit van de waterkering. De bemaling is van beperkte tijdsduur. Besteed aandacht aan:
 - a. Het opbarstrisico van de putbodem waarvoor de bronbemaling is toegepast. Het opbarstrisico kan door toepassing van een spanningsbemaling worden verkleind;
 - b. Zettingen als gevolg van de bronbemaling. Schrijf een monitoring van de maaiveldhoogtes van het dijklichaam en de directe omgeving voor en de noodzaak om eventuele mitigerende maatregelen uit te voeren in de vorm van het aanbrengen van extra klei om de zettingen teniet te doen.
 - c. De ontwatering als gevolg van de bronbemaling mag niet tot instabiliteit van de waterkering leiden. Doorgaans neemt door de onttrekking de poriëndruk af en neemt de haakweerstand toe waardoor het risico op afschuiving afneemt. Met name bij veendijken kan ontwatering tot verdroging en opdrijven van het dijklichaam leiden. Ontwatering kan ook optreden wanneer een spanningsbemaling plaatsvindt in het eerste watervoerend pakket of een watervoerende zandlaag onder een slecht doorlatend dijklichaam. Schrijf bij de inzet van een spanningsbemaling mitigerende maatregelen voor in de vorm van:
 - i. Het vastleggen van de nulsituatie voor de start van de spanningsbemaling en monitoring van een meetnet met peilbuizen.
 - ii. Inzet van damwanden om het onttrekkingsdebiet te beperken, eventueel in combinatie met onderwaterbeton;
 - iii. Een retourbemaling, waarbij gestuurd wordt op het voorkomen van verdroging van samendrukbare grondlagen in het dijklichaam of in de deklaag;

Toetsingscriteria watersystemen:

1. De noodzaak en doelmatigheid ten opzichte van alternatieven voor de grondwateronttrekking of bronbemaling moet door de initiatiefnemer worden aangetoond.
2. Om negatieve gevolgen op de omgeving en verdroging te voorkomen, wordt het onttrekkingsdebiet geoptimaliseerd. Naast het treffen van maatregelen om de toestroom te verminderen, zoals het gebruik van damwanden of prefab kelders, komt optimalisatie van het onttrekkingsdebiet neer op het zodanig inregelen van de onttrekkingspomp zodat de gewenste verlaging nipt wordt gerealiseerd. Uitgangspunt is dat de grondwaterstand tot maximaal 0,5 m onder putbodem mag worden verlaagd.
3. Een nieuwe aanvraag voor een grondwateronttrekking of bronbemaling wordt getoetst in samenhang met reeds bestaande grondwateronttrekkingen en of bronbemalingen. In principe mag een nieuwe grondwateronttrekking of bronbemaling niet leiden tot uitputting van de zoete grondwatervoorraden.
4. Indien het onttrekken van grondwater niet geheel kan worden voorkomen en het grondwater moet worden geloosd geldt in beginsel, tenzij anders bepaald in nationale wet- en regelgeving, de navolgende voorkeursvolgorde:
 - a. ter plaatse infiltreren in hetzelfde watervoerende grondwaterpakket;
 - b. zo mogelijk in het oppervlaktewaterlichaam ter plaatse brengen;
 - c. zo mogelijk in de riolering brengen.

5. Permanente onttrekkingen voor het droog houden van kelders of civieltechnische werken zijn niet toegestaan. Bij de aanleg van nieuwe kelders of civieltechnische werken wordt rekening gehouden met hoge grondwaterstanden waardoor grondwater niet over de rand kan stromen. Een uitzondering voor een permanente onttrekking kan zijn wanneer bij bestaande kelders of civieltechnische werken sprake is van grondwateroverlast of wordt aangetoond dat sprake is van zeer grote kosteneffectiviteit en er sprake is van een relatief klein onttrekkingsdebiet ($< 2 \text{ m}^3/\text{uur}$).
6. Bij grondwateronttrekking in kwetsbaar gebied, zoals aangegeven op de kaart 'kwetsbaar gebied grondwater' in bijlage II bij de waterschapsverordening, wordt het onttrokken grondwater door middel van infiltratie op jaarbasis gecompenseerd. Een uitzondering kan zijn wanneer de bronbemaling wordt ingezet om grondwateroverlast te bestrijden.
7. In het kwetsbaar gebied grondwater mag de grondwateronttrekking of bronbemaling niet tot een verlaging van de grondwaterstand beneden de gemiddeld laagste grondwaterstand leiden. Uitzonderingen zijn mogelijk wanneer verlaging aantoonbaar niet tot negatieve gevolgen voor de omgevingsaspecten leidt.
8. Voorzieningen voor grondwateronttrekking en/of infiltratie worden zo aangebracht en beheerd dat geen ongewenste kortsluitstroming wordt veroorzaakt tussen de verschillende grondwatervoerende lagen of pakketten. Voorzieningen moeten na beëindigen van de onttrekking zodanig worden verwijderd of afgewerkt dat scheidende lagen niet worden verstoord of ongewenste kortsluitstroming wordt veroorzaakt. Afsluiting vindt plaats met zwelklei of grout. Aandachtspunt bij het toepassen van zwelklei is dat deze ook in zout grondwater opzwellt en niet uitvlokt.

Toetsingscriteria omgevingsaspecten:

1. De initiatiefnemer dient aan te tonen dat de grondwateronttrekking of bronbemaling en eventuele daarmee samenhangende infiltratie, niet tot ongewenste verdroging of vernatting in de omgeving leidt. Objecten in de omgeving waar rekening mee gehouden dient te worden zijn:
 - a. Grondwaterlichamen: De grondwateronttrekking mag niet leiden tot uitputting van grondwaterlichamen of het verplaatsen van het zoet-zoutgrensvlak. Met name bij de zoete grondwaterlichamen in de duinen, binnenduinrand, strandwallen, de Hoge Berg op Texel, Wieringen en West-Friesland is dit een aandachtspunt. Bij grote bronbemalingen met spanningsbemalingen wordt uitputting voorkomen door het opgepompte grondwater zoveel mogelijk te retourneren in de watervoerende laag waaruit het afkomstig is;
 - b. Waterkeringen. In gebieden met zettingsgevoelige grondlagen zoals klei en veen. Zie ook 'Toetsingscriteria Waterveiligheid';
 - c. Natuurgebieden (waaronder N2000 gebieden en NNN gebieden). Een grondwateronttrekking of bronbemaling kan tot verdroging en schade aan natuurwaarden leiden. Bij twijfel contact opnemen met de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord;
 - d. Drinkwaterwingebieden. Een grondwateronttrekking of bronbemaling kan tot afname van de drinkwatervoorraad leiden. Bij twijfel contact opnemen met PWN;
 - e. Woningen en gebouwen. In gebieden met zettingsgevoelige grondlagen zoals klei en veen kan a.g.v. de verlaging schade optreden. Bij toepassing van infiltratie rekening houden met eventuele wateroverlast voor kelders;
 - f. Infrastructurele werken, zoals wegen en daarbij behorende infrastructurele werken, sluizen. In gebieden met zettingsgevoelige grondlagen zoals klei en veen kan a.g.v. de verlaging schade optreden.

- g. Kabels en leidingen. In gebieden met zettingsgevoelige grondlagen zoals klei en veen kan a.g.v. de verlaging schade optreden.
- h. Resten in de bodem met archeologische waarden: Veelal betreft het resten van organisch materiaal die kunnen oxideren bij een te lage grondwaterstand a.g.v. een onttrekking of bemaling;
- i. Permanent watervoerende waterlopen die als gevolg van de grondwateronttrekking of bemaling droog kunnen vallen;
- j. Reeds eerder toegestane grondwateronttrekkingen of bronbemalingen;
- k. Grondwaterverontreinigingen. Een grondwateronttrekking of bronbemaling kan een ongewenste verplaatsing of verspreiding van een grondwaterverontreiniging tot gevolg hebben. De verplaatsing van een grondwaterverontreiniging kan worden geaccepteerd wanneer:
 - i. deze plaatsvindt binnen de perceelsgrenzen; en
 - ii. deze niet tot grotere blootstellingsrisico's leidt voor gebruikers.
 Bij twijfel stem af met de omgevingsdienst waar binnen de onttrekking plaatsvindt.
- l. Overige aspecten: de bovengenoemde omgevingsaspecten zijn de meest voorkomende. Naast bovengenoemde kunnen ook andere objecten gevoelig zijn voor wijzigingen in de grondwaterstand.

Wanneer ongewenste effecten optreden past de initiatiefnemer de voorgenomen grondwateronttrekking of bronbemaling en daarmee samenhangende infiltratie, zodanig aan dat de effecten worden weggenomen of verwaarloosbaar klein zijn. Maatregelen kunnen zowel technisch (door bijvoorbeeld het gebruik van damwanden en onderwaterbeton) als planningtechnisch (een grondwateronttrekking is bijvoorbeeld alleen toegestaan gedurende het winterhalfjaar) van aard zijn.

2. Bij spanningsbemalingen kan de verlaging in een watervoerende laag of pakket leiden tot ontwatering van overliggende zettingsgevoelige lagen via de onderzijde. Met name veengrond is hier gevoelig voor. Bij een spanningsbemaling van meerdere weken kan deze ontwatering bodemdaling, zettingen en schade aan objecten in de omgeving veroorzaken. Wanneer de verlagingcontour in de watervoerende laag of het eerste watervoerende pakket reikt tot kwetsbare objecten in de omgeving is het wenselijk om zettingsberekeningen te laten uitvoeren. Wanneer de zettingen verwaarloosbaar, kunnen maatregelen achterwege blijven. Wanneer de zettingsberekening aantoont dat er nadelig effecten optreden, zijn maatregelen noodzakelijk zoals bijvoorbeeld een retourbemaling of een aanpassing om het debiet en/of de duur van de spanningsbemaling te verminderen.

Afwijking richtlijn

Afwijking van de richtlijn is mogelijk indien de initiatiefnemer aan de hand van bewezen technieken onderbouwt dat met de afwijking de algemene en specifieke oogmerken nog steeds voldoende kunnen worden gewaarborgd.

6.4 Richtlijn onttrekken van grondwater voor grondwater- en bodemsaneringen

Uiteenzetting activiteit

Deze paragraaf is van toepassing op het onttrekken van grondwater voor grondwater- en bodemsaneringen.

Op basis van artikel 4.36 van de Waterschapsverordening is het verboden om zonder omgevingsvergunning:

1. grondwater te onttrekken voor een grondwater- of bodemsanering in het gebied kernzone van de waterkering of beschermingszone A van de waterkering.

2. grondwater te onttrekken voor een grondwater- of bodemsanering in het kwetsbaar gebied grondwater.
3. grondwater te onttrekken voor een grondwater- of bodemsanering in het beheergebied buiten de kernzone en beschermingszone A van de waterkering en buiten het kwetsbaar gebied grondwater, als er meer grondwater wordt onttrokken dan 15.000 m³ per maand.

Richtlijn vergunningverlening

Voor de beoordeling of een omgevingsvergunning kan worden verleend, wordt uitgegaan van de volgende richtlijnen:

Toetsingscriteria waterveiligheid:

Beschikken wij nog niet over

Toetsingscriteria watersystemen:

1. De noodzaak en doelmatigheid ten opzichte van alternatieven voor de grondwateronttrekking moet door de initiatiefnemer worden aangetoond.
2. Indien het onttrekken van grondwater niet geheel kan worden voorkomen en het grondwater moet worden geloosd geldt in beginsel, tenzij anders bepaald in nationale wet- en regelgeving, de navolgende voorkeursvolgorde:
 - a. ter plaatse infiltreren in hetzelfde watervoerende grondwaterpakket;
 - b. zo mogelijk in het oppervlaktewaterlichaam ter plaatse brengen;
 - c. zo mogelijk in de riolering brengen.
3. Bij grondwateronttrekking in het gebied 'kwetsbaar gebied grondwater', wordt het onttrokken grondwater door middel van infiltratie op jaarbasis gecompenseerd.
4. Voorzieningen voor grondwateronttrekking en/of infiltratie worden zo aangebracht en beheerd dat geen ongewenste kortsluitstroming wordt veroorzaakt. Voorzieningen moeten na beëindigen van de onttrekking zodanig worden verwijderd of afgewerkt dat scheidende lagen niet worden verstoord of ongewenste kortsluitstroming wordt veroorzaakt.
5. Het verplaatsen van een grondwaterverontreiniging is niet wenselijk tenzij dit het doel van de onttrekking is en dit plaatsvindt met goedkeuring van de omgevingsdienst. Bij twijfel neem contact op de betreffende omgevingsdienst.
6. Het lozen van gezuiverd grondwater op of in de bodem valt niet onder de bevoegdheid van HHNK. Het betreft namelijk een bodemlozing van afvalwater. De gemeente/omgevingsdienst is het bevoegd gezag voor bodemlozingen.
7. De initiatiefnemer dient aan te tonen dat de grondwateronttrekking of bronbemaling en eventuele daarmee samenhangende infiltratie, niet tot ongewenste verdroging of vernatting in de omgeving leidt. Zie hiervoor de toetsingscriteria omgevingsaspecten richtlijn 65.

Afwijking richtlijn

Afwijking van de richtlijn is mogelijk indien de initiatiefnemer aan de hand van bewezen technieken onderbouwt dat met de afwijking de algemene en specifieke oogmerken nog steeds voldoende kunnen worden gewaarborgd.

6.5 Richtlijn onttrekken van grondwater voor beregening, bevoeiing en veedrenking

Uiteenzetting activiteit

Deze paragraaf is van toepassing op het onttrekken van grondwater voor beregening, bevoeiing en veedrenking.

Op basis van artikel 4.45 van de Waterschapsverordening is het verboden om zonder omgevingsvergunning:

1. Grondwater te onttrekken voor beregening, bevoeiing of veedrenking in het gebied kernzone van de waterkering of beschermingszone A van de waterkering.
2. Grondwater te onttrekken voor beregening, bevoeiing of veedrenking in het kwetsbaar gebied grondwater.
3. Grondwater te onttrekken voor beregening, bevoeiing of veedrenking in het beheergebied buiten de kernzone en beschermingszone A van de waterkering en buiten het kwetsbaar gebied grondwater, als er meer grondwater wordt onttrokken dan 8.000 m3 per maand.

Richtlijn vergunningverlening

Voor de beoordeling of een omgevingsvergunning kan worden verleend, wordt uitgegaan van de volgende richtlijnen:

Toetsingscriteria waterveiligheid:

Beschikken wij nog niet over

Toetsingscriteria watersystemen:

1. De noodzaak en doelmatigheid ten opzichte van alternatieven voor de grondwateronttrekking moet door de initiatiefnemer worden aangetoond.
2. Bij grondwateronttrekking in kwetsbaar gebied wordt het onttrokken grondwater door middel van infiltratie of injectie in combinatie met tijdelijke ondergrondse opslag op jaarbasis gecompenseerd.
3. Voor de gebieden Texel en Wieringen geldt dat voorafgaand aan de onttrekking van grondwater eerst injectie moet plaatsvinden zodanig dat een ondergrondse opslag wordt gecreëerd met zoetwater. Onttrekking mag alleen plaatsvinden uit de ondergrondse opslag. Dit houdt in dat de onttrokken hoeveelheden kleiner of gelijk zijn aan de geïnjecteerde hoeveelheden. Dit zorgt ervoor dat de van nature aanwezige en kleine voorraad zoet grondwater niet wordt uitgeput. Bij het beoordelen van een aanvraag voor grondwaterinjectie kijkt het hoogheemraadschap naar de mogelijke gevolgen van infiltratie in de ondergrond.
4. De initiatiefnemer dient aan te tonen dat de grondwateronttrekking of bronbemaling en eventuele daarmee samenhangende infiltratie, niet tot ongewenste verdroging of vernatting in de omgeving leidt. Zie hiervoor de toetsingscriteria omgevingsaspecten richtlijn 65.
5. Voorzieningen voor grondwateronttrekking en/of infiltratie/injectie worden zo aangebracht en beheerd dat geen ongewenste kortsluitstroming wordt veroorzaakt.
6. Voorzieningen moeten na beëindigen van de onttrekking/infiltratie/injectie zodanig worden verwijderd of afgewerkt dat scheidende lagen niet worden verstoord of ongewenste kortsluitstroming wordt veroorzaakt.

Toetsingscriteria ondergrondse opslag

1. Bij de aanvraag voor de watervergunning zijn de volgende onderdelen toegevoegd:
 - a. Een beschrijving van de geohydrologische situatie met inbegrip van een inschatting van de verwachte stroomsnelheden van het grondwater in het watervoerend pakket waar de injectie in plaats moet vinden;
 - b. Een bepaling van de nulsituatie van het ontvangende grondwater door middel van peilbuizen waarbij het milieu hygiënisch onderzoek wordt toegespitst op parameters die waarvoor het injectiewater verdacht is. Bij het bepalen van de locatie van de

peilbuizen wordt zoveel mogelijk rekening gehouden met de stromingsrichting van het ontvangende grondwater en het gebruik van de peilbuizen voor de toekomstige monitoring van de ontvangende grondwaterkwaliteit. In akkerbouwgebieden zijn dat gewasbeschermingsmiddelen die gebruikt worden voor de teelt. In gebieden waar ook beregening uit oppervlaktewater heeft plaatsgevonden, wordt het ontvangende grondwater ook onderzocht op PFAS verbindingen. In stedelijk gebied met zonnepanelen wordt geanalyseerd op PFAS verbindingen. In de buurt van windmolens is het raadzaam om ook op bisfenol A te analyseren.

- c. Een modelberekening of analytische analyse van de maximale omvang van de te creëren zoetwaterbel voorzien van een kaart met de locaties van de onttrekkings- en injectiepunten, monitoringspeilbuizen en een boven- en zijaanzicht van de zoetwaterbel in het watervoerende pakket;
- d. Een modelberekening of analytische analyse van de effecten van zowel de onttrekking als de infiltratie inclusief een inschatting van de effecten op objecten in de omgeving van mogelijke grondwateroverlast of -onderlast en bodemdaling en de effecten daarvan op:
 - i. Nabijgelegen infrastructuur en bebouwing;
 - ii. Invloed op natuurgebieden en natuurwaarden;
 - iii. Invloed op drinkwaterwinning;
 - iv. Invloed op andere onttrekkingen.
- e. Een beschrijving van het opbarstrisico van de bodem door het injecteren van het zoete grondwater wanneer de deklaag dunner is dan 6,0 m dikte. De initiatiefnemer toont door middel van berekening aan conform NEN 9997 of vergelijkbaar dat er geen opbarstrisico is van de toekomstige waterbodem. Indien uit de berekening blijkt dat er sprake is van een opbarstrisico, is aanpassing van het plan of zijn technische maatregelen nodig om het opbarsten te voorkomen.
- f. Een beschrijving van de te verwachten hoeveelheden en debieten van te onttrekken en te injecteren water.
- g. Een beschrijving van de installatie aan de hand van een schema. De installatie is uitgerust met een of meerdere debietmeters waarmee de geïnjecteerde en onttrokken hoeveelheden gemeten kunnen worden.
- h. Een opgave van de specificaties van de onttrekkings- en infiltratiepunten en monitoringspeilbuizen zoals einddiepte, filterstelling, materiaal, afwerking aan het maaiveld en de wijze van afdichting van doorboorde scheidende lagen en het gebruikte afdichtmateriaal daarvoor. In gebieden met sterk brak of zout grondwater is een speciale zwelklei nodig die ook in zoute omstandigheden opzwellt en niet uitvlokt.
- i. De installatie is uitgerust met een tapkraan om het te injecteren water te kunnen bemonsteren voordat injectie plaatsvindt. In geval dat een zuiverende voorziening onderdeel is van de installatie, is de installatie uitgerust met een tapkraan zowel voor bemonstering van het influent als voor het effluent;
- j. Een beschrijving van de herkomst en kwaliteit van het injectiewater. Het ontvangende grondwater mag niet dusdanig belast worden met verontreinigende stoffen uit het injectiewater dat een nieuwe grondwaterverontreiniging ontstaat of multifunctioneel gebruik niet meer mogelijk is. Bij de samenstelling van het analysepakket wordt rekening gehouden met het gebruik en eventueel risico op belasting met stoffen (zie ook eisen t.a.v. het nulsituatieonderzoek onder 1b). De kwaliteit van het injectiewater voldoet aan de volgende normen:
 - i. Som gewasbeschermingsmiddelen:

1. **Norm:** Maximaal 0,5 µg/l voor de totale concentratie van de som aan gewasbeschermingsmiddelen in grondwater en maximaal 0,1 µg/l per afzonderlijk gewasbeschermingsmiddel. Met inbegrip van de relevante omzettings-, afbraak- en reactieproducten.
- ii. Som organochloorgewasbeschermingsmiddelen:
 1. **Norm:** Maximaal 0,1 µg/l en maximaal 0,05 µg/l per afzonderlijk gewasbeschermingsmiddel.
- iii. Trifluorazijnzuur:
 1. Norm: maximaal 2,2 µg/l.
- iv. Som 20 PFAS:
 1. **Norm:** Maximaal 100 ng/L voor de som van 20 PFAS:
 - a. Perfluorbutaanzuur (PFBA)
 - b. Perfluorbutaansulfonzuur (PFBS)
 - c. Perfluordecaanzuur (PFDA)
 - d. Perfluordodecaanzuur (PFDODA)
 - e. Perfluordodecaansulfonzuur (PFDODS)
 - f. Perfluordecaansulfonzuur (PFDS)
 - g. Perfluorheptaanzuur (PFHpA)
 - h. Perfluorheptaansulfonzuur (PFHpS)
 - i. Perfluorhexaanzuur (PFHxA)
 - j. Perfluornonaansulfonzuur (PFNS)
 - k. Perfluorpentaanzuur (PFPeA)
 - l. Perfluorpentaansulfonzuur (PFPeS)
 - m. Perfluortridecaanzuur (PFTrDA)
 - n. Perfluortridecaansulfonzuur (PFTrDS)
 - o. Perfluorundecaanzuur (PFUnDA)
 - p. Perfluorundecaansulfonzuur (PFUnDS)
 - q. Perfluorhexaansulfonzuur (PFHxS)*
 - r. Perfluornonaanzuur (PFNA)*
 - s. Perfluoroctaanzuur (PFOA)*
 - t. Perfluoroctaansulfonzuur (PFOS)*

De vier specifieke PFAS (aangemerkt met een *) mogen tezamen de norm van 4,4 nanogram per liter niet overschrijden
- b. Een beschrijving aan de hand van een schema van eventuele zuiverende voorzieningen om verontreinigingen uit het injectiewater te verwijderen;
- c. Een opgave van het te verwachten zuiveringsrendement van een zuiverende voorziening, het materiaalverbruik en de wijze waarop eventuele reststromen worden verwerkt. Het injecteren van brinwater in diepere grondwatervoerende lagen is geen bevoegdheid van het hoogheemraadschap. Raadpleeg hiervoor de omgevingsdienst;
- d. Een voorstel met kaart van de locatie van de monitoringspeilbuizen. Bij het bepalen van de locatie van de monitoringspeilbuizen wordt zoveel mogelijk rekening gehouden met de stromingsrichting van het ontvangende grondwater zodat de kans op detectie van ingebrachte verontreinigende stoffen zo groot mogelijk is. Het heeft de voorkeur om voor de monitoring de peilbuizen te gebruiken die voor het nulsituatieonderzoek zijn gebruikt. De samenstelling van het ontvangende oppervlaktewater wordt jaarlijks gemeten op locatie relevante parameters en uiterlijk op 31 januari van het daaropvolgende jaar gerapporteerd aan het bestuur verstrekt.

- e. In het plan zijn maatregelen beschreven om bij normoverschrijdingen de emissie naar het ontvangende grondwater terug te dringen. Dit kunnen maatregelen zijn door de zuivering aan te passen of door het gebruik van specifieke stoffen (gewasbeschermingsmiddelen) aan te passen.
- f. Gedurende de injectie worden door de initiatiefnemer de resultaten van controlemetingen van het injectiewater (effluent) gemeten volgens de volgende meetfrequentie:

Duur van injectie	Meetfrequentie
Korter dan 1 maand	Elke twee weken
Korter dan 6 maanden	Elke maand
Korter dan 2 jaar	Elke twee maanden
Langer dan 2 jaar	Elke drie maanden

- g. Een opgave van de contactgegevens van de persoon of personen die belast zijn met het dagelijks beheer van de voorziening.
- h. Uiterlijk op 31 januari van elk jaar of, als de onttrekking is beëindigd, binnen een maand na het tijdstip van beëindiging, worden aan het bestuur de volgende gegevens verstrekt:
 - i. De datum van beëindiging van de infiltratie of injectie; en
 - ii. De in het voorgaande kalenderjaar gemeten hoeveelheden geloosd grondwater.
- i. Na beëindiging van de activiteit dienen de gegevens van een eindsituatie onderzoek te worden overlegd binnen 3 maanden na beëindiging van de activiteiten. Bij de samenstelling van het analysepakket wordt rekening gehouden met het gebruik en eventueel risico op belasting met stoffen zoals dat ook voor het nulsituatieonderzoek is bepaald (zie ook eisen t.a.v. het nulsituatieonderzoek onder 1b) en de monitoring (zie ook eisen t.a.v. monitoring onder 1j).

Afwijking richtlijn

Afwijking van de richtlijn is mogelijk indien de initiatiefnemer aan de hand van bewezen technieken onderbouwt dat met de afwijking de algemene en specifieke oogmerken nog steeds voldoende kunnen worden gewaarborgd.

6.6 Richtlijn onttrekken van grondwater en infiltreren van water voor een noodvoorziening

Uiteenzetting activiteit

Deze paragraaf is van toepassing op het onttrekken van grondwater en het infiltreren van water in de bodem voor een noodvoorziening en op het aanbrengen van een noodvoorziening.

Op basis van artikel van 4.53 de Waterschapsverordening is het verboden om zonder omgevingsvergunning:

1. grondwater te onttrekken of water te infiltreren in de bodem voor een noodvoorziening of een noodvoorziening aan te brengen in het gebied kernzone van de waterkering of beschermingszone A van de waterkering.
2. grondwater te onttrekken of water te infiltreren in de bodem voor een noodvoorziening of een noodvoorziening aan te brengen in het kwetsbaar gebied grondwater.

Richtlijn vergunningverlening

Voor de beoordeling of een omgevingsvergunning kan worden verleend, wordt uitgegaan van de volgende richtlijnen:

Toetsingscriteria watersystemen:

1. De noodzaak en doelmatigheid ten opzichte van alternatieven voor de grondwateronttrekking moet door de initiatiefnemer worden aangetoond.
2. Indien het onttrekken van grondwater niet geheel kan worden voorkomen en het grondwater moet worden geloosd geldt in beginsel, tenzij anders bepaald in nationale wet- en regelgeving, de navolgende voorkeursvolgorde:
 - a. ter plaatse infiltreren in hetzelfde watervoerende grondwaterpakket;
 - b. zo mogelijk in het oppervlaktewaterlichaam ter plaatse brengen;
 - c. zo mogelijk in de riolering brengen.
3. Permanente onttrekkingen voor het droog houden van kelders of civieltechnische werken zijn niet toegestaan, tenzij wordt aangetoond dat sprake is van zeer grote kosteneffectiviteit en er sprake is van een relatief klein onttrekkingsdebiet ($< 2 \text{ m}^3/\text{uur}$).
4. Bij grondwateronttrekking in het gebied 'kwetsbaar gebied grondwater', wordt het onttrokken grondwater door middel van infiltratie op jaarbasis gecompenseerd.
5. Voorzieningen voor grondwateronttrekking en/of infiltratie worden zo aangebracht en beheerd dat geen ongewenste kortsluitstroming wordt veroorzaakt. Voorzieningen moeten na beëindigen van de onttrekking zodanig worden verwijderd of afgewerkt dat scheidende lagen niet worden verstoord of ongewenste kortsluitstroming wordt veroorzaakt.

Afwijking richtlijn

Afwijking van de richtlijn is mogelijk indien de initiatiefnemer aan de hand van bewezen technieken onderbouwt dat met de afwijking de algemene en specifieke oogmerken nog steeds voldoende kunnen worden gewaarborgd.

6.7 Richtlijn onttrekken van grondwater voor het drooghouden van kelders en kruipruimten

Uiteenzetting activiteit

Deze paragraaf is van toepassing op het onttrekken van grondwater voor het drooghouden van kelders en kruipruimten van woningen en gebouwen.

Op basis van artikel van 4.55 van de Waterschapsverordening is het verboden om zonder omgevingsvergunning:

1. grondwater te onttrekken voor het drooghouden van kelders en kruipruimten van woningen en gebouwen in het gebied kernzone van de waterkering of beschermingszone A van de waterkering.
2. grondwater te onttrekken voor het drooghouden van kelders en kruipruimten van woningen en gebouwen in het kwetsbaar gebied grondwater.

Richtlijn vergunningverlening

Voor de beoordeling of een omgevingsvergunning kan worden verleend, wordt uitgegaan van de volgende richtlijnen:

Toetsingscriteria watersystemen:

1. De noodzaak en doelmatigheid ten opzichte van alternatieven voor de grondwateronttrekking moet door de initiatiefnemer worden aangetoond.
2. Indien het onttrekken van grondwater niet geheel kan worden voorkomen en het grondwater moet worden geloosd geldt in beginsel, tenzij anders bepaald in nationale wet- en regelgeving, de navolgende voorkeursvolgorde:
 - a. ter plaatse infiltreren in hetzelfde watervoerende grondwaterpakket;
 - b. zo mogelijk in het oppervlaktewaterlichaam ter plaatse brengen;
 - c. zo mogelijk in de riolering brengen.
3. Permanente onttrekkingen voor het droog houden van kelders of civieltechnische werken zijn niet toegestaan, tenzij wordt aangetoond dat sprake is van zeer grote kosteneffectiviteit en er sprake is van een relatief klein onttrekkingsdebiet ($< 2 \text{ m}^3/\text{uur}$).
4. Bij grondwateronttrekking in het gebied 'kwetsbaar gebied grondwater', wordt het onttrokken grondwater door middel van infiltratie op jaarbasis gecompenseerd.
5. Voorzieningen voor grondwateronttrekking en/of infiltratie worden zo aangebracht en beheerd dat geen ongewenste kortsluitstroming wordt veroorzaakt. Voorzieningen moeten na beëindigen van de onttrekking zodanig worden verwijderd of afgewerkt dat scheidende lagen niet worden verstoord of ongewenste kortsluitstroming wordt veroorzaakt.

Afwijking richtlijn

Afwijking van de richtlijn is mogelijk indien de initiatiefnemer aan de hand van bewezen technieken onderbouwt dat met de afwijking de algemene en specifieke oogmerken nog steeds voldoende kunnen worden gewaarborgd.

6.8 Richtlijn permanent onttrekken van grondwater

Uiteenzetting activiteit

Deze paragraaf is van toepassing op het permanent onttrekken van grondwater voor het drooghouden van civieltechnische en bouwkundige werken volgens het polderprincipe.

Op basis van artikel van 4.57 de Waterschapsverordening is het verboden om zonder omgevingsvergunning permanent grondwater te onttrekken voor het drooghouden van een civieltechnisch of bouwkundig werk volgens het polderprincipe.

Richtlijn vergunningverlening

Voor de beoordeling of een omgevingsvergunning kan worden verleend, wordt uitgegaan van de volgende richtlijnen:

Toetsingscriteria watersystemen:

1. De noodzaak en doelmatigheid ten opzichte van alternatieven voor de grondwateronttrekking moet door de initiatiefnemer worden aangetoond.
2. Indien het onttrekken van grondwater niet geheel kan worden voorkomen en het grondwater moet worden geloosd geldt in beginsel, tenzij anders bepaald in nationale wet- en regelgeving, de navolgende voorkeursvolgorde:
 - a. ter plaatse infiltreren in hetzelfde watervoerende grondwaterpakket;
 - b. zo mogelijk in het oppervlaktewaterlichaam ter plaatse brengen;
 - c. zo mogelijk in de riolering brengen.

3. Permanente onttrekkingen voor het droog houden van kelders of civieltechnische werken zijn niet toegestaan, tenzij wordt aangetoond dat sprake is van zeer grote kosteneffectiviteit en er sprake is van een relatief klein onttrekkingsdebiet ($< 2 \text{ m}^3/\text{uur}$).
4. Bij grondwateronttrekking in het gebied 'kwetsbaar gebied grondwater', wordt het onttrokken grondwater door middel van infiltratie op jaarbasis gecompenseerd.
5. Voorzieningen voor grondwateronttrekking en/of infiltratie worden zo aangebracht en beheerd dat geen ongewenste kortsluitstroming wordt veroorzaakt. Voorzieningen moeten na beëindigen van de onttrekking zodanig worden verwijderd of afgewerkt dat scheidende lagen niet worden verstoord of ongewenste kortsluitstroming wordt veroorzaakt.

Afwijking richtlijn

Afwijking van de richtlijn is mogelijk indien de initiatiefnemer aan de hand van bewezen technieken onderbouwt dat met de afwijking de algemene en specifieke oogmerken nog steeds voldoende kunnen worden gewaarborgd.

6.9 Richtlijn onttrekken van grondwater voor overige doeleinden

Beschikken wij nog niet over

Bijlage I Uitgangspunten natuurvriendelijke inrichting van water en oevers

In deze bijlage staan uitgangspunten die u kunt gebruiken bij de inrichting van oevers en oppervlaktewateren. Deze uitgangspunten zijn opgesteld op basis van kennis van en ervaring met de aanleg van natuurvriendelijke oevers en het effect naderhand.

Waar zijn natuurvriendelijke oevers goed voor?

Natuurvriendelijke oevers hebben een gunstige invloed op de waterkwaliteit en ze vergroten de leefbaarheid van een gebied voor flora en fauna. Tevens draagt een natuurvriendelijke inrichting bij aan de belevingswaarde voor omwonenden of voorbijgangers. De keuze van de vorm van de natuurvriendelijke oever hangt af van het beoogde doel en de beschikbare ruimte.

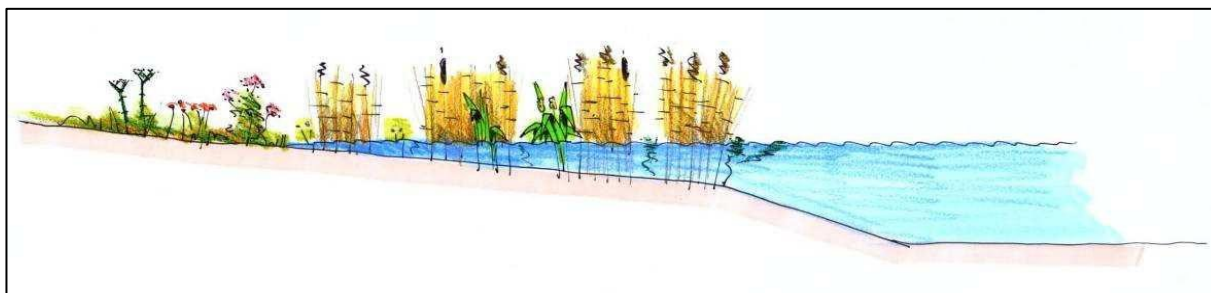
Verbetering van de ecologische waterkwaliteit als doel.

Vanuit Europees beleid moeten bepaalde waterkwaliteitsdoelen worden gehaald. De zogenaamde Kader Richtlijn Water (KRW)-doelen. De ecologische waterkwaliteit wordt voor de KRW bepaald op basis van de aanwezigheid van waterplanten, kleine waterdiertjes, vissen en algen. Voor het hoogheemraadschap is de aanleg van natuurvriendelijke oevers een belangrijke maatregel om de ecologische waterkwaliteit te verbeteren.

Over het algemeen kan gesteld worden dat het de bedoeling is dat de biodiversiteit (de hoeveelheid aan planten- en diersoorten die ergens leven) zo groot mogelijk wordt. Dominantie van een enkele soort (bijvoorbeeld riet) moet worden tegengegaan, omdat dit de ontwikkeling van de biodiversiteit beperkt. Een gevarieerd profiel met variërende diepte (zie figuur 1) en een gefaseerd maaibeheer (in tijd en plaats) dragen hier aan bij.

Voor het Natuurnetwerk Nederland wordt aanbevolen de overige natuurwaarden in de oever (terrestrische vegetatie, vogels, amfibieën en zoogdieren) te versterken.

Let op: Het ontwerp van een natuurvriendelijke inrichting is altijd maatwerk. Het toepassen van een elders met succes toegepaste maatregel, zonder deze aan de plaatselijke omstandigheden aan te passen, kan leiden tot niet optimaal functioneren en tot mislukking. Ook de wijze hoe het beheer en onderhoud worden uitgevoerd is essentieel voor het slagen van een natuurvriendelijke oever en het verbeteren van de waterkwaliteit.

Figuur 1

Natuurvriendelijke oevers (nvo's) vormen een overgangszone tussen droog en nat (zie figuur 1 als voorbeeld). Hoe geleidelijker die overgang, hoe meer soorten zich kunnen vestigen. Anderzijds kan de natuurlijke overgang tussen water en land plotseling zijn, bijvoorbeeld een steilwand ontstaan door afslag van de oever. Hiervan kunnen diverse diersoorten, zoals de ijsvogel, gebruik maken. Een dergelijke oever heeft dus ook waarde.

Er is geen standaard vorm te benoemen voor een natuurvriendelijke oever. Het is afhankelijk van met name de beschikbare ruimte en de grondsoort. Daarnaast spelen de functie en inrichting van het omliggende gebied een rol, zoals recreatief medegebruik en bomen op de oever. Principeprofielen zijn opgenomen in bijlage I.

De uitvoering van het (maai)onderhoud kan zowel rijdend als varend worden gedaan. Hierbij heeft rijdend onderhoud de voorkeur, omdat daarbij de waterbodem het minst wordt verstoord. Een bijkomend voordeel van rijdend onderhoud is een onderhoudspad van minimaal vijf meter parallel langs de oever. Dit pad is multifunctioneel. Het kan namelijk fungeren als overgangszone of bufferstrook tussen het land en de oever, wat ten gunste is van de ecologische kwaliteit van de oever. Ook kan het dienst doen als wandelpad voor recreanten, waarmee de belevingswaarde van oever en water wordt vergroot. De bereikbaarheid van de oever is met een dergelijk pad gegarandeerd, ook voor groot onderhoud.

Ongeveer eens per tien jaar dienen de oevers uitgekrabd te worden. Daarbij worden de wortels uitgekrabd en de opgehoopte strooisellaag verwijderd. Hiervoor dient de oever vanaf het land bereikbaar te zijn.

Indien rijdend onderhoud of het aanleggen van een onderhoudspad niet mogelijk is vanwege de breedte of bereikbaarheid van het water of obstakels op het aangrenzend land zal varend onderhoud noodzakelijk zijn. Hiermee wordt op de onderstaande wijze rekening gehouden.

Voor varend onderhoud zijn de volgende uitgangspunten van belang:

- ✓ Waterbreedte van een watergang, exclusief natuurvriendelijke oevers, is minimaal acht meter bij een minimale aanlegdiepte van 1,2 meter.
- ✓ Per doorvaarbaar tracé dienen ten minste twee te-water-laat-plaatsen te worden aangelegd voor maaiboten. Daarnaast dient om de ongeveer 200 meter van het vaartraject een maaisel-uitdraai-plaats te worden aangelegd. Zie bijlage II voor een ontwerp van de te waterlaat plaats en maaisel-uitdraai-plaats.
- ✓ Ontwerp ideale waterloop:
De breedte van de bodem is minimaal zes meter.
Waterdiepte is minimaal 1,2 meter. Taluds zijn 1:3 of flauwer tot 1:10.
Bij weinig ruimte kan een plasberm worden aangelegd in plaats van een flauw talud. Een zo flauw mogelijk talud heeft de voorkeur vanwege de optimale aanwezigheid van overgangszones van droog naar nat en bijbehorende biodiversiteit (Let op: dieper graven kan nadelige gevolgen hebben, bijvoorbeeld door het doorsnijden van afsluitende lagen (piping, kwel, opbarsten). Tevens bestaat het gevaar van instorten van de oever als die bestaat uit zwak materiaal als veen of fijn zand.)
- ✓ Vis overwinteringsplaatsen:
Diepe delen in de waterloop aanbrengen en handhaven, bij voorkeur op kruisingen van waterlopen. Deze plaatsen dienen minimaal 1,5 meter diep te zijn en ongeveer 25 m² groot.

- ✓ **Plasbermen:**
Plasbermen worden toegepast als er te weinig ruimte is voor een flauw talud. Ze worden aangelegd in een licht hellend vlak met variërende helling met een diepte van 0,2 meter waterdiepte tot maximaal 0,5 meter waterdiepte. Het ondiepste deel aan de landzijde. Begroeide plasbermen bieden bescherming tegen golfslag bij een minimale breedte van ongeveer twee meter.
- ✓ **Drasbermen:**
Deze berm ligt rond het waterpeil of maximaal 0,1 meter boven water. Hier kan vochtig bloemrijk grasland/hooiland ontwikkeld worden. Dit is meer een landbiotoop, waarbij de doelstelling meer gericht is op botanische waarden. Hiervoor is intensiever maaibeheer dan bij een plasberm noodzakelijk om dominantie van riet en ruigte te voorkomen. Bij een plasberm kan elk jaar volstaan worden met een deel ervan (gefaseerd) te maaien. Bij een drasberm is het noodzakelijk om elk jaar de gehele berm te maaien. Een ander aandachtspunt bij een drasberm is dat de waterberging niet of in mindere mate toeneemt. Dit is afhankelijk van de hoogte van de drasberm en het peilbeheer ter plaatse. Als de waterberging afneemt door een dergelijke inrichting, dient dit gecompenseerd te worden.
- ✓ **Oeverbescherming:**
Riet met een minimale breedte vanaf ongeveer twee meter heeft een oeverbeschermende werking (uiteraard afhankelijk van de grondsoort, het gebruik en afmetingen van het aangrenzende water). Algemeen geldt dat hoe flauwer een oever wordt aangelegd hoe minder kans op erosie. Ook andere soorten dan riet hebben een golfdempende werking. Het kan noodzakelijk zijn om een tijdelijke, lichte oeververdediging aan te leggen, voor twee tot drie jaar, tot de oeverplanten zich voldoende hebben ontwikkeld. Dit is afhankelijk van de bodemgesteldheid. Een lichte oeverbescherming is bijvoorbeeld een wiepenconstructie, die enkele jaren mee gaat. Nadat de wiepen zijn vergaan is het van belang de achterblijvende delen van de constructie te verwijderen om schade en onveilige situaties te voorkomen bij het uitvoeren van onderhoud.
- ✓ Bij het toepassen van beschoeiing heeft het de voorkeur deze alleen onder water aan te brengen ter bescherming van het onderwatertalud tegen instorting. Indien het nodig is om al of niet tijdelijk een beschoeiing boven water te plaatsen (afhankelijk van de hoeveelheid golfslag) zorg dan voor openingen/overlappingsen in de beschoeiing ten behoeve van de bereikbaarheid van oever en water voor fauna. Om de onderwaterbeschoeiing zichtbaar te houden bij de uitvoering van onderhoud aan de oever wordt aanbevolen paaltjes boven water uit te laten steken met 15 - 20 cm. De afstand tussen de paaltjes bedraagt ca. 20 meter. Dit laatste is afhankelijk van hoe het uitkomt met het ontwerp. Een belangrijk aandachtspunt is hier dat indien het aangrenzend water voor intensieve (recreatieve) scheepvaart wordt gebruikt een permanente golfwering nodig kan zijn. Dit is een golfslagplank die duidelijk boven water uit steekt, zodat deze tevens goed zichtbaar is voor de scheepvaart waarmee onnodige schade aan oever en vaartuigen wordt voorkomen.

- ✓ **Natuurwaarde:**

Hou voor de minimale maat een breedte van een meter aan. Afhankelijk van de functie van de natuurinrichting kan gekozen worden voor een bredere oever. Oevers van 4 tot 8 meter hebben de grootste natuurwaarde (aantal soorten). Indien oevers meer dan 10 meter breed worden, zal het aantal (planten)soorten relatief weinig toenemen ten opzichte van oevers tussen de 4 en 8 meter. Het kan dan om andere doelen gaan, bijvoorbeeld het inrichten van ecologische verbindingzones. Of eisen die bepaalde water- en moerasvogels en zoogdieren aan hun omgeving stellen.
- ✓ **Een brede natuurvriendelijke oever is minder kwetsbaar dan een smalle natuurvriendelijke oever en levert meer biodiversiteit op. Het onderhoud van een oever breder dan twee meter is echter kostbaarder. Een oever van maximaal twee meter kan, gezien de lengte van de maaiboot, nog worden gemaaid met de maaiboot (de voorkeur heeft altijd rijdend onderhoud om omwoeling van de waterbodem te beperken). Een oever breder dan twee meter moet worden gemaaid met een amfibievoertuig of vanaf de kant met een kraan (met een kraan maximaal zes meter bereik). Alternatieven voor een maaiboot kunnen zijn:**
 - Een kraan op ponton vanaf het water. Het water moet dan wel voldoende breed zijn en voldoende diepte hebben.
 - Een amfibievoertuig, maar dit kan minder werk verzetten en heeft meer onderhoud nodig dan een maaiboot en is daarom kostbaarder. De rupsbanden van een amfibievoertuig kunnen leiden tot spoorvorming en verstoring van de vegetatie.

Raadzaam is het om een afweging te maken tussen de voordelen en nadelen van een brede, natuurvriendelijke oever met hoge biodiversiteit en hogere onderhoudskosten of een smalle natuurvriendelijke oever met lagere biodiversiteit met lagere onderhoudskosten.
- ✓ **Vegetatieontwikkeling**

Natuurvriendelijke oevers worden over het algemeen niet onder water aangeplant. Wel kan worden overwogen om dat te doen indien de belevingswaarde voorop staat en het nodig is snel een groene beleving te hebben. Indien toch waterplanten worden aangeplant, zorg er voor dat het plantmateriaal inheems en gebiedseigen is, dus minstens uit dezelfde regio afkomstig. Eventueel kunnen zogenaamde ecomatten worden toegepast. Het is wel nodig om het kale talud boven water in te zaaien met een gras/kruiden mengsel om ongewenste ontwikkeling tegen te gaan.
- ✓ **Aan particuliere percelen worden in principe door de overheid geen natuurvriendelijke oevers aangelegd.**
- ✓ **Geen stagnerend, geïsoleerd ondiep water (< 0,5 meter diep) binnen een afstand van ongeveer 200 meter van woongebieden. Dit om o.a. muggenoverlast te voorkomen. Indien hier niet aan kan worden voldaan, dan dient het ondiepe water in contact te staan met dieper water, waardoor vissen en andere muggenlarven-etende fauna er ook kunnen komen.**

- Peilbeheer

Het waterpeil dat gehanteerd wordt heeft invloed op de ontwikkelingsmogelijkheden van de vegetatie op de oever. Het heeft de grootste voorkeur om een natuurlijk peil te hebben ('s winters een hoger peil dan 's zomers). Over het algemeen mag het peilverschil, ook bij natuurlijk peilbeheer, in een oever niet groter zijn dan 40 cm ten behoeve van de ontwikkelingskansen van oeverflora.

In het beheersgebied van het hoogheemraadschap komt voornamelijk 'tegennatuurlijk peilbeheer' voor ('s winters laag en 's zomers hoog). Natuurvriendelijke oevers kunnen bij tegennatuurlijk peilbeheer worden aangelegd, echter dient dan rekening te worden gehouden met het feit dat de amfibische zone (rond de waterlijn) zich niet optimaal kan ontwikkelen. De focus ligt dan meer op de ontwikkeling van het onderwater-ecosysteem.

- Bij het plannen van natuur in stedelijk gebied dient rekening gehouden te worden met de belevingswaarde voor mensen van hun stedelijke omgeving. Uiteraard is dit maatwerk.
- Zoals hieronder te zien onder het kopje 'Toelichting op profielen' neemt van boven naar beneden gezien de natuurvriendelijke oever steeds meer ruimte in. Hierbij moet gedacht worden aan een talud van maximaal (niet steiler dan) 1:3 en bij de poel een waterdiepte van minimaal 0,5 meter. Bij het ontwerp dient rekening gehouden te worden met de bereikbaarheid voor onderhoudsmachines.

Geraadpleegde literatuur:

CUR Natuurvriendelijke oevers: Aanpak en toepassingen, van Directoraat-Generaal Rijkswaterstaat, Dienst Weg- en Waterkunde, november 1999.

Inrichtings- en onderhoudsplannen van de Schermerboezem en –van de VRNK-boezem, Grontmij Advies & Techniek bv Vestiging Noord-Holland, Alkmaar, november 2002 resp. mei 2004.

Stowa, rapport 2011-19 Handreiking natuurvriendelijke oevers, een standplaatsbenadering.

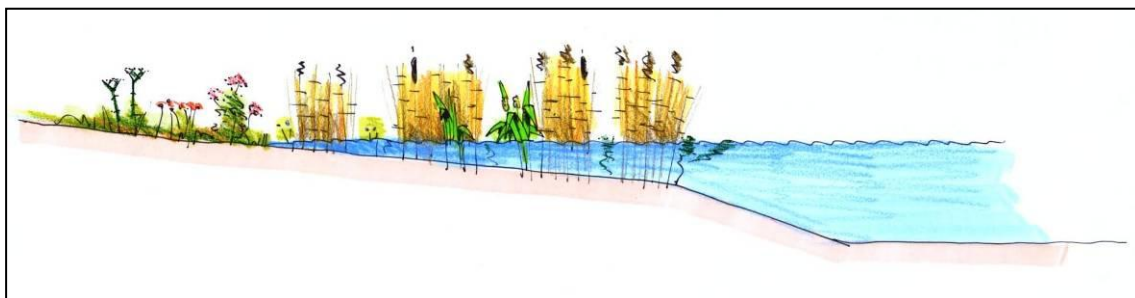

Toelichting op profielen:

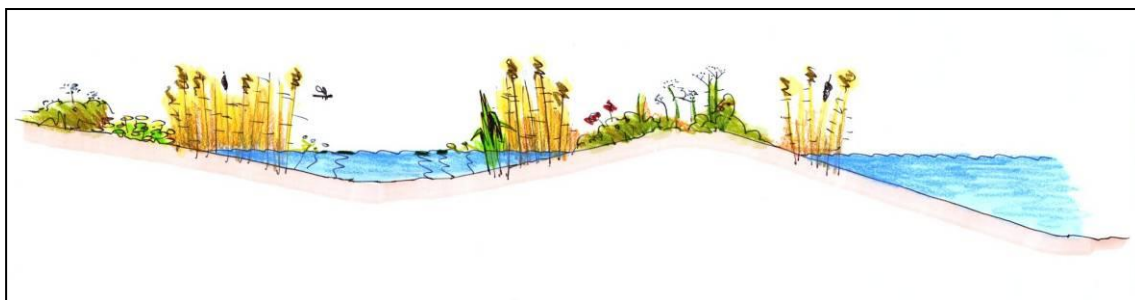
Ecologische principeprofielen

Profiel 1 Plasberm lijnvormige wateren

Profiel 2 Flauwe hellende oever lijnvormige wateren

Profiel 3 Poel/nevengeul

Bron: Inrichtings- en onderhoudsplannen van de Schermerboezem en –van de VRNK-boezem, Grontmij Advies & Techniek bv Vestiging Noord-Holland, Alkmaar, november 2002 resp. mei 2004.

Toelichting principeprofielen

Profiel 1 Plasberm

Deze plasberm is zeer horizontaal weergegeven. Het heeft de voorkeur om de berm onder een lichte helling aan te leggen zodat er ondanks de beperkte ruimte toch een lichte zonering van ondiep naar dieper ontstaat.

Dit profiel kan ook worden gebruikt in combinatie met een golfdempende constructie.

Profiel 2 Flauw hellende oever

Ook hier geldt dat dit profiel kan worden toegepast in combinatie met een golf dempende constructie. Dit is afhankelijk van de intensiviteit van de golfslag en de grondstabiliteit. Doordat de oever flauw is aangelegd is de erosiegevoeligheid al kleiner.

Profiel 3 Poel/nevengeul

Op de afbeelding is een poel weergegeven die geïsoleerd ligt van de watergang middels een vooroever. Hiervoor kan gekozen worden indien het ecologisch doel is een habitat voor amfibieën te creëren.

Een geïsoleerde poel draagt echter direct minder bij aan de waterkwaliteit van de waterloop zelf.

Ook draagt hij niet bij aan de vergroting van de waterberging in dat peilgebied.

Daarom wordt een poel ook wel als nevengeul aangelegd. Hierbij staat de poel in open verbinding met de aangrenzende waterloop en vorm een luwe oeverzone waar water- en oevervegetatie een kans krijgt en vissen kunnen paaïen en schuilen. Zo draagt een nevengeul wel bij aan de waterkwaliteit en -kwantiteit van de aangrenzende waterloop.

Bijlage II maaiboot-te-waterlaatplaats en maaisel-uitdraai-plaats

Het te water laten van een maaiboot gebeurt volgens twee principes:

- De maaiboot wordt vanaf een trailer het water in- en uitgeschoven.
- De maaiboot wordt naast een vrachtwagen in en uit het water getild.

- De maaiboot-te-waterlaatplaats moet:

- Bereikbaar zijn voor transportvoertuigen via openbare gronden.
- Minimaal twee per doorvaarbaar tracé aanwezig zijn.
- De waterloop moet ter plaatse van een maaiboot-te-waterlaatplaats bij voorkeur meer dan 8 meter breed zijn op de waterlijn.
- Als maaiboot-te-waterlaatplaats kan een (half) verharde of onverharde oever dienen, vrij van obstakels over minimaal 10 meter breedte in de lengterichting van de waterloop.

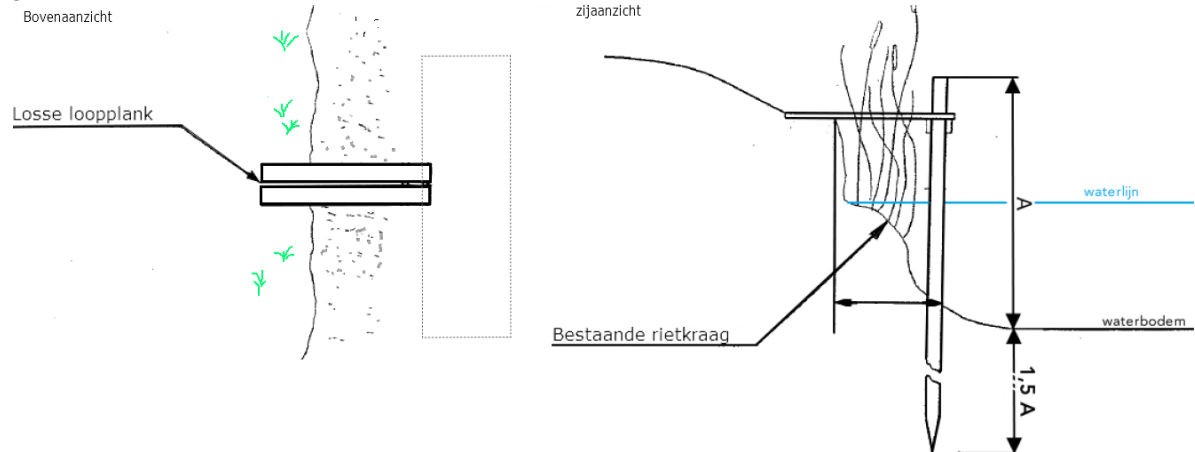
- De maaisel-uitdraai-plaats moet:

- Bereikbaar zijn voor transportvoertuigen via openbare gronden.
- Ongeveer één keer per 200 meter tracé aanwezig zijn.
- Als losplaats kan een verharde of onverharde oever dienen, vrij van obstakels over circa 10 meter breedte in de lengterichting van de waterloop.
- De waterloop moet ter plaatse van een losplaats bij voorkeur meer dan 8 meter breed zijn op de waterlijn.
- Het maaiveld mag ter plaatse niet meer dan 0,50 meter boven het waterpeil uitsteken.

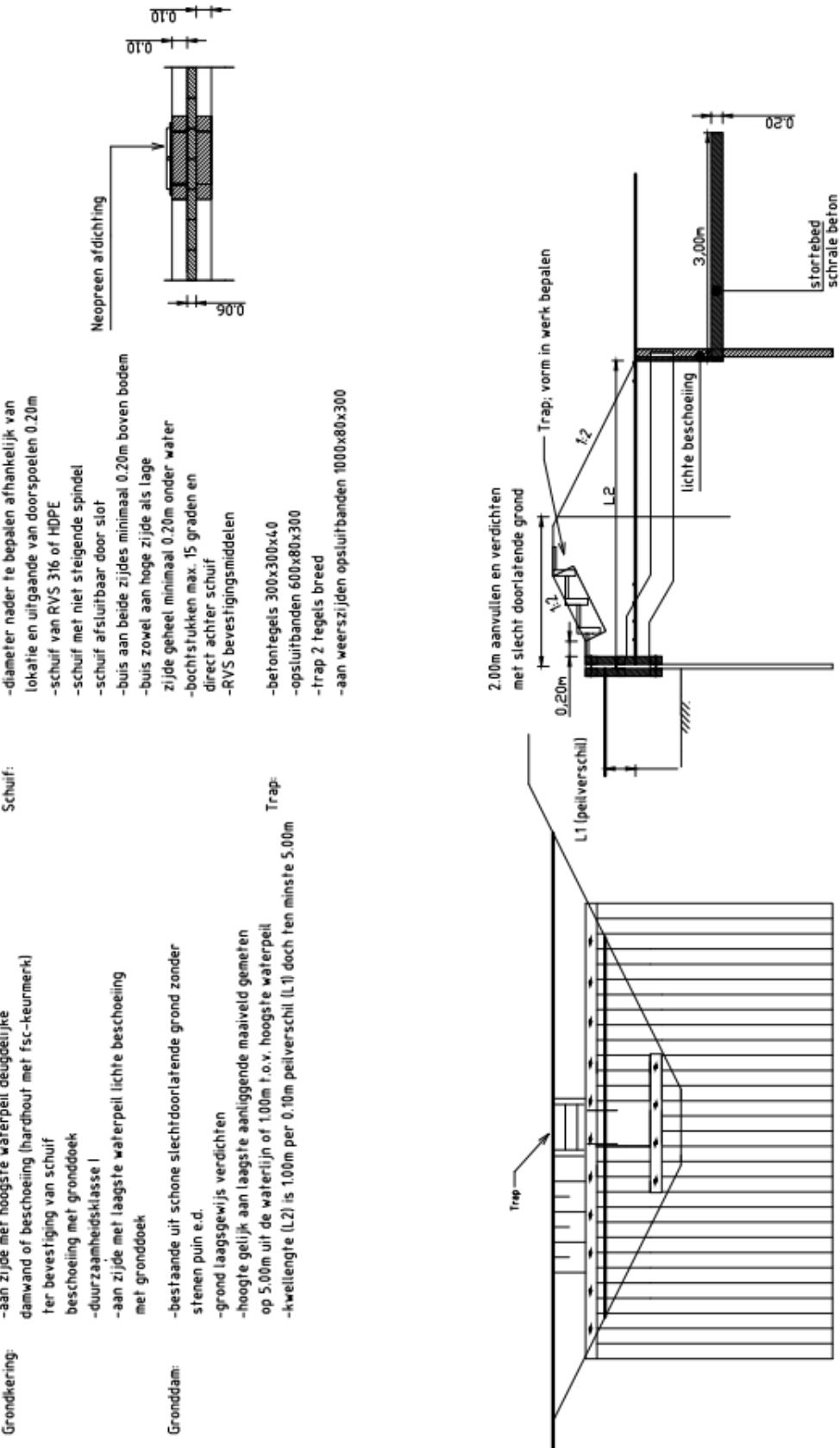
Bijlage III Schematische tekeningen

Figuur 1 Schematische tekening steiger/aanmeervoorziening langs rietkraag/natuurvriendelijke oever:

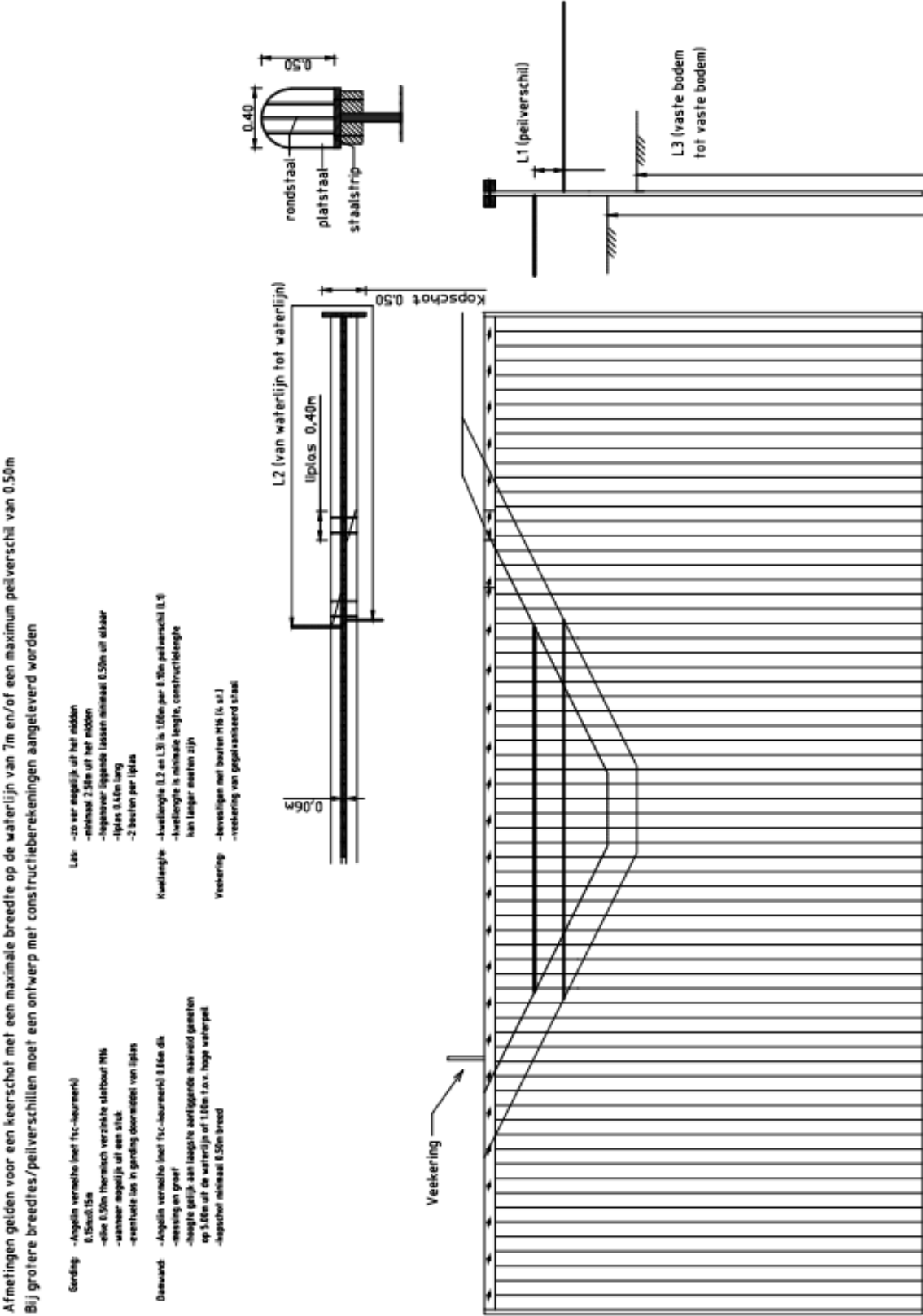

Figuur 2 Standaard peilscheidingsdam met inlaat:

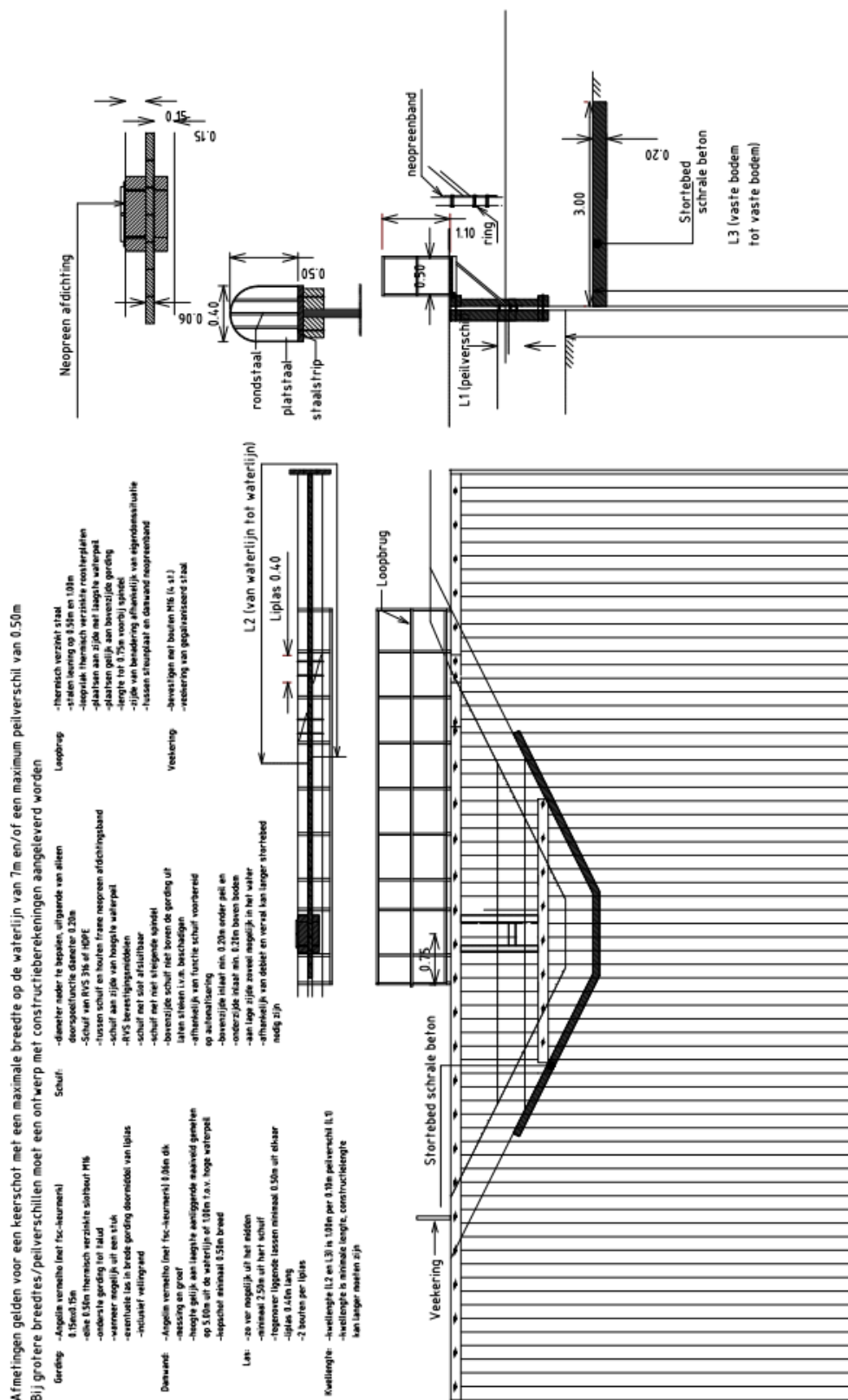

Figuur 3 Standaard peilscheidingsdam zonder inlaat:

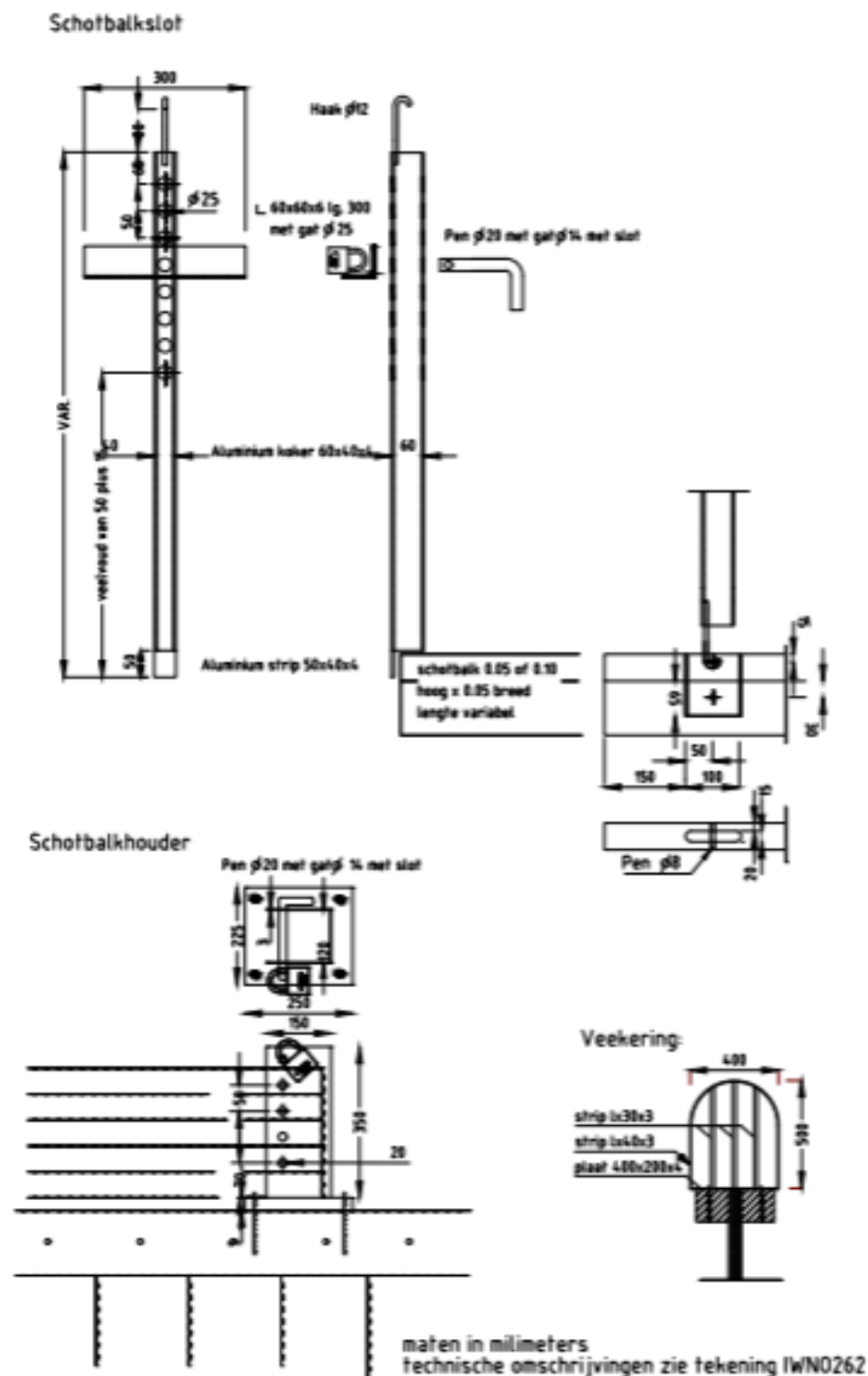

Figuur 4 Standaard keerschot:

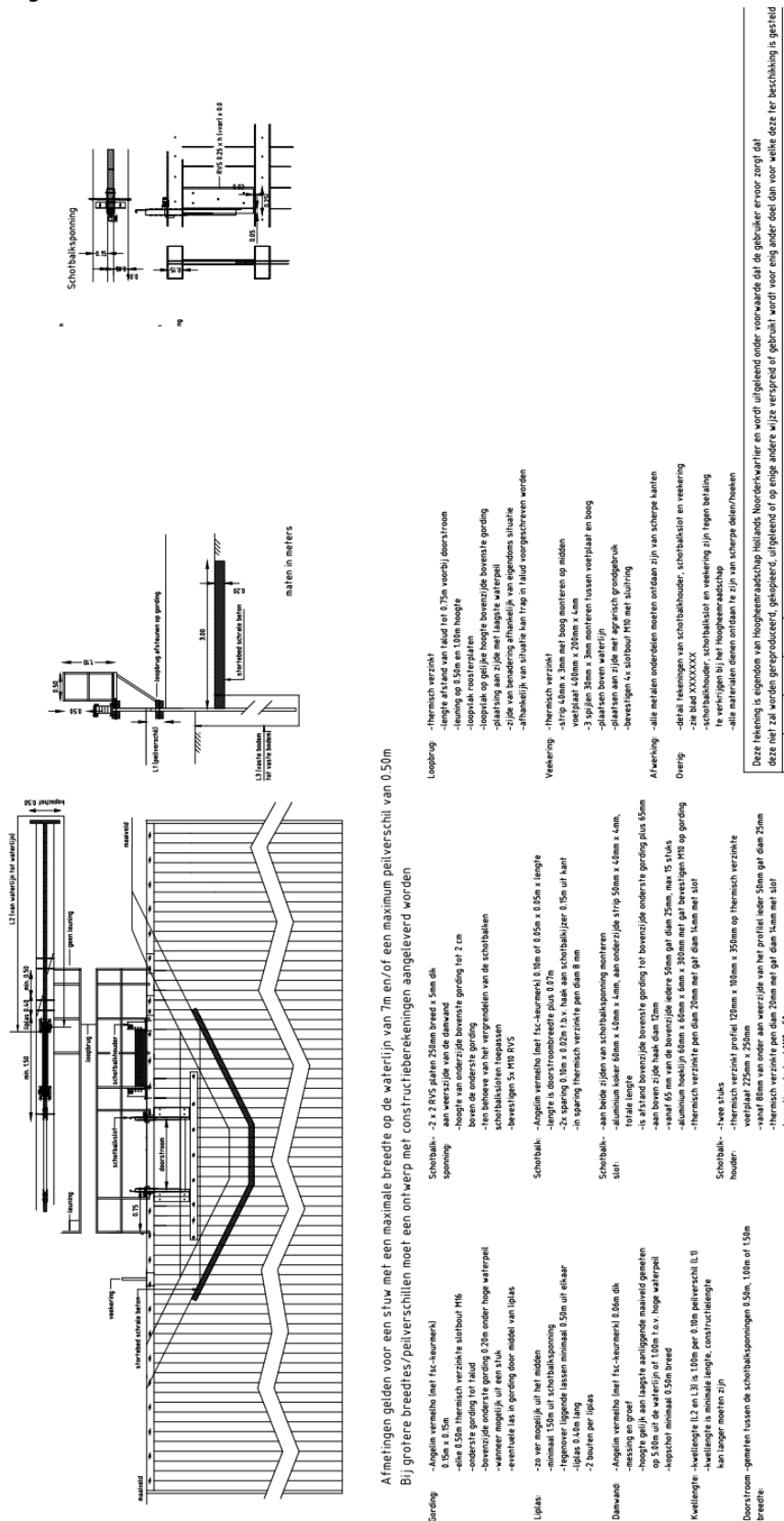

Figuur 5 Standaard stuw details:

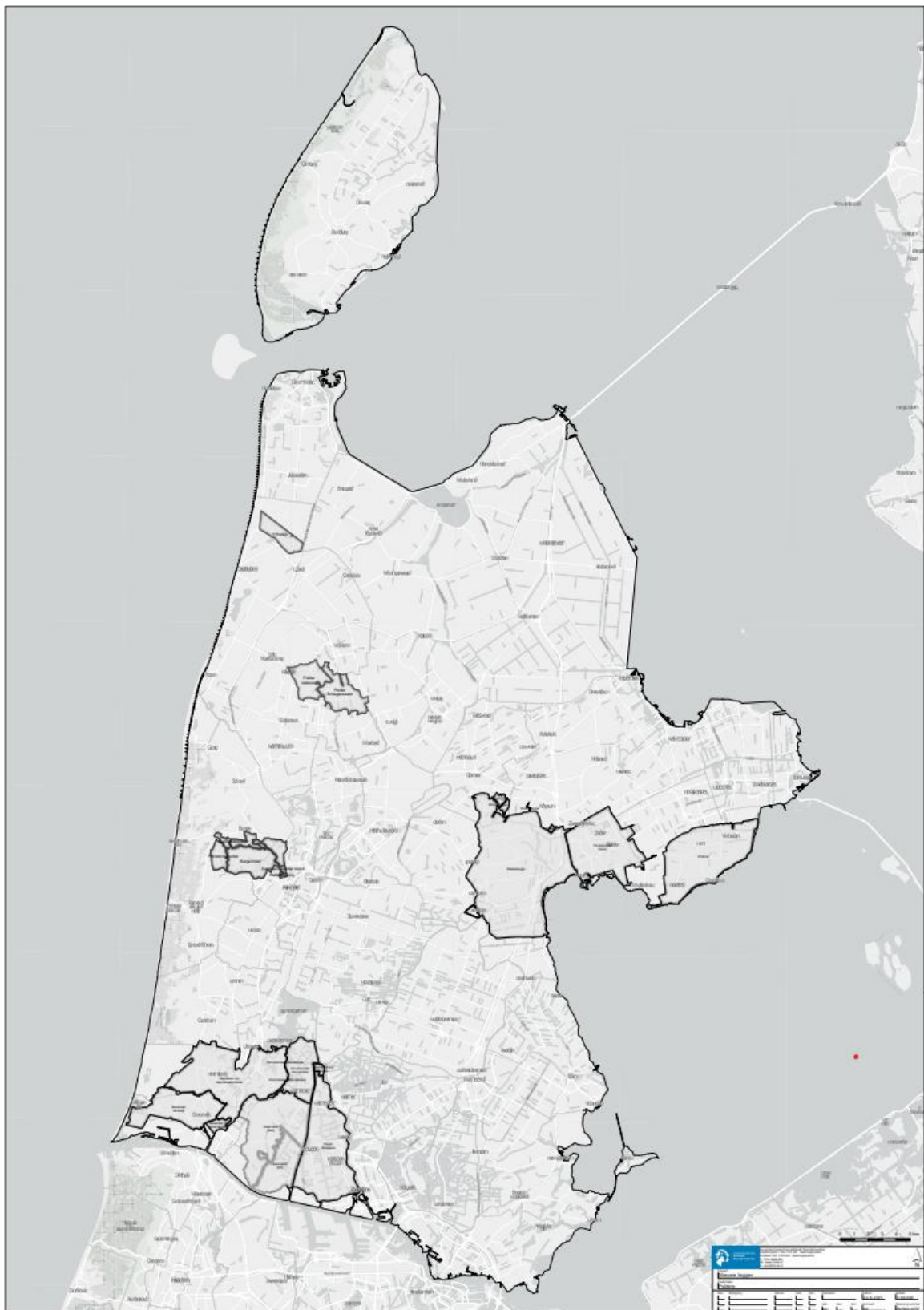

Figuur 6 Standaard stuw instructie:

Bijlage IV Polders met nieuwe leggergegevens 2026

Bijlage V Bepalen toestemming paragraaf bouwwerken

Bouwwerk in de waterkering?

Antwoord 'Ja': ga naar stap 1a;

Antwoord 'Nee': ga naar stap 1b

Stap 1a:

Gebruik onderstaande **tabel 1a waterkering – bouwwerk** en doorloop onderstaand stappenplan:

- Bepaal welke eigenschappen bij het object horen (**eerste kolom tabel**)
- Bepaal welke werkingsgebied van toepassing is (**eerste rij tabel**)
- Bepaal de handeling (**tweede rij tabel**)
- Lees het toestemmingsregime af (**het gebied met de blauwgekleurde cellen**)
- **Ander werkingsgebied** van toepassing? Doorloop dan stap 1b.

Tabel 1a - waterkering - bouwwerk

WGB	Primair of Regionaal: Kernzone		Primair of Regionaal: Beschermszone A		Overig: Kernzone en BZ A	
	Plaatsen Behouden	Weghalen	Plaatsen Behouden	Weghalen	Plaatsen Behouden	Weghalen
-Woon- verblijffunctie; -Fundering dieper dan 30 cm; of -Niet makkelijk weghalen	Vergunning	Vergunning	Vergunning	Vergunning	Vergunning	Vergunning
-Geen woon- verblijffunctie; -Fundering minder dan 30 cm; -Makkelijk weg te halen; en -Groter dan 10m ²	Vergunning	Vergunning	Vergunning	Vergunning	Informatie	Informatie
-Geen woon- verblijffunctie; -Fundering minder dan 30 cm; -Makkelijk weg te halen; en -Kleiner dan 10m ²	Vergunning	Vergunning	Informatie	Informatie	Informatie	Informatie

Stap 1b:

Gebruik onderstaande **tabel 1b andere situaties – bouwwerk**:

- Bepaal het werkingsgebied (**eerste rij tabel**)
- Bepaal de handeling (**tweede rij tabel**)
- Lees het toestemmingsregime van het werkingsgebied af (**het gebied met de blauwgekleurde cellen**)
- **Meer dan één werkingsgebied** van onderstaande tabel van toepassing? Doorloop eerdergenoemde stappen nogmaals en ga daarna naar stap 1c

Tabel 1b - andere situaties - bouwwerk

WGB	Vaarweg, Molenbuitoep, Natuurvriendelijke oever of Rietoevers		Oppervlaktewaterlichaam	
	Plaatsen Behouden	Weghalen	Plaatsen Behouden	Weghalen
	Vergunning	Zorgplicht	Informatie	Informatie

Stap 1c:

Meer dan één werkingsgebied:

Bij verschillende toestemmingsregimes als eindresultaat gaat een vergunningplicht altijd voor een informatieplicht of zorgplicht.

Voorbeeld:

Een bouwwerk wordt nieuw geplaatst en valt samen met het werkingsgebied oppervlaktewaterlichaam en de kernzone primaire waterkering. Binnen het werkingsgebied de kernzone primaire waterkering (tabel 1a) geldt bij alle eigenschappen van een object een

vergunningplicht. Binnen het werkingsgebied oppervlaktewaterlichaam (tabel 1b) geldt een informatieplicht. Bij dit voorbeeld gaat de vergunningplicht boven de informatieplicht: de benodigde toestemming is dus een vergunningplicht.